3

SLOVENSKÝ JAZYK

pracovná učebnica pre 3. ročník základných škôl

METODICKÉ KOMENTÁRE

Autorky ©
PaedDr. Renáta Titková
Mgr. Dagmar Moravčíková
Mgr. Terézia Bulejová
Mgr. Angela Kulichová

Gestorka
PaedDr. Darina Bačová, PhD.

Recenzentka
PaedDr. Darina Bačová, PhD.

Manažérky projektu
Mgr. Terézia Bulejová
Mgr. Angela Kulichová

Šéfredaktor
Mgr. Walter Hirschner

Vydalo ©
Vydavateľstvo AITEC, Bratislava

ISBN 978-80-8146-247-4

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovať bez súhlasu majiteľa práv.

Vydavateľstvo AITEC venuje maximálnu pozornosť procesu prípravy svojich titulov od prvého rukopisu až po tlač. Napriek tomu sa môžu nájsť nedostatky, o ktorých sa od vás radi dozvieme. Vaše pripomienky nám píšte na adresu redakcia@aitec.sk.

Dielo neprešlo jazykovou úpravou.

V diele sú použité ukážky z diel: R. Titková a kol.: Slovenský jazyk – pracovná učebnica pre 3. ročník ZŠ, 1. časť, 2. časť
R. Titková a kol.: Bodkin doplnkový zošit pre 3. ročník ZŠ

aitec
vydavateľstvo

1 Slovenský jazyk a literatúra v systéme vyučovacích predmetov

Vyučovací predmet Slovenský jazyk a literatúra má dôležité a významné miesto vo vzdelávaní žiakov. Cieľom predmetu je, aby žiaci využívali a rozvíjali všetky komunikačné zručnosti – rozprávanie, počúvanie, čítanie a písanie. Získané pravopisné vedomosti a čitateľská gramotnosť sa premietajú do mnohých učebných predmetov i mimo oblasti Jazyk a komunikácia. Ako príklad môžu slúžiť literárne či vecné texty na hodinách etickej a náboženskej výchovy, prírodovedy alebo vlastivedy. Pri práci s informáciami je dôležitá schopnosť porozumieť slovám, slovným spojeniam, vetám, a tým správne dešifrovať tabuľky, grafy, mapy, nákresy a schémy.
Získané jazykové vedomosti a zručnosti poslúžia žiakom ako základ pre vzdelávanie v ďalších ročníkov a umožnia im úspešne sa realizovať i v praktickom živote.

1.1 Slovenský jazyk a literatúra ako vyučovací predmet v 3. ročníku ZŠ

Cieľom predmetu slovenský jazyk a literatúra v treťom ročníku je, aby si žiaci osvojili ďalšie pravopisné pravidlá, získali základné poznatky o slovných druhoch, pomocou slohových tém si rozšírili prosociálne a praktické zručnosti. Veľká pozornosť je venovaná práci s textom.

Predmet slovenský jazyk a literatúra tvoria dve zložky:
jazyková a slohová zložka,
čítanie a literárna výchova.

V rámci **jazykovej zložky** si žiaci osvoja ďalšie pravopisné pravidlá a elementárne kľúčové pojmy o jazykovom systéme slovenského jazyka.

Osvoja si **zoraďovanie slov v abecednom poradí** podľa druhého, tretieho,..., n –tého písmena, získajú **zručnosť používať** pri práci **aspoň jednu kodifikovanú príručku slovenského jazyka**. Naučia sa vyhľadávať slová a heslá v slovníkoch, v encyklopédiách a v zoznamoch.

Utvrdia a rozšíria si **učivo o slabikotvorných hláskach r/ŕ** a **l/Ĺ**.

Naučia sa vymenovať a v texte identifikovať **obojaké spoluhlásky**. Osvoja si **pravopis písania samohlások i, í** alebo **y, ý** po **obojakých spoluhláskach**.

Spoznajú **vybrané a príbuzné slová po obojakých spoluhláskach**. Naučia sa ich pravopis, osvoja si tvorenie príbuzných (odvodených) slov. Budú ich vedieť používať v slovných spojeniach a vetách.

Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme **ohybných slovných druhov**. Dokážu vysvetliť pojem **podstatné mená**, **prídavné mená**, **zámená**, **číslovky**, **slovesá**, pýtať sa na ne správnymi otázkami, identifikovať ich v texte a tvoriť z nich nové slová. Dokážu rozlíšiť a určiť v texte **slová podobného významu** (synonymá) a slová **opačného významu** (antonymá), používať ich vo vetách alebo v texte.

V **slohovej zložke** si žiaci prehĺbia zručnosti spoločenského styku – **písanie listu**, jeho členenie na časti. osvoja si písomne zoštylizovať jednoduchý list, sformulovať krátky **oznam**, napísať **esemesku**, **e-mail**, **inzerát, pozvánku**. Dokážu vysvetliť pojem **reklama**, sformulovať krátky reklamný text.

Získajú schopnosť **porozprávať udalosť** alebo **zážitok** zo života **podľa série obrázkov**, **pomocou vopred vytvorenej osnovy**, dokážu porozprávať dej udalosti, príbehu **podľa časovej postupnosti**.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Praktické zručnosti si v slohovej zložke prehĺbia učivom **opis pracovného predmetu**, **nákres**, **schéma**, **návod**, **recept** a **vizitka**.

Čítanie sa v treťom ročníku zameriava na zdokonaľovanie techniky čítania a porozumenia čítaného textu. Dôraz sa kladie na porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo, a sú formulované ako odpoveď na otázky. Žiaci si osvoja schopnosť rozoznať poéziu od prózy.

Písaním si žiaci naďalej upevňujú pisateľské zručnosti. Čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa/učiteľky.

Vyššie spomínané pravopisné a slohové pojmy sú obsiahnuté vo výkonovom a obsahovom štandarde pre predmet slovenský jazyk a literatúra (v jazykovej a slohovej zložke) v inovovanom Štátnom vzdelávacom programe pre primárne vzdelávanie ISCED1 pre 3. ročník ZŠ.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

2 Koncepcia a štruktúra pracovnej učebnice Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ

2.1 Koncepcia pracovnej učebnice

Pracovná učebnica Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ (ďalej len PU):

- **patrí** k sérii nových pracovných učebníc zo slovenského jazyka pre 2. až 4. ročník ZŠ;
- **je** námetovým **pokračovaním** pracovnej učebnice Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ;
- **je koncipovaná** v súlade s inovovaným Štátnym vzdelávacím programom ISCED1;
- **zohľadňuje** všetky požiadavky potrebné k osvojeniu základných a nevyhnutných vedomostí a zručností, ktoré vyplývajú z edukačných cieľov vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, konkrétne z vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra v 3. ročníku ZŠ;
- **integruje** učebnicu a pracovný zošit do jedného funkčného celku, ktorý prihliada na moderné trendy vo vyučovaní, umožňuje efektívnejšiu prácu žiakov a učiteľov;
- **obsahuje** motivačnú časť s otázkami a úlohami, ktoré rozvíjajú čítanie s porozumením, predstavivosť, komunikačné zručnosti a vyjadrovacie schopnosti žiakov a náučnú – terminologickú časť s cvičeniami a úlohami, prostredníctvom ktorých si žiaci osvojujú daný obsah učiva 3. ročníka. Jej súčasťou je **Slovníček** s vysvetleniami významov menej známych slov, s ktorými sa žiaci stretnú v PU SJL3. Nachádza sa na vnútornej strane obálky.

PU pozostáva z 1. a 2. časti. Obe majú po 72 strán.
Pri práci s PU odporúčame používať malý linajkový zošit určený pre 3. ročník, do ktorého žiaci vypracujú niektoré cvičenia a úlohy z PU, a zošit na pravopisné cvičenia – diktáty.

K pracovnej učebnici prislúchajú ďalšie materiály:

- Bodkin doplnkový zošit (tvorí doplnok k PU, podrobnejšie pozri s. 5);
- Metodické komentáre pre učiteľov;
- vzorové riešenia dostupné na stránke *www.aitec.sk*;
- CD offline.

2.2 Štruktúrne prvky a piktogramy v pracovnej učebnici

Pracuj vo dvojici so spolužiakom/spolužiačkou.

Zahraj sa so spolužiakom/spolužiačkou.

Úlohy vypracuj do malého zošita.

Precvič si pravopis.

Dôležitá informácia, zapamätaj si ju.

Odpovedz na otázku, vysvetli.

Prečítaj, vyhľadaj zaujímavosť, informáciu, doplň, povedz, vymysli.

Ako si zvládol preberané učivo?

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Opakovacia strana

Strana s opakovaním sa nachádza na konci každej kapitoly. Slúži na zopakovanie osvojených vedomostí a tiež na rozvoj sociálnych a komunikačných zručností žiakov. Opakovanie učiva sa realizuje štyrmi typmi úloh – **5-rýchlovka**, **pátracia akcia**, **šifrovacia úloha** a **tvorivá úloha.** Úlohy sú zamerané na rýchlosť, logiku, komunikáciu, rozvoj fantázie a slovnej zásoby, tvorivého písania a rozprávania.

5-rýchlovka – úloha tohto typu je zameraná na opakovanie učiva formou práce v skupinách. Žiaci vzájomne komunikujú, kooperujú, pri vypracovaní úloh si pomáhajú. Plnia úlohy zamerané na preberané gramatické javy v časovom limite 5 minút. Odporúčame vytvoriť skupiny s vyváženým rozložením žiakov, spájať slabších žiakov so šikovnejšími žiakmi, hodnotiť nielen rýchlosť vypracovania úlohy, ale aj jej správnosť.

Pátracia akcia – tento typ úlohy sa zameriava na prácu s informáciami. Žiaci môžu pracovať samostatne, vo dvojiciach alebo v skupinách. Pracujú s rôznymi zdrojmi (slovníkmi, encyklopédiami, internetom). Vyhľadávajú informácie a rozširujú si svoje vedomosti z rôznych oblastí, nielen zo slovenského jazyka.

Šifrovacia úloha – ide o typ úlohy, v ktorej nie je jednoznačná odpoveď. Úloha zapája logiku žiakov. Žiaci pri riešení využívajú šifry, obrázky, kódy, slovné alebo iné hádanky. Pracovať môžu individuálne, vo dvojiciach alebo v skupinách.

Tvorivá úloha – úloha je zameraná na rozvoj žiackej predstavivosti a rôznych typov zručností. Žiaci ju riešia slovne, písomne, kreslením alebo vyfarbovaním.

2.3 Bodkin doplnkový zošit

Ako súčasťou práce s pracovnou učebnicou je opäť pripravený Bodkin doplnkový zošit. Ponúka možnosť individuálnej alebo spoločnej práce na hodinách slovenského jazyka i mimo nich. Pozostáva z jednej časti, v ktorej je integrované učivo oboch častí PU. Kapitoly sú radené rovnako ako v PU.
Podobne ako v oboch častiach Bodkinho doplnkového zošita pre 2. ročník aj teraz sú zadania a úlohy upravené i pre žiakov so ŠVVP, a to tak, aby zvládli pracovať v pokoji a bez stresu a zároveň udržali pracovné tempo s ostatnými spolužiakmi.
Zošit obsahuje množstvo doplnkových úloh, vďaka ktorým si žiaci upevnia, precvičia a zopakujú preberané učivo, čím si ho lepšie zafixujú. Doplňovačky a rôzne typy úloh môžu slúžiť ako príprava na písanie diktátov, na individuálnu prácu či na domácu úlohu. Učiteľ/-ka ich môže použiť v začiatočnej fáze vyučovacej hodiny (napríklad ako rýchla gramatická rozcvička, tzv. päťminútovka), alebo v záverečnej časti hodiny na individuálnu prácu (ako spätná väzba k preberanému učivu). Jednotlivé úlohy môžu slúžiť ako prostriedok na diagnostikovanie miery osvojenia si vedomostí.
V zošite sa nachádzajú aj úlohy k slohovej časti a záverečný test, ktorý je zameraný na overenie osvojených vedomostí.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

2.4 Štruktúra pracovnej učebnice a Bodkinho doplnkového zošita

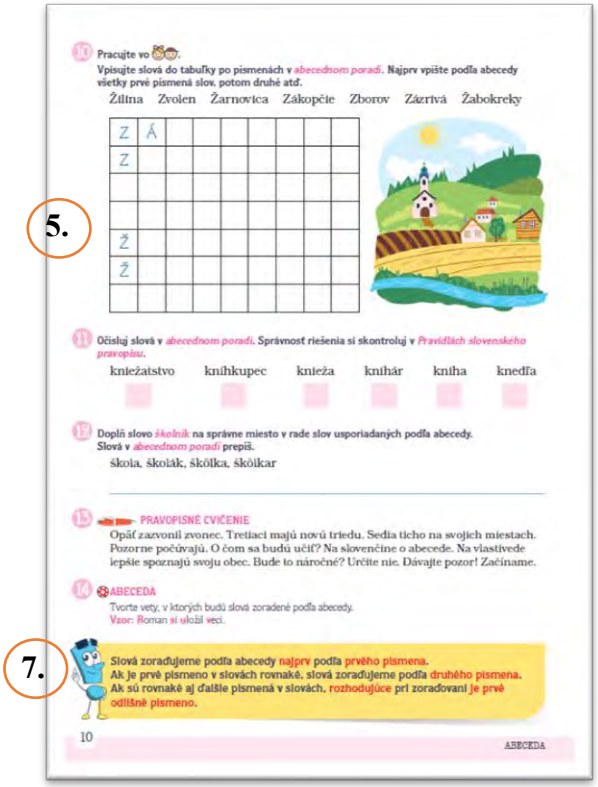

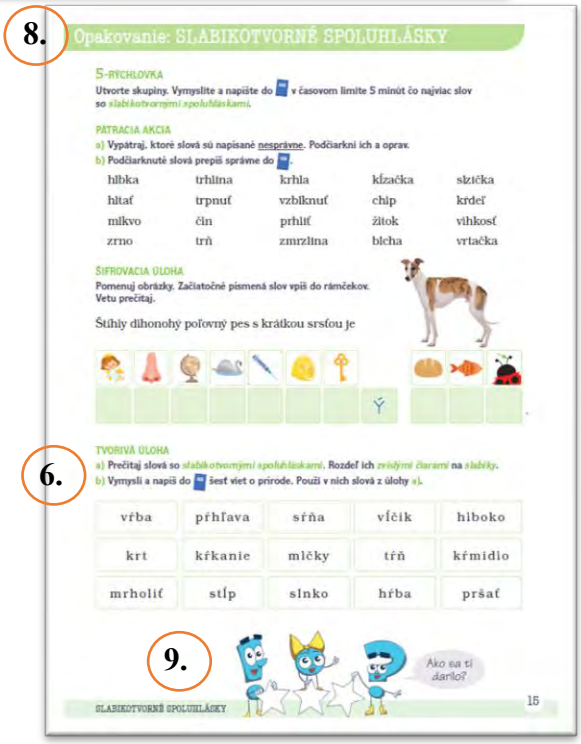

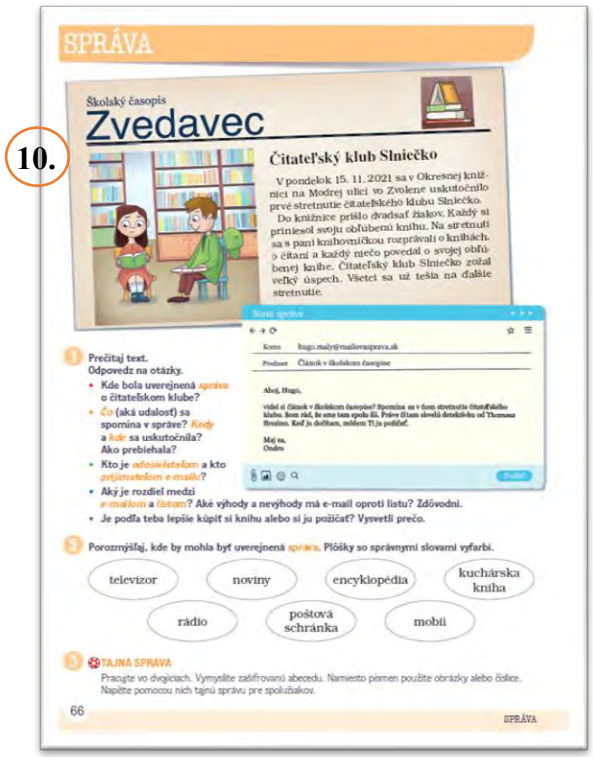

1. **Motivačný text**
2. **Odkaz na Bodkin doplnkový zošit**
3. **Otázky na prácu s textom**
4. **Nové učivo**
5. **Úlohy na precvičovanie a upevňovanie učiva**
6. **Prepojenie jazykovej a slohovej zložky**
7. **Poučka**
8. **Strana určená na opakovanie preberanej témy**
9. **Sebahodnotenie žiaka**
10. **Ukážka slohovej strany**

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

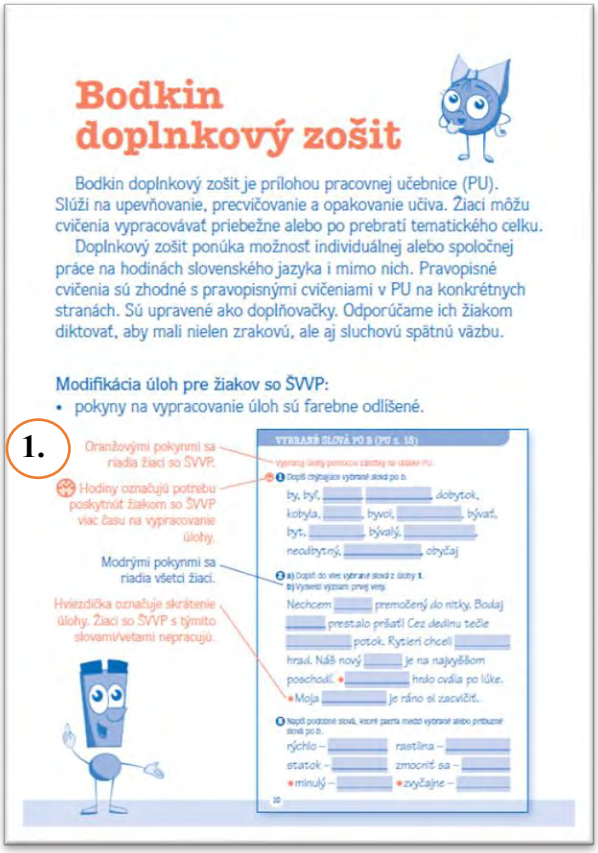

Bodkin doplnkový zošit

Bodkin doplnkový zošit je prílohou pracovnej učebnice (PU). Slúži na upevňovanie, precvičovanie a opakovanie učiva. Žiaci môžu cvičenia vypracovávať priebežne alebo po prebratí tematického celku.

Doplnkový zošit ponúka možnosť individuálnej alebo spoločnej práce na hodinách slovenského jazyka i mimo nich. Pravopisné cvičenia sú zhodné s pravopisnými cvičeniami v PU na konkrétnych stranách. Sú upravené ako doplňovačky. Odporúčame ich žiakom diktovať, aby mali nielen zrakovú, ale aj sluchovú spätnú väzbu.

Modifikácia úloh pre žiakov so ŠVVP:

- pokyny na vypracovanie úloh sú farebne odlišené.

1.

Oranžovými pokynmi sa riadia žiaci so ŠVVP.

Hodiny označujú potrebu poskytnúť žiakom so ŠVVP viac času na vypracovanie úlohy.

Modrými pokynmi sa riadia všetci žiaci.

Hviezdička označuje skrátenie úlohy. Žiaci so ŠVVP s týmito slovami/vetami nepracujú.

VYBERÁŠ SLOVÁ PO B (PU s. 18)

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 Doplň chýbajúce vybrané slová po b.

by, byť, _____ _____ dobytok,
kobyla, _____, bývol, _____, bývať,
byt, _____, bývalý, _____,
neodbytný, _____, obyčaj

2 a) Doplň do viet vybrané slová z úlohy 1.
b) Vysvetli význam prvej vety.

Nechcem _____ premočený do nitky. Bodaj _____ prestalo pršať! Cez dedinu tečie _____ potok. Rytieri chceli _____ hrad. Náš nový _____ je na najvyššom poschodí. * _____ hrdo cvália po lúke. * Moja _____ je ráno si zacvičiť.

3 Napíš podobné slová, ktoré patria medzi vybrané alebo príbuzné slová po b.

rýchlo – _____ rastlina – _____
statok – _____ zmocniť sa – _____
* minulý – _____ * zvyčajne – _____

10

2.

SLABIKOTVORNÉ SPOLUHLÁSKY (PU s. 12)

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

3.

1 a) Rozdeľ slová *zvislou čiarou* na *slabiky*.
b) Podčiarkni slová, v ktorých sa nachádzajú *slabikotvorné spoluhlásky*.

vŕtačka	vlk	prianie
plamienok	vŕzgať	plaz
krv	klbko	žĺtok
plagát	kravata	srdce
*pltník	*tŕň	*hrable
*mrzutý	*stĺp	*dĺžeň

2 a) Pomenuj obrázky. Použi slová so *slabikotvornými spoluhláskami*.
b) Doplň do viet slová z úlohy a).

Na vyvŕtanie dier do dreva slúži _____.
_____ dnes príjemne hreje.
Mláďa vlka sa nazýva _____.
Zo zvierat má najdlhší _____ žirafa.

8

3.

6 a) Podčiarkni v každej plôške slovo, ktoré tam nepatrí. Zdôvodni.
b) Použi podčiarknuté slová vo vetách. Vety napíš.

keby byľka bylinkárka bylinkový bylina bylinožravec

zbystrit bystro dobyť bystrina bystruška bystrozraký

* prebývať obývať obývací obývačka obyvateľ bývol

Pravopisné cvičenie (PU s. 26)

Doplň chýbajúce *písmená*.

__eďaleko lesa b__vajú teta Gab__ka a u__o B__strík. __eta je b__linkárka. Ujo sa stará o b__ka a kob__lu. V dome maj__ náb__tok z dreva a kr__sne starob__lé hod__ny. Vžd__ na poludnie odb__jajú dvanásť hod__n. Ich neob__čajne b__strá vnučka b__ chcela b__ť uč__teľkou.

12

4.

SLOHOVÁ ČASŤ
OPAKOVANIE UČIVA 2. POLROKA (PU s. 58)

1 Predstav si, že si majiteľ psieho salónu. Vymysli a vyplň *vizitku*.

Psí salón _____
Majiteľ _____
Adresa _____
_____
Telefón _____
E-mail _____

2 Napíš *inzerát*, v ktorom daruješ plyšové hračky.

▸ Darujem _____

@ _____
✆ _____

45

1. **Pokyny na prácu so zošitom**
2. **Odkaz na pracovnú učebnicu**
3. **Ukážka jazykovej strany**
4. **Ukážka slohovej strany**

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

3 Problematické javy v 3. ročníku – naše odporúčania

Pri tvorbe PU SJ3 sme sa pridržali predovšetkým platnej pravopisnej normy. Diskutabilné témy sme konzultovali s Jazykovedným ústavom Ľudovíta Štúra (ďalej len JÚĽŠ).

Štátny pedagogický ústav vydal Metodické usmernenie č.1/2020, ktoré nadobudlo platnosť a účinnosť dňa 11. mája 2020 v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy schváleným Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015 i k okruhu jazykovej a slohovej zložky vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra – primárne vzdelávanie **ABECEDA**:
„Od žiaka po absolvovaní 3. ročníka základnej školy sa v súlade so vzdelávacím štandardom (s. 21) vyžaduje, aby dokázal zoradiť slová v abecednom poradí podľa druhého a tretieho, ...n-tého písmena vrátane slov, ktoré začínajú alebo obsahujú písmená odlišujúce sa ktorýmkoľvek rozlišovacím znamienkom.“

Zásady radenia určuje norma STN ISO 7154 s názvom *Dokumentácia. Zásady bibliografického radenia*, ktorá upravuje aj zoraďovanie slov začínajúcich sa spoluhláskami d/ď, t/ť, n/ň, l/ľ alebo krátkymi a dlhými samohláskami.
Slová začínajúce sa na tieto spoluhlásky sa usporadúvajú v jednom celku. ***Nerozlišujeme, či písmená majú alebo nemajú mäkčeň, chápeme ich ako jedno totožné písmeno.*** *Preto o* ***zoraďovaní slov*** *v tomto prípade nerozhoduje len začiatočné písmeno, ale aj* ***každé nasledujúce písmeno*** *podľa jeho poradia v abecede. Príklad: slová* ***dym***, ***ďalekohľad****. Podľa poradia písmen v abecede by malo byť ako prvé slovo dym, druhé ďalekohľad. Keďže* ***d*** *a* ***ď*** *berieme* ***ako totožné písmeno*** *(t. j. nerozlišujeme, či má/nemá mäkčeň),* ***pozeráme*** *na* ***nasledujúce písmeno*** *v každom slove. V slove* ***dym*** *–* ***y****, v slove* ***ďalekohľad*** *–* ***a****. Písmeno* ***a*** *stojí v abecede* ***pred písmenom y****, preto poradie týchto slov bude nasledovné:* ***1. ďalekohľad****,* ***2. dym****. Ak by sme žiakom v úlohe zadali určiť poradie slov* ***dym*** *a* ***ďalekohľad****, pravdepodobne by ich určili nesprávne. Toto pravidlo sa uplatňuje aj pri krátkych a dlhých samohláskach. (Príklad:* ***áčkar, aby, Adam*** *– 1.* ***aby****, 2.* ***áčkar*** *3.* ***Adam****).*

Keďže ide o náročné učivo, s ktorým majú problém aj dospelí, rozhodli sme sa po konzultácii s pracovníkmi JÚĽŠ, akademikmi a dlhoročnými učiteľmi, že úlohy v tejto kapitole pracovnej učebnice upravíme tak, aby žiaci 3. ročníka ZŠ pochopili podstatu zoraďovania slov a zároveň sme ich nemýlili normou STN, podľa ktorej je zoraďovanie slov iné ako podľa slovenskej abecedy. Odporúčame učiteľom podobne formulovať úlohy v previerkach, testoch a cvičeniach, aby žiaci mohli jednoznačne určiť poradie slov.
Ak sa napriek tomu žiaci stretnú s takýmito úlohami, navrhujeme, aby pri usporadúvaní slov postupovali a slová zoraďovali podľa slovenskej abecedy.

VYBRANÉ SLOVÁ

Nosnou témou tretieho ročníka z pohľadu gramatiky je zvládnutie učiva zameraného na pravopisné pravidlá, hlavne na pravopis slov po obojakých spoluhláskach, tzv. vybraných a príbuzných slov. Žiaci sa majú naučiť vybrané slová naspamäť, preto je dôležité, aby pochopili ich význam a spoznali ich príbuzné (odvodené) slová. Odporúčame netrvať na tom, aby sa ich učili v presnom poradí, ako sú uvedené v PU. Žiaci si môžu zvoliť ľubovoľné poradie slov, ktoré im vyhovuje. Dôležité je, aby ich ovládali a vedeli ich správne používať. Ako pomôcku pre jednoduchšie zvládnutie pravopisu sme vo všetkých príbuzných slovách vyznačili časť slova – koreň slova, ktorá je spoločná s ich vybraným slovom, napr. **by** – a**by**, ke**by**, ako**by**... Do kapitol o vybraných slovách sme zaradili aj slová, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam a pravopis (byť – biť, my – mi...). Na základe dlhoročných skúseností sme toho názoru, že je

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

prospešné, aby sa žiaci pri preberaní vybraného slova oboznámili súbežne aj s jeho homonymom. Lepšie pochopia významy slov, dostatočne si ich osvoja a precvičia.
Do štvrtého ročníka sme sa rozhodli presunúť geografické názvy s i/í a y/ý po obojakých spoluhláskach, keďže žiaci začínajú pracovať s mapou Slovenska a majú lepšie prepojenie s vlastivedou. Napriek tomu je na zvážení každého učiteľa/učiteľky, či bude postupovať podľa našej pracovnej učebnice, alebo tieto vybrané slová spomenie už v treťom ročníku a vo štvrtom sa k nim vráti len v rámci opakovania.

Na ďalšie upevňovanie a precvičovanie vybraných slov odporúčame použiť Bodkin doplnkový zošit (pozri s. 5 a 7).

Predpony, predpony vy-/vý-
Učivo o predponách je náplňou 4. ročníka. S predponami všeobecne a predponami vy-/vý- sa žiaci stretávajú už v 3. ročníku, a to pri vybraných slovách, hlavne pri vybraných slovách po obojakej spoluhláske **s** a **v**. Preto sme túto tému zjednodušene zapracovali do niektorých úloh už teraz. Žiaci spájajú predpony so slovami a uvedomujú si, že predpona mení význam slov. Pri predponách vy-/vý- je potrebné zamerať sa na ich pravopis v spojení s vybranými (príbuznými) slovami, napr. vymyslieť, vyryť... Odporúčame, najmä v kontrolných diktátoch a písomkách, využívať len slová s predponami vy-, vý-, s ktorými sa už žiaci stretli a poznajú ich pravopis.

SLOVNÉ DRUHY
Podstatné mená
S pojmom podstatné mená sa žiaci stretávajú prvýkrát v 3. ročníku. Naučia sa rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená a uplatniť pravidlá pravopisu pri písaní vlastných mien.

Písanie názvov ulíc/námestí
Ako problematické v tomto učive sa javí písanie názvov ulíc. Keďže ide o zručnosť, ktorú žiaci budú využívať pri písaní adresy, je veľmi dôležité, aby sa oboznámili a spoznali všetky možnosti, ako správne napísať názov ulice/námestia.
Uvádzame tri príklady správneho písania názvu ulice/námestia na adrese:
1. Všeobecné podstatné meno ulica/námestie sa neuvádza, vlastný názov ulice/námestia sa napíše s veľkým začiatočným písmenom:
Janko Hraško
Okružná 18
049 11 Plešivec

2. Na prvom mieste bude vlastný názov ulice/námestia, ktorý sa napíše s veľkým začiatočným písmenom. Za ním nasleduje všeobecné podstatné meno ulica/námestie s malým začiatočným písmenom:
Janko Hraško
Rružová **u**lica 22
036 01 Martin

3. Na prvom mieste bude slovo ulica/námestie. Keďže stojí na prvom mieste, napíše sa s veľkým začiatočným písmenom. Za ním nasleduje názov ulice/námestia, ktorý sa napíše:
a) s veľkým začiatočným písmenom, ak ide o pomenovanie osôb: Ulica J. Kostru, Námestie P. J. Šafárika...
b) s malým začiatočným písmenom, ak ide o všeobecné pomenovanie: Ulica ružová, Ulica letná...

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Janko Hraško
Ulica **Ľ**udmily Podjavorinskej 8
048 01 Rožňava

Janko Hraško
Námestie **h**rdinov
934 01 Levice

Veľké začiatočné písmená

V 3. ročníku (často aj skôr) sa žiaci začínajú učiť cudzí jazyk. Oboznamujú sa s pravidlami pravopisu, ktoré sú niekedy iné ako v slovenčine. Napr. v angličtine sa učia písať dni v týždni, mesiace v roku s veľkými začiatočnými písmenami. Môže sa preto stať, že toto pravidlo budú uplatňovať aj v slovenčine. Odporúčame upozorniť žiakov, že každý jazyk má svoje vlastné pravopisné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať.

Prídavné mená

Gramatické vzory prídavných mien žiaci v 3. ročníku neovládajú. To môže spôsobovať problémy v pravopise pri písaní prídavných mien mužského roku a pri nominatíve plurálu. Odporúčame vyhnúť sa v diktátoch a pravopisných cvičeniach uvedeným tvarom prídavných mien, aby u žiakov nedochádzalo k chybovosti. Ak sa žiaci stretnú s danými pravopisnými javmi, je dôležité, aby ich učiteľ/-ka na ne upozornil/-a, primerane vysvetlil/-a a v diktátoch i pravopisných cvičeniach žiakom nadiktoval/-a.

Zámená

Zámená patria k náročnejším slovným druhom. Žiaci 3. ročníka majú vedieť identifikovať bežne používané zámená. Častým javom býva, že žiaci spájajú a píšu zámená spolu so spojkami. I keď v 3. ročníku majú zámená v texte len vyhľadávať, odporúčame už odteraz ich upozorňovať na tento problém, aby sa mu neskôr vyvarovali.

Číslovky

iŠVP stanovuje, že žiak 3. ročníka vie/dokáže zapísať číslovky slovom. Nie je určené, ktoré číslovky, ani ich počet. V pracovnej učebnici sme sa zamerali na pravopis základných čísloviek 1 – 100, ktoré žiaci zapisujú v základnom tvare. Pri radových číslovkách preferujeme ich písanie v ženskom a strednom rode, nakoľko pravopis čísloviek v mužskom rode žiaci neovládajú. V previerkach a diktátoch odporúčame zadávať písanie základných čísloviek v základnom tvare, vyvarovať sa radovým číslovkám v N plurálu, ktoré budú žiakom spôsobovať problémy pri písaní. S podrobnejšími pravidlami pravopisu čísloviek sa žiaci oboznámia na druhom stupni pri preberaní gramatických vzorov.

Slovesá

Posledným slovným druhom, s ktorým sa žiaci v tomto ročníku oboznamujú, sú slovesá. Žiaci majú vedieť identifikovať sloveso vo vete, správne písať príponu -li. Odporúčame pracovať a používať hlavne plnovýznamové slovesá v jednoduchom slovesnom tvare. Neplnovýznamové slovesá a slovesá v zloženom slovesnom tvare sú náročnejšie na identifikáciu v texte. Často sa stáva, že žiaci nenájdu celý slovesný tvar a potom sloveso nesprávne určia (problém aj u žiakom na druhom stupni ZŠ).
Podľa zloženia triedy a uváženia učiteľov odporúčame v učive o slovesách oboznámiť žiakov s tvarmi slovesa byť v prítomnom čase. Nie je potrebné im hovoriť o časovaní, to je náplň 4. ročníka. Pomôže im to pri osvojovaní si cudzieho jazyka, v ktorom sa s časovaním slovesa byť stretávajú už v prvých lekciách pri tvorení jednoduchých viet.
Pri prípone -li je dôležité neustále upozorňovať žiakov na správnu – mäkkú výslovnosť, ktorá je často zamieňaná s tvrdou výslovnosťou. To má za následok, že žiaci ju napíšu s y, pretože ju vyslovia tvrdo.
V neposlednom rade je dobré upozorňovať žiakov, aby správne určovali tvary slovesa byť a nezaraďovali ich k zámenám (problém aj vo vyšších ročníkoch), pretože ide o krátke slová, ktoré zámená pripomínajú.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

4 Hodnotenie diktátov a slohových cvičení

Súčasťou jazykového vyučovania je aj písanie diktátov. Je to jedna z foriem, ako si učitelia môžu overiť u žiakov stupeň osvojenia učiva a vedomostí. Diktáty slúžia i na diagnostikovanie osvojených pravopisných javov.

Na vyučovaní učiteľ/-ka realizuje **cvičné diktáty**, **pravopisné cvičenia** a **kontrolné diktáty**.

Cvičné diktáty a **cvičné pravopisné cvičenia** sa odporúča nehodnotiť známkou. Žiaci si daný jazykový jav precvičujú a aplikujú správnosť/nesprávnosť písania. Chybne napísané slovo môže učiteľ/-ka podčiarknuť (napríklad ceruzou, nie červenou), aby žiaci vedeli identifikovať, kde spravili chybu (ide predovšetkým o žiakov so ŠVVP). Následne si ju v texte opravia. Dôležité je aj to, aby žiaci dostali po napísaní diktátu alebo pravopisného cvičenia dostatočný čas na samokontrolu napísaného textu a slov.
Učiteľovi/učiteľke slúži cvičný diktát/pravopisné cvičenie na priebežné diagnostikovanie osvojeného učiva. Na základe zistenia buď pokračuje v preberaní ďalšieho pravopisného javu, alebo problémový pravopisný jav so žiakmi docvičí.

Pri **žiackych písomných prácach** alebo pri písaní slohových textov by sa mal učiteľ/-ka snažiť o vyzdvihnutie kladných, pozitívnych stránok napísaného textu. V triede sa vždy nájdu žiaci, ktorí majú chybovejší písomný prejav, ale bohatú slovnú zásobu a veľmi dobrú štylizáciu. Odporúčame, aby títo žiaci vytvorený text najskôr prečítali. Učiteľ/-ka by ich mal/-a podporiť a vyjadriť pochvalu za vykonanú prácu. Následne chyby v texte opraviť, ale nezapočítavať ich do celkového hodnotenia slohovej práce. Tzv. „more opravených chýb“ môže žiakov odradiť od spontánneho písania a v budúcnosti im zatvorí cestu k tvorivosti a samostatnému písomnému vyjadrovaniu.

Hodnotenie pravopisných chýb v diktátoch a **pravopisných cvičeniach** nie je dané ŠPÚ ani ministerstvom školstva. Každá škola ho stanovuje podľa svojho rozhodnutia a odsúhlasenia na MZ či PK.
V školskej praxi sa stretávame s rôznymi typmi chýb, ktoré sa vyskytujú v diktátoch.
Jedným typom sú tzv. rovnaké chyby, tzn. že v diktáte je zle napísané rovnaké slovo viackrát (napr. Radšej mám počítačovú **miš** ako **miš** domácu.) Takéto chyby odporúčame pokladať za jednu chybu.
Iné je, ak sú chybne napísané tzv. odvodené (príbuzné) slová (nie vyskloňované slovo) toho istého slova (napr. **Miš** vbehla do **mišacej** diery.). V tomto prípade odporúčame považovať každú chybu za samostatnú chybu.
Ďalším problémom býva, ako počítať chyby, ktoré žiaci urobia v jednom slove (napr. napíšu zle i/y, nenapíšu mäkčeň a dĺžeň – **neobicajna**). Ide o tri rozdielne chyby, ktoré odporúčame považovať za samostatné tri chyby.
Ak sa stane, že žiaci vynechali pri písaní kontrolného diktátu celé slovo, odporúčame to považovať za jednu chybu.
Písanie kontrolných diktátov by malo prebiehať v pokojnej atmosfére vyučovacej hodiny. Učiteľ/-ka by mal/-a so žiakmi najskôr zopakovať gramatické javy, ktoré sa budú vyskytovať v kontrolnom diktáte. Podobný (nie totožný) diktát môže dať žiakom vopred napísať na domácu úlohu, aby sa naň žiaci mohli pripraviť. Tempo diktovania by si mal/-a učiteľ/-ka zvoliť podľa priemerných, pomalších pisateľov v triede. Dôležitá je aj následná oprava gramatických chýb, ktoré sa v diktátoch vyskytli. Žiaci si uvedomia, kde a akú pravopisnú chybu spravili. Dané chybne napísané slová či vety môžu prepísať pravopisne správne v rámci opravy do zošita. Samozrejme je nutné, aby učiteľ/-ka opravu diktátu vždy skontroloval/-a.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

V iŠVP Slovenský jazyk a literatúra pre 3. ročník ZŠ Štátny pedagogický ústav určuje **10 kontrolných diktátov** s počtom **30** až **40 plnovýznamových slov** v jednom diktáte.

Zameranie kontrolných diktátov podľa iŠVP:

1. Opakovanie učiva 2. ročníka ZŠ
2. Slová so slabikotvornými spoluhláskami l, ĺ, r, ŕ
3. Vybrané slová po b
4. Vybrané slová po m
5. Vybrané slová po p
6. Opakovanie učiva za prvý polrok
7. Vybrané slová po r, s
8. Vybrané slová po v, z
9. Slovné druhy
10. Opakovanie učiva 3. ročníka ZŠ

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

0 – 1 chyba = 1
2 – 4 chyby = 2
5 – 7 chýb = 3
8 – 10 chýb = 4
11 a viac chýb = 5

4.1 Návrhy kontrolných diktátov

Opakovanie učiva 2. ročníka ZŠ

Jeseň bola opäť krásna. Vietor sfúkaval farebné lístie. Kŕdeľ kačíc pretínal mračná na oblohe. Po hore pomaly kráčal horár. Na brehu plytkého potoka zazrel slimáka. Chytil ho do dlane a položil na mäkkú machovú deku. Navôkol bolo cítiť nádhernú vôňu lesa.

(35 plnovýznamových slov)

Slová so slabikotvornými spoluhláskami l, ĺ, r, ŕ

Na školskom dvore máme kĺzačku. Vždy sa okolo nej zhŕkne kŕdeľ detí. Všetci sa chcú kĺzať. Iba Paľko mĺkvo čaká a opiera sa o stĺp. Má strach. Zrazu ho Janka chytí za ruku a ťahá ku kĺzačke. Spustia sa spolu. Paľko sa usmeje a podá jej žlté jabĺčko.

(39 plnovýznamových slov)

Vybrané slová po b

Tóno bystro kráčal k starobylému hradu. Chcel tam byť čo najskôr. Na teniske mal nalepenú byľku. Nevšímal si ju. Po ceste zazrel dobytok. Počul erdžať kobylu a bučať býčka. Konečne došiel do cieľa. Stretol bývalého spolužiaka. Kto tu býval? Zachoval sa aj nábytok? Usmiata sprievodkyňa im všetko prezradila.

(40 plnovýznamových slov)

Vybrané slová po m

Emil rozmýšľa nad úlohou o hmyze. Na okne sa dačo mihlo. Bola to mucha. Sedela na nábytku. Emil ju pozoroval. Odrazu mucha zmizla. V správach hovoria o priemyselnom parku. Spomínajú aj o cestné mýto. Mucha zabzučala a sadla si na misu. Emil premýšľal. Nemohol by som písať o myšiach?

(37 plnovýznamových slov

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Vybrané slová po p
Pytliak vzal do rúk pílku a začal úmyselne píliť konár. Mala na ňom hniezdo pinka. Chcel ho zobrať. Bude počúvať jej spievanie a pýšiť sa ním. Zrazu sa zamyslel a začal sa pýriť. Nechcel by pykať za svoj skutok. Pinka býva v lese. Počúvať jej spievanie je prepych.

(40 plnovýznamových slov)

Opakovanie učiva za prvý polrok
My sme bystré deti. Pomáhame pohrabať hŕbu lístia na dvore. Babičke polejeme bylinkovú záhradu. Nakŕmime kobylku Milku a zahráme jej na píšťalke. Mamička je na nás pyšná. Upraceme aj obývačku. Otecko nám pomôže s úlohou. Poznáme mys aj mýto. Napíšeme diktát na jednotku. Sme neobyčajné deti.

(38 plnovýznamových slov)

Vybrané slová po r, s
Vonku je sychravo. Na jazere zostala veľká ľadová kryha. Pod ňou pláva ryba. Zľakla sa kriku. V diaľke ryčí jeleň a šteboce sýkorka. Príroda sa prebúdza z dlhého spánku. Strýko Richard pomaly kráča. Odhrýza z ríbezľového koláča. Zasýti ho. V kríkoch zazrie rysa a rýchlo sa skryje.

(39 plnovýznamových slov)

Vybrané slová po v, z
Na vysokom brale má sídlo výr. Natiahol krídla a zvíril prach. Zletel z výšok a krúžil nad čistinou. Videla to vydra riečna. Zvýskla od strachu a zmizla vo vode. Aj syseľ sa bál. Rýchlo sa skryl vo svojej nore. Vonku sa ozývalo zavýjanie vlka. Na oblohe sa zjavila prvá hviezda.

(39 plnovýznamových slov)

Slovné druhy
Viktor býva v Novom Meste nad Váhom. Minule cestoval do hlavného mesta Slovenska. Mesto sa pýši hradom. Má veľa kín a divadiel. Sú tu strediská oddychu a športu a známa rieka Dunaj. Zvyčajne sa po nej plavia výletné lode. Kedysi tu pôsobil Ľudovít Štúr. Ako sa nazýva?

(40 plnovýznamových slov)

Opakovanie učiva 3. ročníka ZŠ
Tretiaci bystro pracovali. Prehĺbili si vedomosti zo slovenského jazyka. Naučili sa čosi o myse a priesmyku. Spoznali rozdiel medzi výrom na strome a vírom prachu. Dobyli ríšu vybraných slov. Čaká ich oddych a zábava. Pôjdu pozrieť sysle na Muránsku planinu. Budú sa šmýkať na kĺzačkách a navštívia kúpaliská na Slovensku.

(40 plnovýznamových slov)

4.2 Upravené diktáty pre deti so ŠVVP

Opakovanie učiva 2. ročníka ZŠ

__eseň bola op__ť kr__sna. V____tor s__úkaval fa__ebné l__stie. K__deľ kač__c pre__ínal mračná na o__lohe. Po h__re pomal__ kráčal hor__r. Na brehu pl__tkého potoka zazrel sl__máka. Ch__til ho do dla__e a polož__l na m__kkú ma____ovú deku. Nav__kol bolo cít__ť ná__hernú v__ňu lesa.

(35 plnovýznamových slov)

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Slová so slabikotvornými spoluhláskami l, Ĺ, r, ŕ

__a školskom d__ore máme k__začku. Vžd__ sa okolo __ej zh__kne k__deľ det__. Všetc__ sa chcú k__zať. Iba __aľko m__kvo čaká a op____ra sa o stĺp. __á stra__. Zrazu ho __anka ch__tí za ruku a __ahá ku k__začke. Spus__ia sa spolu. Pa__ko sa usmeje a pod__jej ž__té jab__čko.

(39 plnovýznamových slov)

Vybrané slová po b

T__no b__stro kráčal k starob__lému hradu. _____cel tam b__ť čo najsk__r. Na ten__ske mal na__epenú b__ľku. Nevš__mal si ju. Po ces__e zazrel dob__tok. __očul er____ať kob__lu a bučať b__čka. Ko__ečne doš____l do cie__a. Stretol b__valého spoluž____ka. Kto tu b__val__ Za____oval sa aj náb__tok__ Usm____ta sprievodk__ňa im všetko prezrad__la.

(40 plnovýznamových slov)

Vybrané slová po m

Em__l rozm__šľa nad úlohou o hm__ze. Na ok__e sa dačo m__hlo. __ola to mu____a. Se__ela na náb__tku. Em__l ju po__oroval. __drazu mu____a zm__zla. V spr__vach hovor____ o priem__selnom parku. Spom__najú aj cestn__ m__te. Mucha zab__učala a sadla si na m__su. Emil prem__šľal. Nemohol b__ som p__sať o m__šiach?

(37 plnovýznamových slov)

Vybrané slová po p

P__tliak vzal do r__k p__lku a začal úm__selne p__liť konár. __ala na ňom h__iezdo p__nka. ____cel ho zobra__. Bu__e počúvať jej sp___vanie a p__šiť sa n__m. Zra__u sa zam__slel a začal sa p__riť. Ne____cel b__ p__kať za svoj s__utok. P__nka b__va v lese. Poč__vať jej sp____vanie je prep__ch.

(40 plnovýznamových slov)

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Opakovanie učiva za prvý polrok

M__ sme b__stré det__. Pom__hame pohraba__ h__bu l__stia na dvore. Bab__čke po__ejeme b__linkovú záhradu. Nakŕm__me kob__lku M__lku a zahráme jej na p__šťalke. Mam__čka je na nás p__šná. __praceme aj ob__vačku. O__ecko nám pom__že s úlohou. Pozná__e m__s aj m__to. Nap__šeme d__ktát na je__notku. Sme neob__čajné __eti.

(38 plnovýznamových slov)

Vybrané slová po r, s

__onku je s__chravo. Na __azere zostala ve__ká __adová kr__ha. Pod ňou pl__va r__ba. Zľak__a sa kr__ku. V __iaľke r__čí jeleň a š__eboce s__korka. Pr__roda sa prebú____a z d__hého spánku. Str__ko R__chard pomal__ kráča. Odhr__za z r__bezľového ko__áča. Zas__ti ho. V kr__koch zazr____ r__sa a r__chlo sa skr__je.

(39 plnovýznamových slov)

Vybrané slová po v, z

Na v__sokom brale má s__dlo v__r. Na__iahol kr__dla a zv__ril pra____. Zle__el z v__šok a krúž__l nad č__stinou. V__dela to v__dra r____čna. Zv__skla od stra____u a zm__zla vo vo__e. Aj s__seľ sa bál. R__chlo sa skr__l vo svo__ej nore. Vonku sa oz__valo zav__janie v__ka. Na oblohe sa zjav__la prvá hv____zda.

(39 plnovýznamových slov)

Slovné druhy

V__ktor b__va v __ovom __este __ad __áhom. M__nule cestoval do __lavného __esta __lovenska. Mesto sa p__ši hradom. __á ve__a k__n a d__vadiel. Sú tu stred__ská odd__chu a športu a známa rieka __unaj. Zv__čajne sa po nej plav____ v__letné lode. Ked__si tu p__sobil __udovít __túr. Ako sa naz__va?

(40 plnovýznamových slov)

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Opakovanie učiva 3. ročníka ZŠ

Tre__iaci b__stro pracoval__. Preh__bili si vedomost__ zo __lovenského jaz__ka. Naučil__ sa čos__ o m__se a priesm__ku. Spoznal__ roz__iel medz__ v__rom na strome a v__rom prachu. Dob__li r__šu v__braných slov. __aká ich o____ych a zábava. P__jdu pozr____ť s__sle na __uránsku plan__nu. Budú sa šm__kať na k__začkách a navšt__via kúpal__ská na __lovensku.

(40 plnovýznamových slov)

Použité zdroje:

Inovovaný Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ, Slovenský jazyk a literatúra: ŠPÚ 2014.
Aktuálne dostupné na: https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/sjl_pv_2014.pdf
Metodické usmernenie č. 1/2020 ku Štátnemu vzdelávaciemu programu pre 1. stupeň základných škôl: ŠPÚ 2020.
Aktuálne dostupné na: https://www.statpedu.sk/files/sk/svp/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-1.stupen-zs/metodicke-usmernenie_na-web_jun.pdf

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

5 Prílohy

5.1 Pexeso HRA
5.2 Pexeso – obrázky
5.3 Pexeso – VS
5.4 Pexeso – dopĺňanie

Súčasťou metodických komentárov sú štyri prílohy – pexesá. Slúžia ako doplnok na spestrenie a oživenie vyučovacej hodiny. Žiaci si formou hier s nimi upevňujú a fixujú učivo o vybraných slovách. Nechávame na rozhodnutí učiteľa/učiteľky, akú formu práce s nimi zvolí a zadá žiakom.
Popis:
Pexeso HRA je vytvorené pre hru, ktorá sa nachádza v PU 1. časť na s. 45.
Ďalšie tri pexesá sú variované.
Pexeso – obrázky obsahuje obrázky bez pomenovaní VS.
Pexeso – VS obsahuje obrázky s pomenovaniami VS.
Pexeso – dopĺňanie obsahuje obrázky s pomenovaniami VS, v ktorých sú vynechané samohlásky y, ý.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

6 Metodické komentáre

PRACOVNÁ UČEBNICA 1. ČASŤ

JAZYKOVÁ ČASŤ

Strana 2
OPAKOVANIE UČIVA 2. ROČNÍKA

V druhom ročníku si žiaci na hodinách jazykového vyučovania osvojili slovenskú **abecedu** a zoraďovanie slov v abecednom poradí na základe prvého písmena. Naučili sa správne používať **rozlišovacie znamienka**, spoznali a osvojili si **rozdelenie hlások**, správne písanie slov s dvojhláskami, aktívne používanie pravopisných pravidiel písania i, í a y, ý po mäkkých a tvrdých spoluhláskach. Naučili sa rozlišovať mäkkú a tvrdú výslovnosť časti slov s de, te, ne, le, di, ti, ni, li. Spoznali **slabičnosť slov**, osvojili si správne **rozdeľovanie slov** na konci riadka, naučili sa rozoznávať **krátke** a **dlhé slabiky** v slovách, ich grafický zápis. V tematickom celku Vety si z hľadiska obsahového významu osvojili **druhy viet** a ich správnu intonáciu pri čítaní a v hovorenom prejave. Rozvíjali si čitateľskú gramotnosť, tvorivo písali.

Bodka, Výkričník a Otáznik sú tretiaci – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Opakovanie učiva 2. ročníka**. Prečítaním textu si žiaci pripomenú niektoré javy, ktoré sa učili v 2. ročníku, a zároveň ich text motivuje a povzbudzuje k zvládnutiu nových vedomostí, ktoré získajú v 3. ročníku. Text rozvíja čítanie s porozumením, slovnú zásobu a predstavivosť žiakov. Zahŕňa aj emotívnu zložku. Má literárny charakter. Text čítajú žiaci.
Uplatňujú sa *komunikačné zručnosti (ďalej KZ) čítanie, počúvanie, rozprávanie*.

Naša poznámka: Je vhodné pracovať s ilustráciou, ktorá dopĺňa a zároveň konkretizuje obsah čítaného textu. Pri opise ilustrácie si žiaci zopakujú niektoré témy zo slohovej zložky 2. ročníka (opis predmetu, opis ilustrácie, rozprávanie obsahu prečítaného textu pomocou obrázka).

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Otáznik bol smutný preto, lebo sa mu cnelo za druhou triedou, v ktorej sa mu veľmi páčilo.***
- ***Slovo clivo znamená smutno.***
- ***Bodka s Výkričníkom sa tešili, že sú už zasa s tretiakmi v triede. Sú zvedaví, čo v treťom ročníku spoločne zažijú.***
- ***Napr. V druhom ročníku som sa naučil/-a abecedu, rozdeľovanie hlások, správne písať slová a vety, správne používať i, í a y, ý, rozdeľovať slová na konci riadkov a písať, tvoriť rôzne druhy viet...***
- ***Napr. Naši kamaráti zažijú veľa dobrodružstiev pri ďalšom poznávaní slovenského jazyka. Dozvedia sa, na čo slúžia slovníky a encyklopédie, spoznajú vybrané slová, slovné druhy a iné zákonitosti materinského jazyka.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi rozhovor o zážitkoch, ktoré zažili počas letných prázdnin.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 3

2
Žiaci pospájajú písmená v obrázku v abecednom poradí. Pri správnom riešení vznikne obrázok troch kamarátov. Vzniknutý obrázok vyfarbia. Pri vyfarbovaní si môžu pomôcť predlohou na obálke PU.
KZ – čítanie, písanie.

Naša poznámka: Pred riešením úlohy je vhodné, aby si žiaci zopakovali slovenskú abecedu, ktorú si osvojili v druhom ročníku (aj skrátenú verziu abecedy). Môžu si pomôcť abecedou na záložke PU. Na zopakovanie učiva môže učiteľ/-ka zvoliť rôzne aktivity (interaktívne cvičenia z offline prostredia výučbového CD SJ3, „kartičkové" aktivity a hry pod). Žiaci si môžu v rámci opakovania napísať slovenskú abecedu do zošita.

3
a) Žiaci prepíšu prvú vetu z úvodného textu (str. 2). Slová vo vete očíslujú v abecednom poradí.
b) Vyslabikujú jednotlivé slová. Zakrúžkujú a prečítajú slovo, ktoré má najviac slabík.
Riešenie: Do triedy vošla pani učiteľka.
1 3 5 2 4
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie.

4
a) Žiaci prečítajú v úvodnom texte (str. 2) farebne napísané slová a prepíšu ich na linajku.
b) V prepísaných slovách vyznačia rozlišovacie znamienka a pomenujú ich. Pri žiakoch so ŠVVP učiteľ/-ka overí pochopenie úlohy a počet slov prispôsobí ich pracovnému tempu.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu zakrúžkovať rozlišovacie znamienka farebne tak, ako sa to naučili v 2. ročníku: dĺžeň – zelenou pastelkou, mäkčeň – červenou pastelkou, vokáň – fialovou pastelkou, dve bodky – hnedou pastelkou. Zopakujú si jednotlivé skupiny hlások (dlhé samohlásky boli v PU 2. ročníka zvýrazňované zelenou farbou, mäkké spoluhlásky červenou farbou atď.).

5
a) Žiaci doplnia do slov vo vetách chýbajúce rozlišovacie znamienka. Opravený text prečítajú. Pri žiakoch so ŠVVP učiteľ/-ka overí pochopenie úlohy a poskytne viac času na vypracovanie úlohy. Správnosť riešenia je potrebné skontrolovať.
b) Z viet vyberú vhodné slová a vpíšu ich do krížovky. Vzniknuté slovo z tajničky doplnia do okienok na konci vtipu a vtip prečítajú. Pri žiakoch so ŠVVP učiteľ/-ka overí pochopenie zadania, prípadne s nimi vypracuje prvé dva riadky tajničky.
Riešenie: opraviť.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi rozhovor o historických pamiatkach.
Žiaci môžu slová, do ktorých doplňali rozlišovacie znamienka, alebo slová s rozlišovacími znamienkami z vtipu prepísať do zošita, rozlišovacie znamienka pomenovať a farebne vyznačiť.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

6
a) Žiaci prečítajú dvojice slov vo vyznačených plôškach a vysvetlia ich význam. Pri čítaní dbajú na správnu výslovnosť. Zopakujú si dôležitosť rozlišovacích znamienok, pretože zabudnúť ich napísať vedie k zmene významu slov. Pri žiakoch so ŠVVP učiteľ/-ka overí pochopenie úlohy a poskytne viac času na vypracovanie úlohy. Správnosť riešenia je potrebné skontrolovať.
b) Z každej dvojice vyberú správne slovo a doplnia ho do príslušnej vety. Vety po doplnení slov prečítajú.
c) Dvojice slov použijú pri tvorbe štvorveršovej básne, ktorú napíšu do zošita. Vytvorenú báseň prečítajú.
Možné riešenie:
Môj oco sa občas mýli,
no aj tak je pre mňa milý.
Šiel nakúpiť na plot latky,
priniesol však meter látky.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Úloha je zameraná na zopakovanie učiva o rozlišovacích znamienkach, o ich význame z hľadiska zmeny významu slova. Žiaci môžu hovoriť, prípadne písať na tabuľu alebo do zošita ďalšie dvojice slov, v ktorých rozlišovacie znamienko mení ich význam. Učiteľ/-ka môže využiť k tejto téme offline prostredie CD SJ3 s interaktívnymi cvičeniami.

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Odpoveď: Prežívať veľké muky znamená, že sa niekto veľmi trápi. Napr. veľké muky môžu prežívať žiaci pri skúšaní, ak sa doma málo učili.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

7
Žiaci doplnia do pojmovej mapy chýbajúce pomenovania jednotlivých skupín hlások a samotné hlásky. Vyplnenú pojmovú mapu prečítajú. Rámčeky, do ktorých vpisujú požadované slová a písmená, sú farebne odlíšené. Ide o zopakovanie *Montessori* edukatívnej pomôcky – farebného systému delenia hlások, ktorý im pomáhal v 2. ročníku ľahšie sa orientovať v systéme slovenských hlások a rýchlejšie si zapamätať ich delenie na jednotlivé skupiny a podskupiny.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Úloha je zameraná na zopakovanie učiva o rozdelení hlások. Učiteľ-/ka môže využiť offline prostredie CD SJ3 s interaktívnymi cvičeniami. Vhodnou formou je skupinová práca, pri ktorej žiaci napríklad triedia slová na kartičkách podľa rôznych kritérií alebo hry na postreh a pozornosť. Je veľmi vhodné, aby mali žiaci k dispozícii názornú pomôcku zobrazujúcu rozdelenie hlások.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 5

8

a) Žiaci doplnia chýbajúce samohlásky a slová prečítajú. Dbajú na správnu výslovnosť. Pri žiakoch so ŠVVP učiteľ/-ka overí pochopenie úlohy a poskytne viac času na jej vypracovanie. Správnosť riešenia je potrebné skontrolovať. Úlohu môže učiteľ/-ka skrátiť tak, že žiaci doplnia a vyfarbia písmená len v jednej čokoláde.
b) Podľa Montessori edukatívnej pomôcky vyfarbia v slovách hnedou pastelkou doplnené krátke samohlásky a zelenou pastelkou doplnené dlhé samohlásky.
c) Žiaci vytvoria dvojice slov podľa významu a prepíšu ich do zošita. Vytvorené dvojice môžu použiť vo vetách.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie.

Naša poznámka: Úloha je zameraná na zopakovanie učiva o samohláskach. Učiteľ/-ka môže využiť offline prostredie s interaktívnymi cvičeniami k tomuto učivu. Žiaci môžu napísať na tabuľu alebo do zošita napr. mená, ktoré sa začínajú krátkou samohláskou (Eva, Adam, Ivan, Yvona, Oľga, Urban...) a začiatočné písmená mien farebne vyznačiť. Dlhé spoluhlásky použijú napríklad v slovách, ktoré sa nimi končia (pekná, dobrý, zelené...). Slová napíšu a dlhé spoluhlásky farebne vyznačia.

9

a) Žiaci pomenujú obrázky a slová vpíšu do krížovky. Vzniknuté slovo z tajničky doplnia do vety a vetu prečítajú.
b) V slovách v krížovke vyfarbia fialovou pastelkou dvojhlásky.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Úloha je zameraná na zopakovanie učiva o dvojhláskach. Žiaci môžu prepísať slová z krížovky do zošita a dvojhlásky farebne vyznačiť. Napísané slová môžu použiť vo vetách. Vety povedia alebo napíšu. Môžu tiež hovoriť alebo napísať ďalšie slová, ktoré obsahujú dvojhlásky (napr. prasiatko, teliatko, mačiatko, lieky, pieseň, rieka, krajšiu, lepšiu, milšiu, kôš, stôl, pôda...).

10

a) Žiaci doplnia do slov samohlásky i, í alebo y, ý. Slová prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
b) V slovách zakrúžkujú červenou pastelkou spoluhlásky pred samohláskami i, í, modrou pastelkou spoluhlásky pred samohláskami y, ý. Opäť si zopakujú Montessori edukatívnu pomôcku –farebný systém delenia spoluhlások. Vymenujú tvrdé a mäkké spoluhlásky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Úloha je zameraná na zopakovanie učiva o tvrdých a mäkkých spoluhláskach, o písaní i, í alebo y, ý po týchto spoluhláskach. Učiteľ/-ka opäť zvolí vhodnú metódu a formu práce. K tejto téme môže využiť offline prostredie s interaktívnymi cvičeniami alebo aktivizujúce hry, pri ktorých budú žiaci napríklad triediť kartičky so slovami, v ktorých sú vynechané samohlásky i, í alebo y, ý. Vytvárajú skupiny slov podľa rôznych kritérií.

11

a) Žiaci prečítajú mená a povedia ich po slabikách. Zakrúžkujú štvorslabičné meno.
Riešenie: Alexander.
b) Podčiarknu mená s tvrdou výslovnosťou de, te, ne, le, di, ti, ni, li. Podčiarknuté mená správne prečítajú. Pri žiakoch so ŠVVP učiteľ/-ka overí pochopenie úlohy a poskytne viac času na vypracovanie úlohy. Správnosť riešenia je potrebné skontrolovať.
Riešenie: Terezka, Alexander, Zdenko, Linda, Aneta.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

c) Žiaci prepíšu nepodčiarknuté mená do zošita tak, akoby ich správne rozdelili na konci riadka. Napíšu všetky možnosti rozdelenia každého mena. Môžu si pomôcť uvedeným vzorom. Možnosti rozdelenia neprepísaných mien môžu povedať ústne. Pri žiakoch so ŠVVP učiteľ/-ka overí pochopenie úlohy a poskytne viac času na vypracovanie úlohy. Správnosť riešenia je potrebné skontrolovať.

Riešenie: Ni-na; Vla-dimír, Vladi-mír; Fran-tišek, Franti-šek.

KZ – čítanie, písanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 6

V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 2 – 5.

12
Žiaci doplnia do slov li, lí alebo ly, lý. Slová prečítajú a zdôvodnia pravopis. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Úloha je zameraná na opakovanie učiva o písaní i, í po mäkkej spoluhláske ľ a y, ý po tvrdej spoluhláske l. V úvode hodiny si žiaci zopakujú slová, v ktorých sa po tvrdej spoluhláske l píše y alebo ý (lyko, lysý, lýtko, lyžica, blýskať sa, blyšťať sa, mlyn, plyn, plyš, plytký, slýchať, vzlykať, lyže, pomaly, vplyv, splývať, zlyhať, plynúť). Žiaci môžu napísať slová do zošita a farebne v nich vyznačiť ly, lý. Pri opakovaní si môžu pomôcť záložkou z PU2 2. časť.

13
a) Žiaci zložia z písmen v obrázkoch slová a napíšu ich. Ako pomôcka im slúži zvýraznené prvé písmeno každého slova. Napísané slová prečítajú. Pri žiakoch so ŠVVP učiteľ/-ka overí pochopenie úlohy a poskytne viac času na vypracovanie úlohy. Správnosť riešenia je potrebné skontrolovať.
b) Slová rozdelia zvislými čiarami na slabiky. Pod krátke slabiky napíšu bodku, pod dlhé slabiky čiarku. Pri žiakoch so ŠVVP učiteľ/-ka overí pochopenie úlohy a poskytne viac času na vypracovanie úlohy. Správnosť riešenia je potrebné skontrolovať.
Riešenie a) b): ú-ro-da, pluh, ze-mia-ky, hŕ-ba, piv-ni-ca, zá-so-by, kôš.
• • • • • • • • • • •
c) Žiaci použijú napísané slová vo vetách a vytvoria krátky príbeh. Vety sa významovo viažu k jeseni. Pri žiakoch so ŠVVP učiteľ/-ka overí pochopenie úlohy a poskytne viac času na vypracovanie úlohy. Úlohy môže prípadne upraviť tak, aby žiaci vytvorili a napísali len dve vety, prípadne celý príbeh vytvorili a prezentovali len ústne.
Možné riešenie: Tohtoročná úroda bola výborná. Pluhom sme vyorávali zemiaky. Bola ich celá hŕba. Dali sme ich do veľkých košov a uložili do pivnice. Máme zásoby na zimu.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Úloha je zameraná na opakovanie učiva o rozdeľovaní slov na slabiky. Pred jej riešením môže učiteľ/-ka diskutovať so žiakmi o jesenných prácach na poliach a v záhradách, o meniacej sa jesennej prírode. Pozornosť žiakov upriami na potrebu ochrany prírody. Na zopakovanie učiva môže pripraviť kartičky so slabikami. Žiaci z nich budú skladať slová, vyhľadávať alebo tvoriť slová podľa daného počtu slabík, určovať krátke a dlhé slabiky, grafické ich znázorňovať.

14
a) b) Žiaci usporiadajú slová vo vetách. Vety napíšu, nakreslia k nim šípky, ktoré vyjadrujú intonáciu viet a vety prečítajú so správnou melódiou. Pomenujú druhy viet. Správnosť riešenia si môžu skontrolovať v úvodnom texte, z ktorého sú vety použité. Vytvorené vety môžu v úvodnom texte vyhľadať a podčiarknuť. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Úloha je zameraná na opakovanie učiva o vetách. Učiteľ/-ka zopakuje so žiakmi druhy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie, želacie).

15
Žiaci prečítajú vetu a povedia ju uvedenými spôsobmi. Dbajú na správnu intonáciu viet.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

16 PRAVOPISNÉ CVIČENIE

Pravopisné cvičenie je zamerané na zopakovanie osvojených vedomostí z 2. ročníka. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov a viet. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.

KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?

Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 7

ABECEDA *(pozri Teoretickú časť MK s. 7)*

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže zoradiť slová v abecednom poradí podľa druhého, tretieho,..., n-tého písmena. Dokáže použiť aspoň jednu kodifikovanú príručku slovenského jazyka. Vie podľa abecedného poradia vyhľadať slová a heslá v slovníkoch, v telefónnom zozname a v encyklopédiách.

Naša poznámka: V úvode tematického celku odporúčame zopakovať učivo 2. ročníka – slovenskú abecedu, zoraďovanie slov v abecednom poradí podľa prvého písmena v slove. Na opakovanie môže učiteľ/-ka využiť kartičky s písmenami/slovami/obrázkami, ktoré budú žiaci zoraďovať podľa abecedy. Môže mať pripravenú abecedu, do ktorej budú dopĺňať chýbajúce písmená a pod. Využiť môže offline prostredie CD SJ3. Je vhodné, aby žiaci mali možnosť vizuálne vnímať abecedu na dostupnom mieste v triede.

Čo má medveď najradšej? – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Abeceda**. V texte sa žiaci oboznamujú s pojmom **encyklopédia** ako zdroj informácií. Zároveň sa dozvedia, ako sa v nej orientovať pri vyhľadávaní. Motivačný text rozvíja čítanie s porozumením, slovnú zásobu a detskú predstavivosť. Napomáha k ľahšiemu porozumeniu učiva – **usporiadanie slov v abecednom poradí podľa druhého,...., n-tého písmena**. Text čítajú žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Otáznika zaujímalo, čím sa živí medveď. Odpoveď sa dozvedel.***
- ***Kamaráti sa potrebné informácie dozvedeli z encyklopédie o zvieratách.***
- ***Kamarátom sa ťažko orientovalo preto, lebo v encyklopédii bolo uvedených veľa zvierat, ktorých názov sa začínal písmenom m.***
- ***Výkričník navrhol, aby pomenovania zvierat napísali do tabuľky pod seba a rovnaké písmená v stĺpcoch vyfarbovali rovnakou farbou. O zoraďovaní slov potom rozhodne prvé odlišné písmeno.*** *(Žiaci vyhľadajú a podčiarknu v úvodnom texte vety, ktoré hovoria o zoraďovaní slov.)*
- ***Napríklad: pes, páv, prasa, pytón, pavúk, papagáj, pštros, plch, pijavica, pavián, pstruh, pinka...***

KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie, písanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka vysvetlí žiakom princíp zapisovania slov do tabuľky, ktorú navrhol Výkričník. Do štvorcovej siete na tabuli a do zošita žiaci napíšu pod seba štyri názvy živočíchov, ktoré sa začínajú písmenom p. Pomocou vyfarbovania písmen v stĺpcoch určia abecedné poradie slov. Upozorní ich na zmysel zoraďovania slov podľa abecedy – ľahšie hľadanie v množstve informácií.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

2
Žiaci si pozrú tabuľku v úvodnom príbehu na s. 7. Pozorujú princíp zoraďovania slov podľa abecedy. Všímajú si farebné odlíšenie jednotlivých písmen v slovách. Zakrúžkujú a povedia – pokúsia sa vysvetliť, ktoré písmená rozhodli o danom zoradení slov. Osvojujú si učivo. Žiaci so ŠVVP môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
Riešenie:
O zoradení slov rozhodli najskôr písmená A a E, preto slová mačka a makak budú ako prvé. Pri týchto dvoch slovách rozhodli o ich poradí písmená Č a K. Pri zostávajúcich slovách medárik a medveď rozhodli o ich poradí písmená Á a V.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

3
a) Žiaci si prezrú názvy živočíchov, ktoré sa začínajú písmenom K. Pre lepšiu predstavu majú zvieratá zobrazené na obrázkoch. V napísaných a zoradených slovách vnímajú poradie písmen v abecede. Povedia, či sú názvy živočíchov usporiadané v abecednom poradí. Riešenie zdôvodnia. Žiaci so ŠVVP môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
Riešenie:
Slová sú zoradené správne podľa abecedy. Prvé dve písmená K a A sú vo všetkých slovách rovnaké. O poradí slov rozhodli ďalšie písmená M – P – R: slovo KAMZÍK má písmeno M, ktoré stojí pred písmenom P – KAPOR. Slová KARAS a KARETA majú rovnaké písmeno R, o ich poradí preto rozhodli nasledujúce písmená A a E.
b) Žiaci povedia názvy encyklopédií, ktoré poznajú. Osvojujú si učivo.
Možná odpoveď: Encyklopédia športu, Encyklopédia histórie Zeme, Encyklopédia výtvarného umenia, Encyklopédia o vesmíre...
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

4
Žiaci očíslujú názvy rastlín v abecednom poradí. Pomôžu si úlohou 3). Postupne vyfarbujú jednotlivé písmená v abecednom poradí, ktoré rozhodujú o usporiadaní slov. Poradie slov zapíšu číslami do farebne vyznačených plôšok, prečítajú a svoje riešenie si skontrolujú so spolužiakmi. Úlohu môžu vyriešiť najskôr spoločne na tabuľu. Žiaci so ŠVVP môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Bodka oboznámi žiakov, kde všade sa používa usporiadanie slov podľa abecedy. Učiteľ/-ka diskutuje s nimi o uvedených jazykových a prekladových slovníkoch. Je veľmi dôležité, aby si žiaci dané diela – Pravidlá slovenského pravopisu, Krátky slovník slovenského jazyka či prekladové slovníky prezreli. Oboznámi ich aj s niektorými elektronickými slovníkmi. Môže im priblížiť abecedný zoznam ich triedy a vysvetliť princíp zoraďovanie mien v zoznamoch.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

5
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Precvičujú si učivo.
a) Žiaci prečítajú priezviská a mená z ponuky. Dopíšu ich do zoznamu v abecednom poradí. Učiteľ/-ka oboznámil/-a žiakov, že menné zoznamy osôb sa usporadúvajú podľa priezvisk. Ak sú priezviská rovnaké, o ich poradí rozhodujú rodné mená. Žiaci so ŠVVP môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
b) Žiaci vymyslia a doplnia chýbajúce údaje podľa návodu. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a), b) aj c).
Riešenie: Žltá 100.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

c) Žiaci odpovedia na otázky pod zoznamom.

Riešenie:

Priezvisko je rozhodujúce pri písaní zoznamov podľa abecedného poradia (rodné mená bývajú veľakrát rovnaké).

Peter Novák má číslo 9876/001002.

Karol Novotný býva na Borovicovej 88.

Konvalinková.

Najmenej slabík má ulica s názvom Žltá.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

6
Žiaci podčiarknu v obrázkoch dážďoviek slovo, ktoré nie je zaradené podľa abecedy. Môžu si pomôcť Pravidlami slovenského pravopisu. Získavajú zručnosť pracovať so slovníkom. Precvičujú si učivo. Žiaci so ŠVVP môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
Riešenie:
1. dážďovka – skladať; 2. dážďovka – záhrada.
KZ – čítanie, písanie.

7
Žiaci vypracujú úlohu podľa zadania. Získavajú zručnosť pracovať so slovníkom na internete. Správnosť riešenia si môžu overiť v Slovníčku na vnútornej strane zadnej obálky.
KZ – čítanie, písanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať úlohu formou domácej úlohy. Na vyučovaní môže rozšíriť úlohu o aktivitu, v ktorej žiaci zoradia pomenovania živočíchov alebo rastlín napísaných na kartičkách podľa abecedy (napríklad lasica, lienka, leopard, líška, lykožrút, leguán, lastovička, laň; ruža, rakytník, repa, ríbezľa, raž, ryža, rozmarín, repík). Žiaci môžu vypracovať úlohu spoločne na tabuľu alebo do zošita.

8
a) Žiaci pomenujú plody na obrázkoch. Pomenovania napíšu. Slová rozdelia zvislými čiarami na slabiky. Zopakujú si delenie slov na slabiky. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
b) Očíslujú názvy plodov v abecednom poradí. Žiaci so ŠVVP môžu využívať záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
Riešenie: čerešne – 1., čučoriedka – 2., jablko – 5., jahoda – 6., hruška – 4., hrozno – 3., slivka – 9., kivi – 7., marhuľa – 8.
c) Žiaci pracujú s výkladovým slovníkom – ***Krátky slovník slovenského jazyka***, vyhľadajú v ňom významy slova kivi. Oba významy slova napíšu do zošita. Riešenie prečítajú. Precvičujú si učivo. Správnosť riešenia si môžu overiť v Slovníčku na vnútornej strane zadnej obálky.
Riešenie: kivi – 1. hnedý chlpatý plod so zelenou dužinou, 2. nočný nelietavý vták.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

9
a) Žiaci usporiadajú názvy povolaní v abecednom poradí (môžu si pomáhať číslovaním poradia slov). Slová prepíšu v abecednom poradí na linajky. Žiaci so ŠVVP môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
Riešenie: paleontológ, pedagóg, pekár, policajt, poštár, potápač, predavač.
b) Pracujú s výkladovým slovníkom alebo s internetom a vyhľadajú význam slova paleontológia. Význam slova napíšu. Prečítajú riešenie. Správnosť riešenia si môžu overiť v Slovníčku na vnútornej strane zadnej obálky. Upevňujú si učivo.
Riešenie: paleontológia – náuka o skamenelinách (zvyškoch dávnych živočíchov a rastlín).
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu úlohu b) vypracovať formou domácej úlohy.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

10
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Upevňujú si učivo. Úlohu vypracujú podľa pokynov v zadaní. Pri riešení môžu postupovať ako pri úlohe 8/4 (farebne odlišovať písmená). Vyplnenú tabuľku názvami obcí prečítajú. Žiaci so ŠVVP môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

11
Žiaci prečítajú slová. Očíslujú ich v abecednom poradí. Správnosť riešenia si skontrolujú v Pravidlách slovenského pravopisu. Upevňujú si učivo a učia sa pracovať so slovníkmi. Žiaci so ŠVVP môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Uvedené slová môžu žiaci použiť vo vetách alebo vymyslieť krátky príbeh. Vety/príbeh napíšu do zošita a prečítajú. Túto možnosť môžu vypracovať i na domácu úlohu.

12
Žiaci doplnia slovo ***školník*** na správne miesto v rade slov tak, aby boli slová usporiadané podľa abecedy. Usporiadaný rad slov prepíšu. Žiaci so ŠVVP môžu používať aj záložku na obálke PU alebo iné pomôcky.
Riešenie: škola, školák, školník, škôlka, škôlkar.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Úlohu možno rozšíriť podobne ako Naša poznámka k úlohe 11.

13 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

14 HRA
Zábavná aktivizujúca úloha. Žiaci spoločne na tabuľu alebo do zošita tvoria vety podľa zadania.
Možné riešenie: Anton bol celkom dobrý elektrikár. Ivana jedla kakaové lievance.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku a vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 11
Opakovanie: ABECEDA

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú abecedu, ktorá je na záložke PU. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 6 – 7.

Typy úloh:
5-RÝCHLOVKA – žiaci v uvedenom časovom limite 5 minút riešia úlohu, uplatňujú osvojené vedomosti.
PÁTRACIA AKCIA – práca s iným informačným zdrojom (kniha, encyklopédia, internet).
ŠIFROVACIA ÚLOHA – vypracovanie úlohy s cieľom dopátrať sa k danému výsledku, riešeniu.
TVORIVÁ ÚLOHA – problémová úloha využívajúca aj iné zdroje informácií, iné formy práce (kreslenie, lepenie, strihanie, dramatizácia, tvorba prezentačných materiálov a pod.). Súčasťou tohto typu úloh je aj prezentácia úlohy pred spolužiakmi, vyhodnotenie vyriešenej úlohy učiteľom/učiteľkou.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite 5 minút napíšu do zošita mená podľa zadania.
Možné riešenia: Mária, Miriam, Milan, Miroslav, Miroslava, Melánia, Mikuláš, Michal, Michaela, Matej, Marek, Marko, Martin, Miloslav, Marián, Medard, Mila, Marianna, Marína...
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
a) Žiaci pracujú s uvedenými zdrojmi a vypátrajú chýbajúce meno v názve knihy.
Riešenie: Alica.
b) Vypátrané meno doplnia do radu mien tak, aby boli slová usporiadané podľa abecedy.
Riešenie: Adam, Alena, Alexander, Alica, Andrej, Angela, Anton, Antónia.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
a) b) Žiaci očíslujú mená chlapcov v abecednom poradí a zvýraznené písmená vpíšu do tajničky.
c) Žiaci zakrúžkujú mená chlapcov, ktoré sa spomínajú v básničke Bola raz jedna trieda. K menám povedia, môžu aj napísať, priezviská.
Riešenie: Denisko, Ďurko Hruška, Matúško, Miško Muška, Šaňko Šuška, Števko – KRISTA (Bendová).
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Ak žiaci nepoznajú báseň, je vhodné, aby učiteľ/-ka mal/-a uvedenú knihu pripravenú. Žiaci báseň prečítajú, v úlohe vyznačia mená chlapcov a doplnia k nim priezviská.

TVORIVÁ ÚLOHA
a) Žiaci použijú uvedené zdroje a vyhľadajú o živočíchovi, ktorého si zvolia, päť informácií. K vybranému živočíchovi vytvoria poster.
b) Svoj poster prezentujú pred spolužiakmi. Postery umiestnia v triednej galérii a zoradia ich podľa názvov živočíchov v abecednom poradí. S usporadúvaním im môže pomôcť učiteľ/-ka.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Tvorivú úlohu môže učiteľ/-ka zadať žiakom formou domácej úlohy.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 12

SLABIKOTVORNÉ SPOLUHLÁSKY

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže nahradiť spoluhlásku l, ĺ a r, ŕ samohláskou a vytvoriť slabiku. Vie identifikovať slová so slabikotvornými hláskami v texte, dokáže tvoriť nové slová zo slabikotvorných slabík.

Prechádzka k rozhľadni – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Slabikotvorné spoluhlásky**. Žiaci pri čítaní textu vnímajú slová so **slabikotvornými spoluhláskami l**, **ĺ** a **r**, **ŕ**. Text slúži na vzájomnú diskusiu o krásach prírody, o potrebe chrániť ju a starať sa o ňu. Má literárny charakter s emočnou výpoveďou. Rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Text čítajú žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Tretiak Peter sa s ockom a tromi kamarátmi vybral na výlet k rozhľadni.***
- ***Traja kamaráti sa báli kotliny, ktorá bola veľmi hlboká.***
- ***Petra vyľakal nečakaný pohyb v kríkoch. Myslel si, že tam je vlk.***
- ***Veta Príroda sa vám odmení neobyčajnými darmi znamená, že v prírode nájdu ľudia pokoj, čerstvý vzduch, lesné plody. Zrelaxujú sa v nej, budú vnímať jej krásu a majestátnosť. Dary prírody sú ukryté v korunách stromov, v liečivých bylinkách, v kráse vtáčieho spevu i v nádherných lesných scenériách.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

2
a) Žiaci prečítajú farebne zvýraznené slová v motivačnom texte. Do každého stĺpca napíšu tri slová podľa počtu slabík. Napísané slová prečítajú. Môžu ich povedať po slabikách. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne skráti úlohu o posledný riadok.
b) Podčiarknu v slovách slabiky, v ktorých sa nachádzajú spoluhlásky l, ĺ, r, ŕ. Podčiarknuté slabiky prečítajú. Pomenujú písmená, ktoré tvoria podčiarknuté slabiky, a povedia, do ktorej skupiny hlások patria. Učiteľ/-ka upozorní žiakov na princíp slabičnosti, teda, že v slabike sa musí nachádzať samohláska, dvojhláska alebo slabikotvorná spoluhláska l, ĺ, r, ŕ. Vysvetlí a zopakuje im jazykové učivo, ktoré už ovládajú z 2. ročníka.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 13

3
a) Žiaci slová prečítajú, zvislými čiarami ich rozdelia na slabiky.
b) Podčiarknu v slovách slabiky, ktoré sú zložené iba spoluhláskami, a zakrúžkujú v nich slabikotvorné spoluhlásky l, Í ar, ŕ.
KZ – čítanie, písanie.

Bodka oboznámi žiakov s pojmom slabikotvorné spoluhlásky. Žiaci si osvojujú učivo.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

4
a) Žiaci prečítajú slová. Vnímajú v nich slabikotvorné spoluhlásky. V každom slove nahradia slabikotvornú spoluhlásku samohláskou. Slová, ktoré vzniknú, majú nový význam. Vzniknuté slová napíšu. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo úlohu skráti.
b) Podčiarknu slová, ktoré majú viac riešení. Ďalšie riešenia napíšu do zošita. Napísané slová prečítajú.
Riešenie:
hrsť – húsť/hosť, vŕta – vata/veta/víta, vlk – vek/vak, kĺže – kože/káže, fŕkať – fúkať, hŕba – huba, tĺk – tik/tak/tok (rieky)/tuk (masť), čln – čin.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže modifikovať úlohu tak, že žiaci napíšu do zošita slová, ktoré sa s pôvodnými slovami v cvičení rýmujú a obsahujú slabikotvorné spoluhlásky. Napríklad: hrsť – srsť, fŕkať – sŕkať, kŕkať, vlk – tĺk, kĺže – pĺže (slimáky), čln – spln, vŕta – krta...

5
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Upevňujú si učivo. Aplikujú vedomosti o slabikotvorných spoluhláskach.
a) Žiaci pomenujú nevyfarbené časti obrázka slovami. Slová musia obsahovať slabikotvornú spoluhlásku. Slová napíšu a rozdelia ich zvislými čiarami na slabiky.
Riešenie: vŕba, zamrznuté (jazero), klzisko, srna, vlk, slnko, stĺp, jablko, krčah/hrnček.
b) Obrázok dofarbia. Skontrolujú si riešenie so spolužiakmi.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom k tomuto cvičeniu domácu úlohu – napísať krátky príbeh, ktorý bude súvisieť s obrázkom.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

6

a) Žiaci prečítajú dvojice slov v obrázkoch psíkov. Rozdelia ich zvislými čiarami na slabiky. Podčiarknu slová, ktoré obsahujú slabikotvornú spoluhlásku. Úloha je zameraná na upevňovanie učiva. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo úlohu skráti.

Riešenie:

ja/bĺk, bros/kýň, hod/váb/né, vl/ne/né, kŕ/deľ, črie/da, pr/ší, le/je.

b) Podčiarknuté slová doplnia do viet. Vety prečítajú.

c) Vymyslia a napíšu do zošita tri vety, ktoré sú pokračovaním viet v úlohe. Vety prečítajú.

Možné riešenie: Na poliach zbierajú zemiaky a cukrovú repu. Čierne vrany tam dlhým zobákom hľadajú semienka slnečníc. V záhrade si ježko pripravuje brlôžtek na zimu. Leto je už dávno preč.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

7

a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce spoluhlásky l, ĺ alebo r, ŕ. Slová prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Skontroluje správne riešenie úlohy.

b) Vyfarbia podľa zadania v úlohe dané plôšky so slovami a nájdu cestičku od krtka k postieľke.

c) Prepíšu vyfarbené slová do zošita. Napísané slová rozdelia zvislými čiarami na slabiky. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo úlohu skráti.

Riešenie: žĺ/tok, sr/kať – sŕ/kať, vŕ/ba, kŕ/miť, zmrz/li/na, hĺb/ka, prs/teň, tŕň, tĺ/čik, klb/ko, blš/ka.

KZ – čítanie, písanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže využiť úlohu na diskusiu o zvieratách, ktoré sa pripravujú v jeseni na zimný spánok. Rozhovor sa môže viesť v myšlienke environmentálneho povedomia.

8

Žiaci pridajú k slabikám ďalšie vhodné slabiky tak, aby utvorili slová. Vytvorené slová napíšu do zošita. Aplikujú vedomosti z preberaného učiva.

Možné riešenie: tlkot, tlmiť; tĺčik, tĺcť; vlna, vlhkosť; vĺča, vĺčik; krkovička, krkavec, krkolomný; kŕmiť, kŕčik, kŕkať, kŕdeľ; vrčí, vrkoč, vrtuľa; vŕba, vŕta, vŕtačka, vŕzga.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom, aby použili každé napísané slovo vo vete. Vety môžu povedať alebo napísať do zošita.

9 PRAVOPISNÉ CVIČENIE

Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.

KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

POUČKA

Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 15
Opakovanie: SLABIKOTVORNÉ SPOLUHLÁSKY

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 8 – 9.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci v časovom limite 5 minút napíšu do zošita čo najviac slov so slabikotvornými spoluhláskami.
Možné riešenie: krčah, kŕmidlo, kŕkanie, kŕčik, krkolomne, krkavec, vrkoče, vrtuľa, vŕtačka, vŕtanie, vrták, vŕba, kŕdeľ, popŕcha, spŕška, držadlo, drží, vydrží, zadrží, drzo, mrzne, zamrzlo, primrzlo, odmrzlo, zmrzlina, tŕpne, tŕne, pŕhľava, srna, sŕňa, škŕka, trdelník, vlk, vĺča, stĺp, hĺbka, dĺžka, slnko, žĺtok, tĺk, tĺčik, klbko, klzisko, kĺzačka, jablko, kĺb, bavlna, vlnenie, spln, náplň, dlháň, plnička....
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
a) Žiaci podčiarknu (vypátrajú) slová, ktoré sú nesprávne napísané. Podčiarknu ich a opravia.
b) Podčiarknuté (opravené) slová prepíšu správne do zošita a prečítajú.
Riešenie: hĺbka, mĺkvo, tŕpnuť, tŕň, vzbĺknuť, pŕhliť, žĺtok, vŕtačka.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
Žiaci pomenujú obrázky. Začiatočné písmená obrázkov vpíšu do rámčekov a rozšifrujú slová. Vetu prečítajú.
Riešenie: Štíhly dlhonohý poľovný pes s krátkou srsťou je ANGLICKÝ CHRT.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
a) Žiaci prečítajú slová a rozdelia ich zvislými čiarami na slabiky.
b) Vymyslia a napíšu do zošita šesť viet o prírode. Vo vetách použijú slová z úlohy a).
Možné riešenie: Tretiaci na pracovnom vyučovaní vyrobili kŕmidlo pre vtáčiky. Keď ho išli zaniesť do školskej záhrady, začalo mrholiť. Rýchle ho zavesili na vŕbu pri jazierku. Zrazu začuli kŕkanie žiab. Mlčky obišli breh jazera. Zuzka stúpila na pŕhľavu. Konečne vyšlo slnko.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Tvorivú úlohu b) môže učiteľ-/-ka zadať žiakom na domácu úlohu.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 16

OBOJAKÉ SPOLUHLÁSKY

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže vymenovať obojaké spoluhlásky, identifikovať v texte obojaké spoluhlásky, písať po obojakých spoluhláskach mäkké i, í alebo tvrdé y, ý.

Naša poznámka: Podstatná časť jazykového učiva v treťom ročníku patrí osvojovaniu vybraných slov po obojakých spoluhláskach. V druhom ročníku sa žiaci naučili vymenovať obojaké spoluhlásky b, m, p, r, s, v, z, f a identifikovať ich v slovách. V treťom ročníku sa naučia správne písať a používať vybrané a ich príbuzné slová po obojakých spoluhláskach b, m, p, r, s, v, z. Ide o slová domáceho pôvodu. Po f sa píše ypsilon iba v cudzích slovách, a keďže vybrané slová sa týkajú iba domácich slov, vybrané slová po f nie sú.

Myška Miška – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Obojaké spoluhlásky**. Žiaci sa v ňom stretnú so slovami, v ktorých sa po **obojakých spoluhláskach b**, **m**, **p**, **r**, **s**, **v**, **z** píše i, í aj y, ý. Motivačný text rozvíja čítanie s porozumením, slovnú zásobu a detskú predstavivosť. Napomáha k ľahšiemu a efektívnejšiemu osvojeniu učiva. Text čítajú žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Predstavenie sa volalo Myška Miška.***
- ***V predstavení vystupovali: myška Miška, syseľ Silvester, výr Vilo, včielka Marika.***
- ***Na Obilnej ulici býval syseľ Silvester.***
- ***Sysľovi Silvestrovi pomohla myška Miška, výr Vilo a včielka Marika. Miška mu poradila, aby zašiel k lekárovi Vilovi. Výr sysľa vyšetril a predpísal mu lipový med. Včielka Marika sysľovi darovala pohár sladkého medu.***
- ***Slovné spojenie v núdzi poznáš priateľa znamená, že ak potrebujeme pomoc, obrátime sa na dobrého kamaráta, ktorý nám, keď sme v ťažkej situácii, ochotne pomôže.***

KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

2
a) Žiaci prečítajú zvýraznené slová v úvodnom texte. Všimnú si ich pravopis. Učiteľ/-ka ich upozorní na obojaké spoluhlásky, na pravopisný jav vybraných slov.
b) Žiaci zakrúžkujú v každom zvýraznenom slove obojakú spoluhlásku, ktorá je hneď pred i, í alebo y, ý.
c) Zakrúžkované spoluhlásky vpíšu do okienok (opakujúce sa spoluhlásky píšu len raz) a prečítajú vetu. Osvojujú si učivo.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

3
Žiaci doplnia do slov samohlásky i, í alebo y, ý. Slová prečítajú. Všímajú si ich pravopis. Zisťujú, že po obojakých spoluhláskach píšeme i aj y.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu napísať do zošita poznámky:
Obojaké spoluhlásky sú b, m, p, r, s, v, z, f.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 17
VYBRANÉ SLOVÁ *(pozri Teoretickú časť MK s. 7 – 8)*

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže vymenovať vybrané slová a príbuzné slová po obojakých spoluhláskach b, m, p, r, s, v, z. Vie rozoznať pravopis vybraných a príbuzných slov a používať vybrané a príbuzné slová v iných slovných spojeniach, v texte.

Tematický celok **Vybrané slová** tvorí úvod k podkapitolám Vybrané slová po b, Vybrané slová po m, Vybrané slová po p, Vybrané slová po r, Vybrané slová po s, Vybrané slová po v, Vybrané slová po z.

Naša poznámka: Na základe dlhoročných skúseností sme toho názoru, že je metodicky správne, ak učiteľ/-ka v úvode každej podkapitoly o vybraných slov oboznámi žiakov so všetkými vybranými slovami k danej obojakej spoluhláske. Zoznam vybraných slov je uvedený na záložke PU, čo má veľmi praktocký význam. Žaici môžu používať a pomáhať si ňou počas celej etapy osvojovania učiva (súhrn vybyrných slov je uvedený i na konci každej podkapitoly v poučke). Žiaci spoznajú, ktoré vybrané slová si budú osvojovať pri danej obojakej spoluhlásky. Vybrané slová si môžu vo vyvodzovacej etape napísať do zošita. Osvojovať si ich budú postupne. Práca s úlohami pri osvojovaní, precvičovaní, upevňovaní a opakovaní vedomostí je prepojená s prílohou k PU Bodkin doplnkový zošit, s interaktívnymi úlohami, cvičeniami a prezentáciami v offline prostredí CD SJ3. Žiaci deduktívnou metódou alebo riešením problémových úloh získavajú nové vedomosti, jazykové poznatky. Zároveň spoznávajú príbuzné slová k vybraným slovám (odvodzovaním a tvorením slov si osvojujú správny pravopis slov). Žiaci sa majú naučiť vybrané slová (nie príbuzné slová) po jednotlivých obojakých spoluhláskach naspamäť. Vedomosť sa tak stane ich vzdelanostným majetkom. Vyplýva to aj z učebných osnov. Učiteľ/-ka by nemal/-a trvať na tom, aby ich žiaci vymenovávali v presnom poradí, ako sú uvedené v poučkách. Žiaci si vybrané slová a k nim príbuzné slová osvojujú postupne. Úlohy v PU sú zostavené tak, aby žiaci postupným osvojovaním, precvičovaním, utvrdzovaním, opakovaním a aplikovaním poznatkov dané učivo zdarne zvládli.

1
a) Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Vylúštia krížovku a doplnia slová z tajničky do vety. Vetu prečítajú.
Riešenie: vykám, mydlo, kobyla, ryža, jazyk, syn, pyšné, syr, pytliak, strýko, prezývať, vysoká – VYBRANÉ SLOVÁ.
b) Žiaci prepíšu slová z krížovky do zošita. Slová v krížovke patria k vybraným slovám. V slovách zakrúžkujú obojakú spoluhlásku, ktorá stojí hneď pred samohláskou y alebo ý. Oboznamujú sa s učivom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka oboznámi žiakov s pojmom vybrané slová. Pre lepšiu názornosť môže použiť didaktickú hru. Na kartičkách (pre každého žiaka jedna kartička) budú napísané slová, napríklad: byt, mobil, kobyla, myš, hmyz, mihalnica, pytliak, kopyto, písanka, ryba, ríbezľa, rýľ, sýkorka, syr, sídlisko, vysoký, vidlička, zvyk, jazyk, zima, nazývať, Zita... Žiaci vytvoria dve skupiny podľa toho, ktoré i, í alebo y, ý sa nachádza v ich slove. Vytvorí sa tak skupina slov, ktoré patria k vybraným slovám.

2
a) Žiaci si prezrú obrázky. Spoja obrázok živočícha s jeho pomenovaním. Vizualizujú si vybrané slová.
b) Vyfarbia plôšky s názvami živočíchov podľa uvedeného návodu. Oboznamujú sa s pojmom vybrané slová.
KZ – čítanie, písanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 18

Vybrané slová po b*: by, byľ, byť** *(jestvovať)*, ***dobyť, dobytok, kobyla, býk, byvol, bystrý, bývať, byt, bydlo *(bývanie)*, ***bývalý, zbytočný, neodbytný, starobylý, obyčaj***

Naša poznámka: V učive o vybraných slovách po b žiaci spoznajú aj slová, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam aj pravopis (byť – biť, bystro – bistro...). Na základe dlhoročných skúseností sme toho názoru, že je prospešné, aby sa pri preberaní vybraných slov súbežne oboznámili aj s týmito dvojicami slov, pretože tak lepšie pochopia významy slov, dostatočne si ich osvoja a precvičia. Odporúčame, aby žiaci v úvode podkapitoly prečítali VS po b na záložke PU a napísali ich na tabuľu a do zošita. Spoločne s učiteľom/učiteľkou si vysvetlili ich význam.

Čo sa skrýva na farme – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Vybrané slová po b.** V texte sú zakomponované **vybrané slová** (VS) **po b**. Sú farebne zvýraznené, žiaci ich v texte ľahšie nájdu a lepšie sa im s nimi pracuje. Príbeh môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o živote na farme, o úcte k práci farmárov a poľnohospodárov. Text rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Majiteľ farmy sa volal Bystrík.***
- ***Bodka sa bála mocného býka.***
- ***Do zvieracej rodinky býka patria krava a teliatko. Do rodinky kobyly patrí kôň a žriebätko.***
- ***Veta Byť farmárom je krásne i náročné živobytie znamená, že práca farmára, poľnohospodára je krásna, zaujímavá, ale zároveň ťažká, obetavá a zodpovedná.***
- ***Napr. Bol/-a som na farme v Pukanci. Chovali tam kozy, ovce, hydinu a ošípané...***

KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu na hodine VYV výtvarne stvárniť život na farme alebo samotný obsah textu.

2
a) Žiaci vypíšu z motivačného textu zvýraznené slová. Zakrúžkujú v nich samohlásky y, ý spolu s obojakou spoluhláskou b, ktorá stojí hneď pred nimi. Slová prečítajú. Neznáme slová si spoločne vysvetlia. Oboznamujú sa s učivom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti.
b) Podčiarknu slová, ktoré sú nakreslené v úvodnej ilustrácii. Podčiarknuté slová prečítajú.
Možné riešenie: Bystrík, bystrý, dobytok, býk, býček, bylín.
KZ – čítanie, písanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

*Naša poznámka: Žiaci sa začínajú oboznamovať s vybranými slovami. Na vybranom slove BY a jeho príbuzných slovách učiteľ/-ka vysvetlí žiakom, ako je učivo o VS prezentované. **Základné VS** je napísané ako prvé, za ním nasledujú jeho **príbuzné slová**, t. j. slová, ktoré sú od neho odvodené. Aby žiaci chápali pri každom VS princíp jednotlivých slovných rodiniek, je vo všetkých príbuzných (odvodených) slovách zvýraznené ich základné VS, teda tá časť slova, ktorú majú slová spoločnú. Je to veľmi dobrá pomôcka pri osvojovaní a zdôvodňovaní pravopisu príbuzných – odvodených slov, ktorú vysvetľuje Výkričník na VS bystrý.*
Takáto metodika sa uplatňuje pri všetkých vybraných slovách po obojakých spoluhláskach b, m, p, r, s, v z. Žiaci si základné vybrané slová osvojujú postupne.

***BY** – a**by**, ke**by**, ako**by**, kiež**by**, čo**by**, že**by**, bodaj **by**...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

3
Žiaci doplnia do viet vybrané slovo **by** alebo jeho príbuzné slová podľa zadania úlohy. Každé slovo použijú len raz. Doplnené vety prečítajú. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

***BYĽ** – **byľ**ka, **byl**ina, **byl**inový, **byl**inný, **byl**inkový, **byl**inkár, **byl**inkárstvo, **byl**inožravec...*
4
a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.
b) Slová použijú vo vetách. Povedia vety. Osvojujú si učivo.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu vytvorené vety napísať do zošita.

5
a) Žiaci vpíšu do tabuľky príbuzné slová k VS byľ. Povedia, čo tvoria slová v ponuke (slovnú rodinku).
V napísaných slovách v tabuľke môžu farebne vyznačiť slovný základ – koreň slova BYĽ/BYL. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti o dlhšie slová (posledné tri slová sú: bylinkárka, bylinožravý, bylinkárstvo).
b) Žiaci napíšu do zošita oznam o otvorení predajne Bylinka. Oznam prečítajú.
Možné riešenie: Dňa 15. 10. 2021 o 10.00 hod. otvárame predajňu Bylinka na Zvončekovej 12 v Banskej Bystrici.
Ponúkame:
- ***bylinkové čaje,***
- ***liečivé mastičky od známej bylinkárky,***
- ***bylinné tinktúry,***
- ***voňavé mydlá s byľkami sedmokrások,***
- ***bylinové prípravky na kľudný spánok.***

Príďte nás navštíviť. Tešíme sa na vás.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

6

Žiaci pracujú s odbornou literatúrou alebo štyri liečivé byliny vyhľadajú na internete. Napíšu ich názvy do zošita a dopíšu k nim ich liečivé účinky. Úlohu môžu podľa pokynov učiteľa/učiteľky vypracovať formou domácej úlohy. Žiaci so ŠVVP si vyberú dve bylinky na vypracovanie úlohy.

Možné riešenie: púpava lekárska – jarná očista tela, skorocel kopijovitý – dýchacie cesty, medovka lekárska – pokojný spánok, lipa malolistá –prechladnutie a chrípka.

KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

BYŤ

7

a) Žiaci si prezrú obrázky a prečítajú vety v bublinách. Všímajú si pravopis zvýraznených slov **byť – biť** v kontexte s ich významom vo vetách. Osvojujú si vybrané slovo **byť** (existovať, stať sa nachádzať sa) a zároveň spoznávajú homonymum – **biť** (udierať, pribíjať, búšiť..), ktoré sa vyslovuje rovnako, ale sa píše s mäkkým i a má iný význam.
b) Ku každej vete žiaci napíšu správny význam slov byť a biť. Svoje riešenie zdôvodnia. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Na základe dlhoročných skúseností sme toho názoru, že je metodicky správne, aby sa žiaci oboznámili s homonymami VS a precvičovali si ich písanie v etape osvojovania si vybraných slov, nakoľko sa vo vecných aj literárnych textoch veľakrát s týmito slovami stretávajú. Ľahšie si ich v spojitosti s VS zapamätajú. Pre precvičovanie tohto typu úloh odporúčame využívať aj interaktívne cvičenia v offline prostredí CD SJ3.

8

Ide o aplikačnú úlohu, v ktorej žiaci využijú a upevňujú si poznatky získané v úlohe 7. Ňou si pri riešení pomáhajú. Doplnia do slov chýbajúce samohlásky i alebo y. Vety prečítajú a zdôvodnia pravopis. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie.

9

a) Žiaci tvoria pridaním predpôn v obrázkoch k slovu **biť** nové slová. Slová napíšu do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti.
Riešenie: rozbiť, nebiť, prebiť, zbiť, nabiť, dobiť, pribiť, odbiť, vybiť, obiť.
b) Slová použijú vo vetách. Päť viet napíšu do zošita. Upevňujú si učivo. Žiaci so ŠVVP napíšu len tri vety.
Možné riešenie: Ema rozbila pohár. Nebi klince do lavice! Murár prebil kladivom stenu. Oco zbil k sebe dve laty. Idem si dať nabiť mobil. Rýchlo dobijem baterku vo vŕtačke. Chlapec pribíja klince do plota. Hráč odbil loptu cez pol ihriska. Vo vybíjanej som vybila dvoch hráčov. Klampiar obil strechu plechom.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 21

***DOBYŤ** – **dobý**vať, **dobý**jať, vy**dobyť**, **doby**vateľ, **doby**vateľský, **doby**vačný...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

10
Žiaci si prezrú obrázky a prečítajú slovné spojenia pod nimi. K obrázkom priradia správne slovné spojenia. Zostávajúce slovné spojenia v spojitosti s obrázkami vysvetlia. Spoločne s učiteľom/učiteľkou vedú rozhovor o rozdielnom písaní samohlások y, ý a i, í v rovnozvučných slovách **dobyť a dobiť**, ktoré majú odlišný význam. Žiaci si osvojujú učivo.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie, písanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu uvedené slovné spojenia použiť vo vetách a vety napísať na tabuľu alebo do zošita.

11
a) Žiaci spoja slová **dobyť** a **dobiť** so správnym významom. Riešenie zdôvodnia. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti.
b) Žiaci napíšu do zošita krátky príbeh, v ktorom použijú slová **dobyť** a **dobiť**. Príbeh prečítajú. Precvičujú si učivo.
Možné riešenie: V kuchyni prestali biť nástenné hodiny. Treba v nich nabiť baterku. Aj môj mobil už treba dobiť kreditom. Potrebujem napísať správu spolužiačke Katke, chcem dobyť jej srdce. Mišo je triedny dobyvateľ. Všetky dievčatá mu chcú pomáhať s úlohami. Včera som sa s ním pobil. Viete pre koho? No predsa pre Katku.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu úlohu b) vypracovať formou domácej úlohy.

12
a) Žiaci doplnia do slovných spojení správne samohlásky i, í alebo y, ý. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti.
b) Vyfarbia plôšky so slovnými spojeniami podľa farieb v zadaní úlohy a nájdu cestičky od chlapca k dievčaťu a od telefónu k nabíjačke.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Aj pri VS sme nastavili používanie farebného systému zvýrazňovania slov s i/í alebo y/ý. Tento princíp sa uplatňuje v celej kapitole VS. Vychádzali sme z farebného systému 2. ročníka, ktorí žiaci poznajú, využívali ho a v ktorom sa slová s tvrdými y/ý označovali modrou pastelkou (modrá pastelka – tvrdé spoluhlásky – tvrdé y/ý), slová s mäkkými i/í červenou pastelkou (červená pastelka – mäkké spoluhlásky – mäkké i/í). Na základe toho sme zaviedli pri vybraných a príbuzných slovách modrú farebnosť, pri slovách s i/í červenú farebnosť. Je na zvážení a rozhodnutí učiteľa/učiteľky, či toto farebné nastavenie ponechá, alebo nastaví žiakom iné.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

***DOBYTOK** – **dobyt**kár, **dobyt**kárstvo, **dobyt**čí...*
***KOBYLA** – **kobyl**ka, **kobyl**ie...*
***BÝK** – **býč**ek, **býč**ie...*
***BYVOL** – **byvol**ie...*

13

a) Žiaci prečítajú vybrané slová a ich príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.
b) Slová použijú vo vetách. Povedia vety. Osvojujú si učivo.
Možné riešenie: dobytok – veľké hospodárske zvieratá, ktoré chováme na farmách (kravy, ošípané, kozy, ovce), sú zdrojom potravy a materiálu (mäso, koža, mlieko, srsť, kosti). Využívajú sa na poľnohospodárske práce (ťažný dobytok); kobyla – samica koňa; býk – samec kravy; byvol – mohutný statný druh patriaci medzi tury, kopytníky, rozšírený najmä v afrických savanách, má veľké široké rohy, mohutný vzrast.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Žiaci vyriešia Bodkinu úlohu. Vysvetlia význam slov **býček** a **bičík** a použijú ich vo vetách. Vety môžu napísať do zošita alebo na tabuľu.
Riešenie: býček – malý býk, mláďa; bičík – malý bič.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

14

Žiaci pracujú s náučnou knihou alebo s internetom. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Prezrú si fotografie **býka, kobyly**, **byvola** a **bizóna**. Spoznajú pravopis slova **bizón**. Z ponuky si vyberú dve zvieratá, vyhľadajú o nich informácie a ku každému napíšu tri informácie do zošita. Vety prečítajú. Upevňujú si učivo. Žiaci so ŠVVP si vyberú len jedno zviera.
Možné riešenie: Kobyla je samica koňa. Je to bylinožravec. Má výborný zrak, je spoločníkom človeka.
Býk je domáce hospodárske zviera, samec kravy. Patrí medzi prežúvavce – bylinožravce a párnokopytníky. Má statné telo.
Bizón – iným pomenovaním zubor. Koncom 19. storočia bol v Severnej Amerike takmer vyhubený. Dnes žije v rezerváciách.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

15

a) b) Žiaci si prezrú obrázky. Všetky súvisia s významom slova **kobylka**. Vysvetlia ich a použijú vo vetách. Vety napíšu do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

***BYSTRÝ**– **bystr**o, **bystr**osť, **bystr**ina, **bystr**inný, **bystr**inka, **bystr**uška, **bystr**ozraký, **Bystr**ík...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

16

a) Žiaci doplnia do slov chýbajúcu samohlásku. Vety prečítajú. Osvojujú si učivo.
b) Do zošita vypíšu príbuzné slová k vybranému slovu **bystrý** a vysvetlia ich význam.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

c) Napísané slová očíslujú v abecednom poradí. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, môžu používať záložku na obálke PU.
Riešenie: Bystrozraký – 4., bystro – 3., bystrušku – 5., bystrinke – 1., zbystrili – 6., bystriny – 2.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Odpoveď: Bystrozraký je meno rozprávkovej postavy – bytosti.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

17
a) Žiaci prečítajú vety. Všímajú si pravopis farebne zvýraznených slov. Spoznajú homonymum k slovu **bystro** – **bistro** (bufet s rýchlym občerstvením).
b) Spoja správne významy slov s vetami. Riešenie prečítajú. Precvičujú si učivo.
KZ – čítanie, písanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

***BÝVAŤ** – **obý**vať, pre**býv**ať, za**býv**ať, **obý**vaný, **obý**vací, **býv**anie, **obý**vačka, **obyv**ateľ...*
***BYT** – **byt**ový, prí**byt**ok, **obyt**ný, **byt**ovka, ná**byt**ok...*

18

a) Žiaci prečítajú vybrané slová a ich príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.
b) Slová použijú vo vetách. Povedia vety. Osvojujú si učivo.
Možné riešenie: Bývať znamená žiť v dome. Obývať, prebývať, zabývať sa niekde, miesto, kde trávime svoj život. Nový dom už je obývaný, býva v ňom obyvateľ, nájomník, ktorý si zadovážil nové bývanie. Zariadil si aj novú obývačku. V obytnom dome je veľa dvojizbových bytov. Stará sa o ne bytové družstvo. Na našej ulici postavili bytovku pre štyri rodiny. Mladí ľudia budú mať krásne nové príbytky. Zariadia si ich moderným nábytkom.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu niektoré vytvorené vety napísať do zošita.

19

a) Žiaci zložia zo slabík šesť príbuzných slov k vybraným slovám **bývať** a **byt**. Vytvorené slová napíšu. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti.
Riešenie: obývačka, bývanie, zabývať, príbytok, bytový, obyvateľ.
b) Žiaci napíšu do zošita päť viet, v ktorých opíšu svoje bývanie. Vety prečítajú. Osvojujú si učivo. Žiaci so ŠVVP napíšu len tri vety alebo vety povedia ústne.
Možné riešenie: Máme nové bývanie. Bývame v peknom bytovom dome. Sme noví obyvatelia. Už sme sa zabývali. V obývačke sa rozprávame o zážitkoch z prežitého dňa mimo nášho príbytku.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom napísať úlohu b) formou domácej úlohy.

20

a) Žiaci doplnia do slov samohlásky i, í alebo y, ý. Slová prečítajú. Zdôvodnia pravopis. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti. Môžu používať záložku na obálke PU.
b) Podčiarknu slová, ktoré sú pomenovaním vecí, ktoré sa môžu nachádzať v obývačke. Precvičujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

21

a) Žiaci si prezrú ilustráciu a diskutujú o nej. Do zošita napíšu slová, ktoré patria medzi vybrané slová príbuzné slová po b. Precvičujú si učivo.
Možné riešenie: Bystrozraký, obydlie, starobylé bývanie, kobylka, bystruška, kobyla, bylina, byľka, bystrinka, bystro kráčajú...
b) Povedia názov rozprávky, ktorú zobrazuje ilustrácia. Obsah rozprávky porozprávajú.
Riešenie: Dlhý, Široký a Bystrozraký.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka alebo žiaci môžu priniesť rozprávkovú knihu alebo CD a ropzrávku Dlhý, Široký a Bystozraký si spoločne prečítať/vypočuť.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 24

***BYDLO – bydl**isko, o**bydli**e...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

22
a) Žiaci si prezrú obrázky a prečítajú slová pod nimi. Všimnú si pravopis, porovnajú význam slov s obrázkami. Osvojujú si vybrané slovo **bydlo** (bývanie, dom) a slovo **bidlo** – drevená palička, na ktorej sedí napríklad papagáj, sliepky v kuríne... Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky.
b) Žiaci použijú slová vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú ich. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Možné riešenie: Bydlo je miesto na bývanie, dom. V prepychovom bydle býva známy herec.
V kuríne sedia sliepky na bidle. Papagáj Žako rád sedáva na bidle.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

23
Žiaci si zopakujú slohové učivo o adrese. Napíšu na pohľadnicu adresu svojho bydliska a do prázdnej plôšky nakreslia svoje vysnívané bývanie.
KZ – čítanie, písanie.

BÝVALÝ
Žiaci prečítajú vybrané slovo. Diskutujú o jeho význame. Slovo môžu prepísať do zošita. Pre lepšie porozumenie ho môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si jeho význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

24
Žiaci doplnia do viet chýbajúce slová z ponuky. Vety s doplnenými slovami prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu vety s doplnenými slovami prepísať do zošita.

25
a) Žiaci nahradia podčiarknuté slovo v každej vete vhodným vybraným alebo príbuzným slovom po b. Aplikujú osvojené vedomosti.
Riešenie: byliny (bylinky, byle), dobytok, bystrý, byť, dobyl.
b) Vety s nahradenými vybranými a príbuznými slovami prepíšu do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti.
KZ – písanie, čítanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

***ZBYTOČNÝ** – **zbytoč**ne, **zbytoč**nosť, ...*
***NEODBYTNÝ** – ne**odbyt**ne, ne**odbyt**nosť, ...*
***STAROBYLÝ** – **starobyl**o, **starobyl**osť, ...*

26

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Osvojujú si učivo.
b) Vyberú vhodné slová z úlohy a) a doplnia ich do viet. Vety prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

***OBYČAJ – obyčaj**ný, ne**obyčaj**ný, **obyčaj**ne, ne**obyčaj**ne, **obyčaj**nosť, ne**obyčaj**nosť, ...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

27

Žiaci opíšu svoju rannú **obyčaj – zvyk**, keď idú ráno do školy. Precvičujú si učivo.
Možné riešenie: Moja ranná obyčaj je takáto: Mamina ma zobudí o 7.00 hod. Zacvičím si, naraňajkujem sa, dám jesť škrečkovi, umyjem sa, oblečiem sa a vložím do školskej tašky desiatu. Pri odchode pozdravím rodičov a zaželám im pekný deň. Do školy idem pešo. Takto to obyčajne robím každý deň počas celého školského roka.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať úlohu písomne formou domácej úlohy.

28

Žiaci napíšu päť činností, ktoré **obyčajne** robia v škole. Vnímajú vybrané slovo s jeho praktickým významom. Vety prečítajú. Precvičujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie.

29

a) Žiaci prečítajú slová. Roztriedia ich do dvoch stĺpcov podľa významu slov **obyčajný** a **neobyčajný**. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Riešenie napíšu do zošita. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: obyčajný – bežný, zvyčajný, jednoduchý, obvyklý;
neobyčajný – nevšedný, výnimočný, zvláštny, nezvyčajný.
b) Povedia, čo môže byť neobyčajné.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

30

Žiaci doplnia do slovných spojení správne i, í alebo y, ý. Prečítajú slovné spojenia a zdôvodnia pravopis. Opakujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

31 HRA

Hra aktivizuje a podporuje spoluprácu medzi žiakmi. Žiaci pracujú podľa zadania v úlohe. Aplikujú získané vedomosti.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

32
a) Žiaci nájdu v rade písmen deväť slov. Oddelia ich zvislými čiarami a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, overí si, či žiaci pochopili zadanie.
b) Podčiarknu vybrané slová a príbuzné slová po b a prepíšu ich. Utvrdzujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie.

33
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
a) Doplnia do okienok písmená podľa uvedeného kľúča. Vetu, ktorá vznikla, prečítajú.
Riešenie: Viem vybrané slová.
b) Nájdu a označia v štvorsmerovke pätnásť slov, ktoré sú uvedené v zadaní.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu nájdené slová prepísať do zošita alebo ich použiť vo vetách a vytvoriť krátky príbeh na tému podľa pokynov učiteľa/učiteľky. Každá dvojica prezentuje svoj príbeh pred spolužiakmi a povie, koľko slov z ponuky sa im podarilo nenásilne zakomponovať do príbehu.

34
a) Žiaci prečítajú dvojice slov a vysvetlia ich význam. Opakujú a utvrdzujú si učivo.
b) Použijú dvojice slov vo vetách. Aplikujú osvojené učivo. Vety napíšu do zošita a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.
Možné riešenie: Jurko chce byť vedcom. Súrodenci by sa nemali biť. Miško chcel dobyť Marienkino srdce. Musím si dobiť baterku v mobile. Stavbári nám postavili moderné bydlo. Sliepka si sadla v kuríne na bidlo. Na tráve sa pásol býček. Pastier stratil v tráve bičík. Obydlie strážil verný psík. Na poli dozrelo obilie.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom, aby úlohu vypracovali formou domácej úlohy.

35 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu v napísaných vetách v PU alebo zošite podčiarknuť vybrané a príbuzné slová po b.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 27
Opakovanie: Vybrané slová po b

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku, ktorá je na obálke PU. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 10 – 12.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite 5 minút napíšu do zošita čo najviac vybraných a príbuzných slov po b. Podčiarknu jednoslabičné slová. Vyriešenú úlohu prezentujú pred spolužiakmi.
Možné riešenie: by, aby, keby, akoby, kiežby, čoby, bylina, bystrý, bystrina, byť, kobyla, obyčaj, dobytok, byt, bývať, bydlo, obývačka, nábytok, zbytok, bývalý, bylinkárka, neodbytný, býk, býčie...
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
a) Žiaci doplnia do slov samohlásky i, í alebo y, ý. Vety prečítajú.
b) Vypátrajú v knihe alebo na internete názov hradu, ktorý sa spomína v texte. Riešenie doplnia pod fotografiu.
Riešenie: Beckov.
c) Nájdu tri informácie o ľubovoľnom starobylom hrade na Slovensku. Napíšu ich do zošita. Vety prezentujú pred spolužiakmi.
Možné riešenie: Trenčiansky hrad – hrad slúžil na ochranu Uhorského kráľovstva, vznikol na mieste hradiska v 9. storočí. V 13. storočí sa stal majetkom palatína Matúša Čáka. V 15. storočí ho daroval Žigmund Luxemburský svojej manželke Barbore. Je v ňom múzeum.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Úlohu b) môžu žiaci vypracovať formou domácej úlohy.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
Žiaci nahradia obrázky v slovách a rozšifrujú vetu. Napíšu ju a prečítajú vetu.
Riešenie: Bystrozraký a jeho dvaja kamaráti našli na dne bystriny neobyčajne krásny prsteň.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
a) Žiaci prečítajú hádanku. Uhádnuté slovo napíšu.
Riešenie: BÝK.
b) Vytvoria hádanku pre KOBYLU. Vymyslenú hádanku prezentujú pred spolužiakmi.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 28

Vybrané slová po m: my (všetci), mykať (sa), mýliť (sa, si), myslieť (si), umyť (sa), mydlo, šmýkať (sa), myš, hmyz, hmýriť sa, žmýkať, mys, priemysel, mýto, priesmyk, pomyje.

Naša poznámka: V učive o vybraných slovách po m žiaci spoznajú aj slová, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam aj pravopis (my sa – misa, mýlka – Milka...). Na základe dlhoročných skúseností sme toho názoru, že je prospešné, aby sa pri preberaní vybraných slov súbežne oboznámili aj s týmito dvojicami slov, pretože lepšie pochopia významy slov, dostatočne si ich osvoja a precvičia. Odporúčame, aby žiaci v úvode podkapitoly prečítali VS po m na záložke PU a napísali ich na tabuľu a do zošita. Spoločne s učiteľom/učiteľkou si vysvetlili ich význam.

Mys dobrej nádeje – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Vybrané slová po m**. V texte sú zakomponované **vybrané slová** (VS) **po m**. Sú farebne zvýraznené, žiaci ich v texte ľahšie nájdu a lepšie sa im s nimi pracuje. Príbeh môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o cestovaní a krásach Slovenska a iných krajín. Text rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Glóbus je zmenšenina našej planéty Zem. Je na ňom znázornený povrch Zeme. Nájdeme na ňom pevniny, vodstvo, pohoria...***
- ***Naši kamaráti hľadali na glóbuse Mys dobrej nádeje, o ktorom Otáznik čítal. Našli ho na juhu Afriky.***
- ***Traja kamaráti mohli nájsť hľadané informácie napr. v encyklopédii Atlas sveta, na ktorej stála Bodka.***
- ***Žiaci porozprávajú o svojich cestovateľských skúsenostiach.***
- ***Napr. Výhoda cestovania po Slovensku spočíva v tom, že sa vieme dohovoriť rodnou rečou. Poznáme naše obyčaje. Vieme sa lepšie orientovať v krajine. Cestovanie do zahraničia je zaujímavé a dobrodružné. Spoznáme tam veľa nových miest. Musíme si však dopredu zistiť všetky potrebné vedomosti o krajine, ktoré nám pomôžu cítiť sa bezpečne. Stará múdrosť platí: Všade dobre, doma najlepšie.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

2
Žiaci vypíšu z motivačného textu zvýraznené slová. Zakrúžkujú v nich samohlásky y, ý spolu s obojakou spoluhláskou m, ktorá stojí hneď pred nimi. Slová prečítajú. Neznáme slová si spoločne vysvetlia. Oboznamujú sa s učivom.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

MY

3

Žiaci si osvoja vybrané slovo **my** vo význame **všetci**. Zároveň spoznajú rovnako znejúce slovo **mi** vo význame **mne** (**jedinému/jednej**).

a) Žiaci si prezrú obrázky a prečítajú vety v bublinách. Všímajú si pravopis zvýraznených slov vo vetách. Prečítajú slová pod obrázkami **my – všetci** a **mi – mne (jednému/jednej)** a vysvetlia význam slov. Osvojujú si učivo.

b) Zvýraznené slová (my – mi) použijú vo vetách. Vety napíšu a prečítajú.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

4

Žiaci rozhodnú, ktoré slovo z dvojice slov nepatrí podľa významu do viet, a prečiarknu ho. Vety so správnym slovom prečítajú a zdôvodnia svoje rozhodnutie. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom prepísať vety so správnymi slovami do zošita alebo na domácu úlohu.

Žiaci spoločne vyriešia Bodkinu úlohu. Vysvetlia význam slov **my sa** a **misa**. Slová použijú vo vetách. Vety môžu napísať do zošita.

Možné riešenie: My sa každé ráno pozdravíme. Na stole bola misa plná sladkých koláčikov. My sa vždy tešíme na športové hry v telocvični. Misa v kuchynskom dreze zostala neumytá.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

***MYKAŤ (SA) – myk**núť, odo**myk**ať, za**myk**ať, vy**myk**ať sa, po**myk**ov...*

Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

5

Žiaci priradia ku každému slovu jeho správny význam. Slová použijú vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú ich. Overujú si správnosť riešenia a osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.

Riešenie: mykať – opakovane prudko, trhane pohybovať; myknúť – urobiť krátky prudký pohyb; vymykať sa – odkláňať sa, nezapadať; pomykov – nerozhodnosť, rozpaky.

KZ – písanie, čítanie.

6

Žiaci vysvetlia význam danej vety.

Možné riešenie: V septembri sa školský rok začína a v júni sa končí.

KZ – rozprávanie, počúvanie.

7

Úloha nadväzuje na úlohu 5. Je zameraná na osvojenie podobne znejúceho slova **mihať** (mihlo) a vybraného slova **mykať** (myklo). Žiaci prečítajú vety a vysvetlia ich význam. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Porovnajú pravopis zvýraznených slov. Precvičujú si učivo. Vety môžu prepísať do zošita.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 30

***MÝLIŤ SA** – po**mýl**iť, z**mýl**iť, o**myl**, **mýl**ka, **myl**ný, **myl**ne, neo**myl**ný...*

8

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Osvojujú si učivo.
b) Slová použijú vo vetách. Štyri vety napíšu do zošita. *Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.*
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

9

Žiaci doplnia do viet vhodné slová z ponuky slov v úlohe. Doplnené vety prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – čítanie, písanie.

Žiaci spoločne vyriešia Bodkinu úlohu. Vysvetlia význam slov **mýlka** a podobne znejúce slovo **Milka**. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Slová použijú ústne/písomne vo vetách.
Možné riešenie: Napísať mäkké i v slove mykať je veľká mýlka! Naša Milka je veľmi šikovné dievča.
KZ – čítanie, písanie.

10

a) Žiaci nahradia podčiarknuté slová vhodnými vybranými a príbuznými slovami po m a napíšu ich. Opakujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Riešenie: my, odomyká, pomýlená, mykal.
b) Vety s nahradenými slovami prepíšu do zošita. Vo vetách môžu podčiarknuť vybrané a príbuzné slová po m.
KZ – čítanie, písanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu prepísať vety s nahradenými slovami do zošita formou domácej úlohy.

11

Žiaci vety prečítajú. Vysvetlia význam napísaných viet. Utvrdzujú si učivo.
Možné riešenie: Mýliť sa je ľudské. – Každý človek sa môže pomýliť. Veľmi som sa v tebe zmýlila. – Niekedy sa môžeme zmýliť v človeku, ktorému sme verili, dôverovali. Nikto nie je neomylný. – Každý človek sa mýli.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

***MYSLIEŤ (SI)** – vy**mysl**ieť, pre**mysl**ieť, roz**mysl**ieť, po**mysl**ieť, na**mysl**ený, **mysl**iteľ, **mysl**enie, **myšl**ienka, roz**mýšľ**ať, pre**mýšľ**ať, z**mýšľ**ať, za**mýšľ**ať sa, **myseľ**, zlo**myseľ**ný, dobro**myseľ**ný, ú**mysel**, nez**mysel**...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

12

a) Žiaci doplnia do slov samohlásky y, ý. Slová prečítajú. Vysvetlia ich význam. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie zadaní a), b), pri zadaní c) môže úlohu skrátiť o dve vety.
b) Očíslujú slová v abecednom poradí.
c) Použijú slová vo vetách. Štyri vety napíšu do zošita.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Riešenie: zamýšľať sa – 9., myslitel' – 2., mysel' – 1., nedomyslieť – 3., úmysel – 7., neúmyselne – 4., pomyslieť – 6., výmyselník – 8., nezmysel – 5.

KZ – čítanie, písanie, počúvanie

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

13
Žiaci porozmýšľajú a povedia, aký je rozdiel medzi **dobromyseľným** a **zlomyseľným** človekom. Zrakom vnímajú pravopis týchto slov. Aplikovanie vybraných a ich príbuzných slov v zadaní úloh napomáha žiakom k praktickému pochopeniu významu slov. Precvičujú si učivo.
Možné riešenie: Dobromyseľný človek je dobrý, prajný, milý. Zlomyseľný človek je neprajný, závistlivý, večne nahnevaný na druhých.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Porozprávajú a spoločne diskutujú o dobromyseľných ľuďoch, ktorých poznajú. Učiteľ/-ka ich môže vyzvať, aby spomenuli aj spolužiakov a kamarátov, pretože dobromyseľní ľudia nemusia byť len dospelí.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

14
a) Žiaci zistia, ktoré číslo **si myslí** Juraj a kto z detí **sa mýli**. Prečítajú vety v bublinách pri jednotlivých deťoch na obrázku. Riešenie doplnia a zdôvodnia. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie zadania.
Riešenie: Juraj si myslí číslo 50. Mýli sa Matúš.
b) Žiaci vymyslia podobnú matematickú hádanku pre spolužiakov.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom úlohu b) formou domácej úlohy.

***UMYŤ SA** – vy**my**ť, pre**my**ť, z**my**ť, u**my**váreň, u**mý**vať, u**mý**vanie, u**mý**vačka, u**mý**vadlo...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi diskusiu o potrebe osobnej hygieny pre zdravie.

15
a) Žiaci poskladajú zo slabík rovnakej farby šesť slov. Utvorené slová napíšu do zošita a vysvetlia ich význam. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.
b) Každé slovo použijú vo vete. Tri vety napíšu do zošita a prečítajú.
Riešenie: vymyť, zmývať, umývanie, umývadlo, umyváreň, umývačka.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

16
a) Žiaci doplnia do slov samohlásky i, í alebo y, ý. Zdôvodnia pravopis. Opakujú si osvojené učivo.
b) Vymyslia tri vtipné vety. V každej vete použijú tri slová z úlohy a). Vety napíšu do zošita a prečítajú ich. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

17
Žiaci pracujú s knihou alebo s internetom. Môžu si pomôcť aj Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky.Úlohu môžu vypracovať formou domácej úlohy. Vety prečítajú.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Možné riešenie: Mýval – Pôvodne žil na americkom kontinente. Lovili ho pre cennú kožušinu. Je samotár. Vyskytuje sa aj u nás. Zimu neprespí. Má výborný hmat. Dokáže preniknúť do ľudských obydlí, zručne otvorí aj chladničku. Uprednostňuje rastlinnú potravu.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 32

***MYDLO** – **mydl**iny, **mydl**ový, **mydl**iť, na**mydl**iť, na**mydl**ený, **mydl**ovnička, **mydiel**ko ...*

18

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.

b) Slová použijú vo vetách. Povedia vety. Osvojujú si učivo.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

19

Žiaci doplnia do viet slová z ponuky. Vety prečítajú a o ich význame vedú diskusiu.

Možné riešenie: My o vlku a vlk za dverami. – veta znamená, že rozprávame o niekom, a on už o chvíľku príde, akoby nás počul, že o ňom hovoríme. Tichá voda brehy myje. – veta znamená, že sa niekto navonok správa, javí ako tichý, nenápadný, a zrazu sa o ňom dozvieme niečo, čo by sme naňho nikdy nepovedali. Zíde z očí, zíde z mysle. – veta znamená, že na niekoho, koho dlho nevidíme, postupne zabudneme. Vyviesť niekoho z omylu. – veta znamená, že niekomu, kto bol o niečom úplne presvedčený, vysvetlíme, že sa mýlil.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

20

Žiaci prepíšu vety do zošita tak, že významovo nepatriace slová nahradia správnymi slovami. Napísané vety so správnymi slovami prečítajú. Precvičujú si učivo.

Riešenie: Na umývadle je položené mydielko. Začala som si ním mydliť ruky. Už ich mám celé namydlené. Všade sú samé mydliny.

KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

***ŠMÝKAŤ (SA) – šmýk**ačka, **šmykľ**avka, **šmykľ**avý, **šmyk**, **šmyk**nutie, **šmyk**núť, pre**šmyk**núť, pre**šmyč**ka...*

21

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.

b) Použijú slová vo vetách. Štyri vety napíšu do zošita. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

22

Žiaci vyhľadajú a označujú v slovách ďalšie slová. Vyznačia ich, napíšu a prečítajú. Precvičujú si učivo.

Žiakom so ŠVVPposkytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti a overí si pochopenie zadania.

Riešenie: prešmyknúť – šmyk/šmyknúť/myk/myknúť; šmýkačka – kačka/šmýka; šmykľavý – šmyk/ľavý.

KZ – písanie, čítanie.

23

Žiaci doplnia do slov samohlásky i alebo y. Slová prečítajú. Fixujú si správny pravopis. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti. Môžu používať záložku na obálke PU.

KZ – písanie, čítanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

24 HRA

Žiaci vyriešia prešmyčky a vytvoria z nich slová, ktoré napíšu a prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti a overí si pochopenie zadania.

Riešenie: myšlienka, mylne, mydlová.

KZ – písanie, čítanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 33

***MYŠ** – **myš**ka, **myš**ička, **myš**iak, **myš**í, **myš**ací...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

25
Žiaci si prezrú obrázky **myšiaka** hôrneho a **myši** domácej. Prečítajú vety pod obrázkami a vyfarbia ich podľa návodu v zadaní úlohy. Precvičujú si učivo. Vyfarbené vety prečítajú a skontrolujú si správnosť riešenia. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

26
a) Žiaci prečítajú slovné spojenia. Spoja ich so správnym významom. Riešenie prečítajú. Upevňujú si učivo.
b) Slovné spojenia použijú vo vetách, ktoré napíšu do zošita a prečítajú.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

27
Žiaci pomenujú a opíšu predmet na obrázku (počítačovú myš). Pomáhajú si otázkami. Vety napíšu do zošita a prečítajú ich. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu môžu vypracovať aj ústne.
Možné riešenie: Počítačová myš je vyrobená z plastu. Má čiernu farbu. Tvar je podobný malej myške s chvostíkom (kábel vedúci z počítačovej myši). Počítačová myš je prídavným zariadením počítača. Slúži na ovládanie pohybu kurzora na obrazovke. V strede je malé koliesko, ktoré umožňuje posúvanie plochy na monitore.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať túto úlohu formou domácej úlohy.

***HMYZ** – **hmyz**ožravec, **hmyz**ožravý, **hmyz**í...*
28
a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.
b) Použijú všetky slová vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.
b) Použijú všetky slová vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú. Osvojujú si učivo.
Možné riešenie: V škole sme sa učili o krtovi. Zistili sme, že je hmyzožravý. Živí sa drobným hmyzom. Hmyzožravec je aj jež. Zožerie veľa škodlivého hmyzu. Hmyzí postrek bylinám neuškodí.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Odpoveď: Medzi hmyzožravce patrí krt, jež, piskor.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže diskutovať so žiakmi o prírodovedných poznatkoch na tému hmyz.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

29

a) Žiaci pomenujú obrázky. Označia tie, na ktorých je **hmyz**.

b) Povedia názvy rozprávok, v ktorých vystupuje hmyz. Precvičujú si učivo.

Možné riešenie: Včielka Maja, Ferdo Mravec, O Meduške, O muške Svetluške, Motýľ Emanuel, Cvrček a mravce, Chrobáčikovia...

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

HMÝRIŤ SA

30

a) b) Žiaci pomocou obrázka a hádanky, ktorej odpoveď napíšu, vysvetlia vybrané slovo **hmýriť sa**. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Osvojujú si vybrané slovo.

Možné riešenie: Slovo hmýriť sa znamená rýchlo sa sem a tam pohybovať sa, mrviť sa, hemžiť sa.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie.

31

a) Žiaci doplnia do slov samohlásky i, í alebo y, ý. Vety prečítajú a svoje riešenie zdôvodnia. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti. Môžu používať záložku na obálke PU.

b) Vysvetlia význam prvej vety.

Možné riešenie: V hlave mi hmýrili myšlienky. – veta znamená, že máme v hlave veľa rôznych myšlienok, nápadov, nad niečím veľmi premýšľame.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu prepísať vety do zošita. Upevňujú si svoje pisateľské a aj pravopisné zručnosti.

***ŽMÝKAŤ** – vy**žmýk**ať, **žmýk**anie, **žmýk**ací, **žmýk**ačka, ...*

Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

32

a) Úloha nadväzuje na úvodné vybrané slovo a jeho príbuzné slová, ktorých význam si žiaci vysvetlili. Slová z ponuky vpíšu do doplňovačky v abecednom poradí. Potom ich použijú ústne vo vetách. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.

Riešenie: žmýkací, žmýkačka, žmýkame, žmýkanie, žmýkať.

b) Slovo z tajničky doplnia do vety. Vetu prečítajú a vysvetlia jej význam.

Riešenie: ŽMÝKA. Veta z doplňovačky znamená, že pani učiteľka zisťuje vedomosti žiaka.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

MYS

33

a) Žiaci prečítajú text. Podčiarknu vetu, ktorá vysvetľuje význam slova **mys**, a prečítajú ju. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Osvojujú si učivo.

b) Nájdu informáciu v úvodnom texte na str. 28 o Myse dobrej nádeje a prečítajú ich.

KZ – čítanie, počúvanie.

34

Žiaci pracujú s knihou alebo s internetom. Zistia informácie o niektorom geografickom **myse** z úlohy 33 a napíšu ich do zošita. Vety prečítajú.

Možné riešenie: Strelkový mys je najjužnejším miestom Afriky. Predstavuje pomyslenú hranicu medzi Atlantickým a Indickým oceánom. Jeho pobrežie tvoria skaly. Za búrlivého zimného počasia sa na nich tvoria obrie vlny. V roku 1848 tu postavili maják. Ten tam stojí dodnes.

KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu napísať úlohu formou domácej úlohy.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

***PRIEMYSEL** – **priemysel**ný, **priemysel**ník*

35

Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.

Možné riešenie: Priemysel je odvetvie, ktoré sa zaoberá ťažbou surovín, ich spracovaním a výrobou tovarov. Pri výrobe sa používajú rastlinné, živočíšne aj nerastné suroviny. V priemysle pracujú ľudia. Spracovávajú suroviny na hotové výrobky. Výrobné závody sú v priemyselnom parku. Priemyselník je človek, ktorý vlastní výrobný podnik.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

36

a) Žiaci prečítajú slová v obrázku. Vytvoria dvojice slov, ktoré k sebe patria. Slovné spojenia napíšu a vysvetlia ich význam. Precvičujú si učivo.

b) Použijú slovné spojenia vo vetách. Napíšu vety do zošita a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.

Možné riešenie: V priemyselnom parku vybudovali štyri závody. Priemyselná výroba v ňom je zameraná na výrobu áut. K priemyselnému podniku patrí aj priemyselná škola. Učia sa v nej študenti technickej školy. Naučia sa vyrábať autá. Nitra je priemyselné mesto s rozvinutým automobilovým priemyslom.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

37

Žiaci prečítajú slovné spojenia a spoločne diskutujú o tom, čím sa zaoberajú uvedené priemyselné odvetvia. Upevňujú si vybrané slovo. Pri vysvetlení si môžu pomôcť internetom.

Možné riešenie: Automobilový priemysel vyrába autá. V strojárskom priemysle sa vyrábajú stroje. Ľudia v potravinárskom priemysle vyrábajú potraviny. Banský priemysel je zameraný na ťažbu uhlia.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi rozhovor o priemyselnom odvetví, ktorý sa nachádza v ich obci/meste.

***MÝTO** – **mýt**ny, **mýt**nik...*

38

Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.

Pozrú si štyri významy slova **mýto**. Diskutujú o tom, ktoré z významov poznajú. Podľa významu slova mýto napíšu, kto je **mýtnik**.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

PRIESMYK

POMYJE

Žiaci prečítajú vybrané slovo slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Slová môžu prepísať do zošita.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

39

a) Na základe predchádzajúcej úlohy spoja slová s ich významom. Vyriešenú úlohu prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.

b) Pre lepšie porozumenie použijú slová vo vetách. Uvedomujú si ich význam.

KZ – čítanie, rozprávanie.

Žiaci spoločne vyriešia Bodkinu úlohu. Môžu si pomôcť internetom alebo mapou Slovenska.

Riešenie: Váh.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 36

40
Žiaci doplnia do viet chýbajúce slová z ponuky. Vety prečítajú. Utvrdzujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

41
a) Žiaci doplnia do slov v obrázkoch samohlásky i, í alebo y, ý. Zdôvodnia pravopis. Upevňujú si učivo o vybraných slovách po m. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
b) Vyfarbia slová podľa pokynov v zadaní úlohy.
c) Žiaci použijú slová vo vetách. Päť viet napíšu do zošita. Precvičujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu slová v jednotlivých vyfarbených obrázkoch použiť vo vetách. Vety napíšu do zošita alebo ich povedia. Napríklad: Pri platení mýta sa mýtnik pomýlil. Zľakol sa malej myši. Krtko je hmyzožravec. Z pôdy vyhrabal larvy hmyzu. V tráve sa mihla zmija. Miško sa veľmi naľakal. Trvalo to len okamih. O pár minút zmizla.

42 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiak môže v prepísaných vetách v zošite podčiarknuť vybrané a príbuzné slová po m.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 37
Opakovanie: Vybrané slová po m

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 13 – 15.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite päť minút napíšu do zošita čo najviac mien osôb, ktoré budú obsahovať Mi alebo mi. Riešenie prezentujú pred spolužiakmi.
Možné riešenie: Milan, Milada, Milena, Michal, Michaela, Miriam, Miroslava, Miroslav, Miloslav, Miriama, Kamil, Kamila, Emil, Dominika, Dominik, Mikuláš, Vlastimil, Bohumil, Ľudmila, Milka...
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
Žiaci pracujú s knihou alebo s internetom. Vypátrajú a doplnia do textu chýbajúce mená známych rozprávkových bytostí. Obrázok Mickey Mousa môžu dokresliť a vyfarbiť.
Riešenie: Mickey, Minnie.
KZ – čítanie, písanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
Žiaci doplnia do okienok písmená podľa uvedeného kľúča v zadaní. Prečítajú názov rozprávky od Pavla Dobšinského. Ak ju poznajú, v záverečnej časti hodiny, pri prezentovaní, porozprávajú jej obsah, prípadne si ju môžu spoločne prečítať alebo vypočuť na CD.
Riešenie: Myšacia bundička.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
a) Žiaci prečítajú text. Doplnia do vety správne vybrané slovo po m.
Riešenie: hmyz.
b) K opisu napíšu jeho pomenovanie a nakreslia podľa neho obrázok.
Riešenie: LIENKA.
KZ – čítanie, písanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 38

Vybrané slová po p: pýcha, prepych, pýtať (sa, si), pýr, pysk, pytliak, pykať, kopyto

Naša poznámka: V učive o vybraných slovách po p žiaci spoznajú aj slová, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam aj pravopis (pysk – pisk, pýcha – pichá...). Na základe dlhoročných skúseností sme toho názoru, že je prospešné, aby sa pri preberaní vybraných slov súbežne oboznámili aj s týmito dvojicami slov, pretože lepšie pochopia významy slov, dostatočne si ich osvoja a precvičia. Odporúčame, aby žiaci v úvode podkapitoly prečítali VS po p na záložke PU a napísali ich na tabuľu a do zošita. Spoločne s učiteľom/učiteľkou si vysvetlili ich význam.

O ranenom jeleňovi – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Vybrané slová po p**. V texte sú zakomponované **vybrané slová** (VS) **po p**. Sú farebne zvýraznené, žiaci ich v texte ľahšie nájdu a lepšie sa im s nimi pracuje. Text slúži na diskusiu o vzťahu ľudí k zvieratám, k prírode a k zodpovednosti. Súvisí s environmentálnou výchovou. Text rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Tretiaci zbadali na lúke krívajúceho jeleňa. Mal poranený pysk a zdalo sa, že mal zranené aj kopyto.***
- ***Pani učiteľka zatelefonovala na políciu.***
- ***Slovo pytliak označuje človeka, ktorý nezákonne loví v lese zver, pripravuje pre zvieratá pasce. Môže aj rúbať stromy alebo trhať chránené rastliny. (Žiaci diskutujú o pytliactve, prezentujú informácie, s ktorými sa na túto tému stretli.)***
- ***Zvieratá a prírodu treba chrániť, je to cenný poklad. (Žiaci podčiarknutú vetu vysvetlia, diskutujú o jej význame.)***
- ***Chrániť prírodu možno zodpovedným a rozumným správaním sa. Neznečisťovať ju odpadkami, nezakladať oheň tam, kde to nie je povolené, nesprávať sa hlučne. Aj triedením odpadu možno prispievať k jej ochrane.***

KZ – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie.

2
Žiaci vypíšu z motivačného textu zvýraznené slová slová. Zakrúžkujú v nich samohlásky y, ý spolu s obojakou spoluhláskou p, ktorá stojí hneď pred nimi. Slová prečítajú. Neznáme slová si spoločne vysvetlia. Oboznamujú sa s učivom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – písanie, čítanie.

3
Žiaci vyhľadajú v motivačnom texte dve vybrané slová, ktoré si už osvojili (VS po b) a jedno slovo so slabikotvornou spoluhláskou (s l). Zakrúžkujú ich. Zakrúžkované slová prečítajú. Opakujú si osvojené učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
Riešenie: by, aby; pohodlne.
KZ – písanie, čítanie.

4
Žiaci pracujú s ilustráciou, ktorá zobrazuje motivačný príbeh. Napíšu o nej päť viet do zošita. Vety prečítajú. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo úlohu primerane skráti.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Možné riešenie: Zranený jeleň kráčal lesom. Ťažko dvíhal prednú končatinu. Krvácalo mu kopyto. Zranený mal aj pysk. Niekto nastražil do krovia pascu. Vyľakané zvieratká len mlčky hľadeli na smutného jeleňa.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 39

PÝCHA – pyšný, pyšne
***PREPYCH** – pre**pych**ový, pre**pych**ovo*
Žiaci prečítajú vybrané slová a ich príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

5
a) Žiaci prečítajú text. Napíšu na linajku, ako nazývame tento druh textu.
Riešenie: Správa.
b) Vysvetlia význam slova **pyšný** v súvislosti s obsahom viet. Osvojujú si vybrané slovo.
V prvej vete slovo znamená slovo pyšný zápornú vlastnosť, namyslenosť. V druhej vete slovo pyšný znamená, že pán učiteľ bol hrdý na svojich žiakov, ktorí sa v divadle správali slušne, boli slušne vychovaní, teda v kladnom zmysle.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Odpoveď: Pyšný ako páv znamená, že človek je namyslený, povýšenecký, správa sa nadradene.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi diskusiu o pravidlách slušného správania sa v divadle, na koncerte alebo v kine.

6
a) Žiaci povedia, na čo sú alebo boli pyšní v oboch významoch slova.
b) Povedia, čo môže byť **prepychové**. Precvičujú si používanie vybraných slov.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu vyriešiť úlohu formou domácej úlohy.

7
Žiaci doplnia do textu samohlásky i, y, ý. Vtip prečítajú a vysvetlia. Utvrdzujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

8
a) Žiaci si prezrú obrázky a prečítajú slová. Vysvetlia ich význam. Osvojujú si VS **pýcha** a **prepychová** a slová **pichá** a **prepichnutá**, ktoré znejú podobne, ale majú odlišný význam.
b) Žiaci použijú slová vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú.
Možné riešenie: V prepychovom zámku žila pyšná princezná. Raz si pichla do prsta tŕň. Lopta spadla do šípkového kríka. Prepichla sa. Ostrý tŕň pichol do lopty a tá vyfučala.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

9
Žiaci doplnia do slovných spojení samohlásky i alebo y, ý. Vyriešenú úlohu prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

PÝTAŤ (SA, SI) *– opýtať sa, spýtať sa, pytač, pytačky, opytovať sa, spytovať (sa, si), vypytovať (sa), opytovací...*

10

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.
b) Slová použijú vo vetách. Povedia vety. Osvojujú si učivo.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

11

a) Žiaci nájdu a spoja dvojice slov, ktoré patria k sebe. Riešenie prečítajú.
b) Slovné spojenia použijú vo vetách. Štyri vety napíšu do zošita. Vety prečítajú. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Možné riešenie: Tretiaci vymýšľali opytovacie vety pre Otáznika. Jurko si spytoval svedomie za neupratanú detskú izbu. Neopýtala som sa rodičov, či môžem ísť do kina. V rozprávke popýtal princ princeznú o ruku.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

12

a) Žiaci pridávajú k slovu **pýtať** napísané predpony a tvoria nové slová. Vytvorené slová napíšu do zošita a vysvetlia ich význam. Uvedomujú si, že predpona mení význam slova.
Riešenie: popýtať, vypýtať, opýtať, spýtať, nepýtať, zapýtať.
b) Napísané slová použijú ústne vo vetách. Precvičujú si učivo.
Možné riešenie: Popýtal som spolužiaka o radu. Vypýtal som si obed. Opýtal som sa pani učiteľky na známku z diktátu. Spýtala som sa pána školníka, kedy bude zber papiera. Už som sa viac nepýtal na cestu. Maliar si zapýtal za vymaľovanie izby päťdesiat eur.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu vypracovať úlohu b) písomne formou domácej úlohy.

13

Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Precvičujú si učivo. Vyberú si jednu z uvedených situácií a nacvičia si rozhovor. Rozhovor prezentujú pred spolužiakmi.
Možné riešenie: A: – Dušan, prosím ťa, ako sa dostanem zo školy do potravín?
D: – Pôjdeš po pravom chodníku smerom k pošte. Vľavo od pošty prejdeš cez priechod pre chodcov, prejdeš asi šesťdesiat metrov a budeš tam.
A: – Koľko približne trvá cesta k obchodu?
D: – Asi desať minút, Adam.
A: – Ďakujem, Dušan.
D: – Nemáš za čo. Rád som pomohol.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

PÝR *– pýriť sa, zapýriť sa*

Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

14
Žiaci si prezrú obrázky, prečítajú vety a vysvetlia slovo **pýr** v oboch významoch. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Osvojujú si učivo.
Možné riešenie: Pýr je burina podobná tráve. Pýriť sa znamená červenať sa, hanbiť sa, mať na tvári červeň.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

15
Žiaci diskutujú o tom, kedy a prečo sa ľudia **pýria**. Hovoria, kedy sa oni pýrili a ako sa pri tom cítili.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu vetu napísať do zošita. Napríklad: Igor sa zapýril, keď zbadal Renátu.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 41

16
Žiaci doplnia do viet správne slová z ponuky. Vety prečítajú. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – písanie, čítanie.

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Odpoveď: Pirohy.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi diskusiu o tomto tradičnom slovenskom jedle. Upozorní ich aj na správny pravopis slova pirohy. Žiaci môžu slovo pirohy použiť vo vetách. Dve vety napíšu do zošita.

PYSK – pyštek
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slovo. Diskutujú o ich význame. Slová môžu prepísať do zošita. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

17
a) Žiaci si prezrú obrázky. Pozorujú odlišné významy slova **pyštek** a vysvetlia ich. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Osvojujú si učivo.
b) Slová použijú vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú.
Možné riešenie: Maľovaný džbán má úzky pyštek. Zajačik si namočil pyštek do misky s vodou. Pyštek obyčajný je liečivá bylina.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi rozhovor o liečivých rastlinách a o ich význame pre zdravie človeka.

18
a) Žiaci prečítajú ľudovú hádanku. Pri hľadaní odpovede si pomôžu obrázkom v úlohe 17. Odpoveď napíšu. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
b) Vymyslia hádanky k ďalším dvom obrázkom z úlohy 17. Hádanky napíšu do zošita a prečítajú. Žiaci so ŠVVP vymyslia a napíšu len jednu hádanku, prípadne ju odprezentujú ústne.
Možné riešenie: Komu patrí pyštek, ktorý skáče po lúke? (zajac)
Pyštek má, no nie je zajko, ba ani vodu z jeho pyšteka do pohára nenaleješ. Čaj liečivý je z neho, vylieči ti telo. Čo je to? (liečivá bylina pyštek obyčajný)
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom napísať tvorivú úlohu b) formou domácej úlohy.

19
a) Žiaci sa oboznámia s vybraným slovom **pysk** (časť hlavy zvieraťa) a so slovom **pisk** (zvuk píšťalky alebo zvuk kriku), ktoré znie rovnako ako vybrané slovo, ale má odlišný význam. Prečítajú slová pod obrázkami a vysvetlia ich význam. Osvojujú si učivo.
Možné riešenie: Pes si zašpinil pysk. Z ihriska za ozýval pisk píšťalky.
b) Pomocou úlohy a) doplnia do slov samohlásky i, í alebo y. Zdôvodnia pravopis. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

***PYTLIAK – pytl**iacky, **pytl**iactvo, **pytl**iačiť...*
***PYKAŤ** – od**pyk**ávať...*
Žiaci prečítajú vybrané slová a ich príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

20
a) Žiaci vyhľadajú v motivačnom texte na s. 38 vety o **pytliakovi**. Prečítajú ich.
b) Vetu, ktorú zvolala Anička, napíšu na linajky a vysvetlia. Osvojujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

***KOPYTO – kopýt**ko, **kopyt**ník...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

21
a) Žiaci si prezrú obrázky v úlohe. Vysvetlia významy slova **kopyto**. Osvojujú si učivo.
b) Ku každému obrázku utvoria vetu a napíšu do zošita. Vety prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Možné riešenie: Kamzík a jeleň majú kopytá. Obuvník položil na kopyto topánku. Obuvnícke kopyto mu pomáha pri oprave topánok.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

22
a) Žiaci nahradia v slovách písmeno a utvoria vybrané alebo príbuzné slová, ktoré si už osvojili. Vytvorené slová napíšu. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU. Môžu si pomáhať záložkou na obálke PU.
Riešenie: pytač, pýta, pýcha, pykať, pýr, kopyto.
b) Použijú napísané slová vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

23
Žiaci doplnia do slov samohlásky i, í alebo y, ý. Slová prečítajú a zdôvodnia pravopis. Utvrdzujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie.

24 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu podčiarknuť v napísaných vetách v zošite vybrané a príbuzné slová po p.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

POUČKA

Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 43
Opakovanie: Vybrané slová po p

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 16 – 17.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite 5 minút vyhľadajú v štvorsmerovke jedenásť vybraných a príbuzných slov po p. Slová napíšu. Vyriešenú úlohu prezentujú pred spolužiakmi.
Riešenie: pytliak, pykať, pysk, prepych, pytač, kopytá, kopytník, pyštek, pyšná, pýcha, pýr.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
a) Žiaci napíšu pomenovanie živočícha zobrazeného na obrázku.
Riešenie: PYTÓN.
b) Vyhľadajú o pytónovi tri informácie. Ako zdroj použijú encyklopédiu zvierat alebo informácie na internete. Informácie napíšu do zošita a zistené zaujímavosti prezentujú spolužiakom.
Možné riešenie: Pytón kráľovský nie je jedovatý had. Žije v severnej až strednej Afrike. Obýva savany. Dosahuje dĺžku 80 až 120 cm. V období sucha sa zdržiava pod zemou. Pred svojimi nepriateľmi sa chráni tak, že sa skrúti do klbka.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Ak technické podmienky neumožňujú žiakom pracovať na hodine s PC a s internetom, môžu pracovať len s encyklopédiou o zvieratách alebo úlohu b) vypracovať na domácu úlohu.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
Žiaci pomocou začiatočných písmen pomenovaní obrázkov rozšifrujú a prečítajú slovné spojenie. Vysvetlia jeho význam.
Riešenie: Pýši sa cudzím perím – znamená, že sa človek hrdí niečím, čo mu nepatrí. Niečo si prisvojil a teraz sa tým chváli, vystatuje pred ostatnými.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
Žiaci prečítajú slová z ponuky. Použijú ich v príbehu, ktorý napíšu do zošita. Príbeh prečítajú spolužiakom.
Možné riešenie: Pán spisovateľ chcel napísať príbeh o pilotovi. Spýtal sa suseda Pištu, či pozná nejakého pilota. Pišta mu pyšne preradil, že on je pilot a lieta na prepychovom lietadle. Zapýrený spisovateľ sa ospravedlnil, že to o ňom nevedel. Napísal o susedovi príbeh. Príbehu dal nadpis LIETADLO A PLOT. Sused Pišta ho prestal zdraviť. Hádate prečo? Z nadpisu totiž spisovateľovi vypadlo písmeno I.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 44
Opakovanie: Vybrané slová po b, m, p

Úlohy na stranách 44 a 45 môžu slúžiť na samostatnú prácu na utvrdzovanie a opakovanie osvojeného učiva o vybraných slovách po obojakých spoluhláskach b, m, p. Majú diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže využiť pri práci interaktívne hry, cvičenia a úlohy v offline prostredí CD SJ3, ako aj Bodkin doplnkový zošit.

1
Žiaci napíšu pod obrázky vhodné vybrané alebo príbuzné slová (viac možností je prípustných), ktoré si osvojili po obojakých spoluhláskach b, m, p. Opakujú si učivo.
Riešenie: byľ'/bylina/bylinka, kobyla, býk/dobytok, byvol, obývačka/nábytok, bystrina/bystrý (potok), pyšný/pýcha, pýr, pysk, pytliak, kopyto, pykať, mykať, mýlka/omyl, myšlienka/myslieť/vymyslieť, umývať/umyť, mydlo, šmýkačka/šmykľavka/šmýkať sa, myš/myška, žmýkať...
KZ – čítanie, písanie.

2
Žiaci doplnia do slov samohlásky i, í alebo y, ý. Zdôvodnia pravopis. Opakujú a utvrdzujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 45

3
Žiaci prečítajú vety. Rozhodnú, ktoré slovo z vyznačenej dvojice slov nepatrí do vety, a prečiarknu ho. Svoje rozhodnutie zdôvodnia.
Riešenie: My vieme dobre čítať. Aká vlastnosť je pýcha? Nechcem sa s bratom biť. Kôň má veľký pysk. Kráčali bystro domov. Požičaj mi, prosím, tvoju čítanku. Pichá ma kamienok v topánke. Môj brat chce byť hasičom. Z diaľky sa ozýval pisk vlaku. Otvorili nové bistro.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom prepísať vety so správnymi slovami na domácu úlohu. Upevňujú si pisateľské a pravopisné zručnosti.

4
a) Žiaci doplnia do viet správne vybrané alebo príbuzné slovo po obojakých spoluhláskach b, m, p. Vety prečítajú.
b) Žiaci prepíšu doplnené slová v abecednom poradí do zošita. Prečítajú slová. Opakujú si učivo.
Riešenie: bydlisko, kobylke, myšlienka, opytovacej, umývadle, zapýrila.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

5
a) Žiaci vyhľadajú a vyznačia v každej vete zašifrované vybrané slovo. Označené slová napíšu a prečítajú. Opakujú si učivo.
b) Z napísaných slov utvoria krátky príbeh a napíšu ho do zošita. Vymyslia mu a napíšu vhodný nadpis. Príbeh prečítajú.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

6 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu vyhľadať a podčiarknuť v prepísaných vetách homonymum k vybranému slovu – bidlo.

7 HRA
Cieľom hry je zábavnou formou aktivizovať žiakov v učení. Kartičky so slovami a s obrázkami sú súčasťou MK ako príloha. Učiteľ/-ka ich môže vytlačiť na výkres a zalaminovať na opätovné použitie. Žiaci postupujú pri hre podľa uvedených pokynov v úlohe.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 46
Vybrané slová po r

Vybrané slová po r: ryba, rýchly, ryť, ryha, rýpať, rýľ, ryčať, ryšavý, hrýzť, kryť, rýdzi, rys, koryto, korytnačka, kryha, trýznit' sa, úryvok, rým, prýštiť, vytrysknúť, rytier, strýc, ryža, bryndza

Naša poznámka: V učive o vybraných slovách po r žiaci spoznajú aj slová, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam aj pravopis (rým – Rím, ryčať – rinčať...). Na základe dlhoročných skúseností sme toho názoru, že je prospešné, aby sa pri preberaní vybraných slov súbežne oboznámili aj s týmito dvojicami slov, pretože lepšie pochopia významy slov, dostatočne si ich osvoja a precvičia. Odporúčame, aby žiaci v úvode podkapitoly prečítali VS po r na záložke PU a napísali ich na tabuľu a do zošita. Spoločne s učiteľom/učiteľkou si vysvetlili ich význam.

Prírodné divadlo – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Vybrané slová po r**. V texte sú zakomponované **vybrané slová** (VS) **po r**. Sú farebne zvýraznené, žiaci ich v texte ľahšie nájdu a lepšie sa im s nimi pracuje. Príbeh môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o rodine, spoločných výletoch, nezvyčajných prírodných úkazoch. Text rozvíja čítanie s porozumením, vyjadrovacie schopnosti, prehlbuje environmentálne povedomie. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Cez víkend zobrala tretiačka Anička troch kamarátov na výlet. Sľúbila im, že uvidia niečo neobyčajné.***
- ***Aničkin strýc prezradil, že keď bol malý chlapec, voda v rieke bola taká čistá a priezračná, že v nej žili raky.***
- ***Otáznik zazrel v rieke rybu beličku. Spočiatku si myslel, že to bola korytnačka.***
- ***Slovné spojenie – bolo to ohromné prírodné divadlo – znamená, že v prírode sa udialo niečo neobyčajné, veľkolepé.***
- ***Mať dlh voči prírode znamená, že ľudia rokmi znečistili rieky i celú prírodu, správali sa k nej veľmi neúctivo a bezohľadne. Teraz sa musia snažiť, aby rieky a prírodu vyčistili, začali ju chrániť a vážili si ju, a tak jej splatili dlh, ktorý rokmi vznikol.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi diskusiu o ochrane našich vodných zdrojov, o živočíchoch, ktoré žijú vo vodnom prostredí a pri vode. Vhodne prepojí prírodovedu so slovenským jazykom.

2
Žiaci vypíšu z motivačného textu zvýraznené slová. Zakrúžkujú v nich samohlásky y, ý spolu s obojakou spoluhláskou r, ktorá stojí hneď pred nimi. Slová prečítajú. Neznáme slová si spoločne vysvetlia. Oboznamujú sa s učivom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im úlohu podľa potreby skráti.
KZ – písanie, čítanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

RYBA – rybací, rybí, rybný, rybka, rybička, rybacina, rybár, rybník, rybačka, rybárčiť, rybársky, rybárstvo, rybolov, rybárik...

3

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.

b) Slová použijú vo vetách. Povedia vety. Osvojujú si učivo.

Možné riešenie: Kapor je sladkovodná ryba. Rybací olej je bohatý na vitamín D. Rybí tuk mierne zapácha. U nás nie je veľmi rozvinutý rybný priemysel. V akváriu pláva zlatá rybka. V konzerve boli malé údené rybičky. Mama spravila rybaciu nátierku. Rybár sa vybral k rybníku na rybačku. Ak chcem rybárčiť, musím si predplatiť rybársky preukaz. V našom meste otvorili nové rybárstvo. V prímorských krajinách je rozvinutý rybolov. Pri riekach môžeme vidieť rybárika riečneho.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

4

Úloha nadväzuje na posledné príbuzné slovo. Žiaci si prezrú obrázok rybárika riečneho a napíšu o ňom tri vety do zošita. Môžu si pomôcť aj internetom alebo encyklopédiou. Vety prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.

Možné riešenie: Rybárik riečny má krásne sfarbené perie. Bruško má oranžovej farby, chrbát, temeno hlavy a krídla sú sfarbené domodra. Má dlhý špicatý zobák, ktorým loví potravu pod vodou. Žije pri čistých, pomaly tečúcich vodách. Živí sa drobnými rybkami.

KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

5

V úlohe sú slová napísané odzadu. Žiaci ich správne prečítajú a prepíšu do zošita. V napísaných slovách podčiarknu časť, ktorá je rovnaká v každom napísanom slove. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov. Úlohu môže učiteľ/-ka skrátiť napríklad o spodný riadok.

Riešenie: rybička, rybárstvo, rybka, rybolov, rybársky, rybací, rybacina, rybačka, rybár, rybník, rybný, rybárčiť.

KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

6

Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Upevňujú si učivo.

a) Podčiarknu v recepte slová, ktoré sú potrebné na prípravu rybacej nátierky.

Riešenie: soľ, horčica, maslo, rybičky v oleji, cibuľa.

b) Napíšu do zošita postup, ako by pripravili rybaciu nátierku. Riešenie prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Riešenie odprezentujú ústne.

Možné riešenie: Postup: Do misky vložíme rybičky z konzervy, maslo, pridáme malú lyžicu horčice, nadrobno nakrájanú cibuľu a štipku soli. Všetko spolu vymiešame. Môžeme použiť ručný mixér. Hotovú nátierku natierame na chlieb alebo sendvič. Dobrú chuť!

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Spoločne diskutujú a hovoria o svojich túžbach a želaniach, ktoré by si želali splniť.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

RÝCHLY – rýchlo, rýchlik, rýchlosť, rýchlostný...
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

7
a) Žiaci doplnia do slov samohlásku ý. Slová prečítajú a zdôvodnia pravopis. Osvojujú si učivo.
b) Spoja dvojice slov, ktoré k sebe významovo patria. Riešenie prečítajú.
c) Slovné spojenia použijú vo vetách, ktoré napíšu do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Úlohu môže učiteľ/-ka skrátiť tak, že dá žiakom prepísať len niektoré slovné spojenia.
Možné riešenie: Cestári opravili rýchlostnú cestu R7. Bežeckú súťaž vyhral najrýchlejší bežec. Rýchlosť vlaku na Slovensku dosahuje 160 km/h. Na ceste sa mihlo rýchle auto. Rýchlik z Bratislavy do Žiliny zasa mešká.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

8
Žiaci si prezrú obrázky živočíchov a prečítajú, akú najvyššiu rýchlosť uvedené živočíchy dosahujú. Pomôžu si Bodkiným pokynom, ako správne značku km/h prečítať. Potom živočíchy zoradia a riešenie prečítajú.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom na domácu úlohu zistiť a napísať, ktoré dopravné prostriedky sú najrýchlejšie a akú rýchlosť v km/h dosahujú, prípadne im môže zadať na vyhľadávanie iné predmety či objekty.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 48

***RYŤ** – rozryť, vyryť, preryť, zaryť, **ry**tec, **ry**tectvo, **ry**tina...*
***RYHA** – **ryh**ovať...*
***RÝPAŤ** – **rýp**adlo, **ryp**ák, **ryp**áčik...*
***RÝĽ** – **rýľ**ovať, po**rýľ**ovať...*
Žiaci prečítajú vybrané slová a ich príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

9
a) Žiaci prečítajú slová a priradia ich k správnym obrázkom. Vysvetlia význam slov. Osvojujú si učivo.
b) Slová použijú vo vetách, ktoré napíšu do zošita. Napísané vety prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im úlohu podľa potreby skráti.
Možné riešenie: Miškov strýko je rytec. Vyrezáva umelecké rytiny do dreva. Na lavici bola ryha od kružidla. Dedko zaryl rýľ do zeme.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Odpoveď: Rypáčik má krt, prasa, mravčiar.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

10
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Precvičujú si učivo.
a) Vylúštia krížovku. Slovo z tajničky doplnia do vety. Vetu prečítajú.
Riešenie: rýpadlo.
b) Žiaci prepíšu slová z krížovky do zošita a podčiarknu prvé slovo podľa abecedného poradia. Riešenie prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov. Môžu si pomáhať záložkou na obálke PU.
Riešenie: rybolov.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

11
Žiaci doplnia do slov samohlásky i, í alebo y, ý. Vety prečítajú. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 49

***RYČAŤ** – zaryčať, **ryk**...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

12
a) Žiaci prečítajú vety. Vnímajú pravopis farebne zvýraznených slov **zaryčal** a **zarinčalo** vo vetách. Vysvetlia význam zvýraznených slov. Spoznajú zvukovo podobné slová, ktoré majú odlišný význam i pravopis.
b) Doplnia do slov vo vetách chýbajúce ry alebo ri. Vety prečítajú a zdôvodnia pravopis. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom prepísať vety do zošita. Žiaci si upevňujú pisateľské zručnosti a pravopisné vedomosti.

***RYŠAVÝ** – **ryš**avo, **ryš**avec, **rys**avý...*
***HRÝZŤ** – po**hrýz**ť, od**hryz**núť, u**hryz**núť, **hryz**kať, **hryz**ák, o**hryz**ok...*
13
a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.
b) Slová použijú vo vetách. Štyri vety napíšu do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im dá napísať len dve vety.
Možné riešenie: Nataša má ryšavé vlasy. Mamina si zafarbila vlasy na ryšavo. Veverička má rysavú srsť. Orech sa ťažko hrýzol. Odhryzla som si z jablčka. Lev má ostré hryzáky. Z jablka zostal len ohryzok.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

14
Žiaci vyfarbia vlasy v ilustrácii chlapcovi na ryšavo a dievčaťu na hnedo. Porovnajú rozdielnosť farieb. Precvičujú si učivo.
KZ – písanie.

15
a) Žiaci prečítajú text. V texte podčiarknu príbuzné slová k vybranému slovu **hrýzť**. Upevňujú si učivo.
b) Podčiarknuté slová prepíšu do zošita a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im úlohu podľa potreby skráti.
Riešenie: hryzáky, vyhrýza, ohrýzať, zahryznutie, ohryzok, obhrýza.
KZ – čítanie, písanie.

16
a) Žiaci doplnia do slov v obrázkoch šišiek samohlásky i, í alebo y, ý. Slová prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
b) Podľa pokynov slová v plôškach farebne podčiarknu.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 50

KRYŤ (SA) *– zakryť, prikryť, ukryť, odkryť, pokryť, skryť, skrývať, úkryt, zákryt, skrývačka, skrýša, prikrývka...*

17

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.

b) Slová použijú vo vetách. Päť viet napíšu do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im dá napísať len dve vety.

Možné riešenie: Pred búrkou sa skryli do bezpečia. Dieťatko v postieľke sa odokrylo. Mama ho prikryla mäkkou prikrývkou. Lepšie sa mu spí, keď je zakryté. Myš našla bezpečný úkryt. V skrýši ju mačka nenájde. Trávu pokryl prvý sneh. Žiaci stáli na telesnej výchove v zákryte. Deti sa hrali na skrývačku.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

18

a) Žiaci doplnia do viet chýbajúce slová z ponuky. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.

b) Podčiarknu vo vetách slová, v ktorých sa po obojakej spoluhláske r píše i, í. Zdôvodnia pravopis.

Riešenie: Richard, skriňa, Marína.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom prepísať vety na domácu úlohu.

RÝDZI – rýdzo, rýdzosť

19

a) Žiaci prečítajú významy slova **rýdzi**, **rýdza**, **rýdze**. Spoja správne významy slovných spojení so slovami v ružových plôškach. Osvojujú si učivo.

b) Použijú slovné spojenia vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im úlohu skráti.

Možné riešenie: Náš pán školník je rýdzi človek. Zachránil malé šteniatka. Šteniatka si ho veľmi obľúbili. Ľúbia ho rýdzou láskou. Marienka dostala k narodeninám retiazku z rýdzeho zlata.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Odpoveď: Rýdzik je jedlá huba.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže diskutovať so žiakmi o hubárčení, o tom, aké bezpečnostné pravidlá platia pri zbieraní húb v lese (jedlé a jedovaté huby).

RYS *– rysí, ryska, rysovací, rysovadlo, rysovať, narysovať, obrys...*

20

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.

b) Slová použijú vo vetách. Povedia vety. Osvojujú si učivo.

Možné riešenie: V lese sme videli rysa. Rysie stopy sa podobajú na stopy divokej mačky. V škole sme rysovali trojuholníky. Potrebovali sme rysovacie pomôcky. Narysoval som kružnicu na veľký rys. Pri rysovaní som zlomil rysovadlo. Z geometrie sa mi rysujú (javia) dobré známky. Obkreslil som obrys makety.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

21

a) Žiaci vysvetlia oba významy slova **rys** (rys – zviera, rys – rysovací papier).

b) Použijú oba významy slova vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.

Možné riešenie: V Tatrách žije rys ostrovid. Je to u nás najväčšia mačkovitá šelma. Pre stavbu domu sme potrebovali podrobný rys. Narysoval ho architekt.

KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 51

22
a) Žiaci prečítajú vety. Označia tie, o ktorých si myslia, že opisujú **rysa**. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov.
b) Správnosť riešenia si overia v encyklopédii alebo na internete. Správne označené vety prečítajú.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom toto cvičenie formou domácej úlohy.

***KORYTO – korýt**ko, **koryt**ový, **korýt**kový...*
***KORYTNAČKA – koryt**načí...*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

23
a) Žiaci prečítajú slová pod ilustračnými obrázkami. K pomenovaniam priradia ich význam v ružových plôškach. Osvojujú si učivo.
b) Použijú slová vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im úlohu podľa potreby skráti.
Možné riešenie: V Zemplínskej Šírave žije korytnačka močiarna. Na jej dne objavili aj vzácne lastúrniky. Jedným z nich bolo korýtko rybničné. Je podobné mušli. Kedysi naše prababičky prali v drevených korytách. Koryto rieky je veľmi plytké.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

24
Žiaci pracujú s knihou alebo s internetom. Vyhľadajú a napíšu po tri informácie o **korýtku** riečnom a **korytnačke** močiarnej. Vyhľadané zaujímavosti napíšu do zošita a prečítajú. Precvičujú si vybrané slová. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im úlohu podľa potreby skráti.
Možné riešenie: Na území Slovenska sa korýtko riečne vyskytuje v riekach Bodrog, Hornád a Tisa. Korýtka riečne sa dožívajú 10 – 15 rokov. Živia sa drobným planktónom. Korytnačka močiarna je zákonom chránený živočích. Na Slovensku žije už len niekoľko stoviek jedincov. Príčinou ich úbytku môže byť zásah človeka do prírody. Najviac ich u nás žije v národnej prírodnej rezervácii v Tajbe.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci úlohu môžu vypracovať formou domácej úlohy.

25
Žiaci doplnia do slov samohlásky i, í alebo y, ý. Zdôvodnia pravopis. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

KRYHA
26
Žiaci prečítajú text. Voľne porozprávajú jeho obsah. Textu vymyslia vhodný nadpis a napíšu ho. Osvojujú si vybrané slovo.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

27
Žiaci vytvoria z písmen slova kryha podľa zadania nové slová. Slová napíšu na linajky a prečítajú. Tvorivou úlohou si precvičujú učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

***TRÝZNIŤ (SA) – trýzn**ivý...*
28
a) Žiaci prečítajú vety. Vysvetlia ich význam. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Vety prepíšu do zošita. Osvojujú si učivo.
b) Žiaci diskutujú a rozprávajú o tom, či a kde sa už stretli s **trýznením** zvierat.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

ÚRYVOK
***RÝM** – **rým**ovačka, **rým**ovať (sa)*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

29
a) Žiaci nájdu a označia v rade písmen sedem slov. Prečítajú ich. Slová prepíšu na linajky. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov.
b) Neoznačené písmená v rade slov zakrúžkujú a vzniknuté slovo doplnia do opytovacej vety. Vetu prečítajú a odpoveď napíšu. Pri riešení si môžu pomôcť čítankou. Napísanú odpoveď prečítajú, svoj výber zdôvodnia.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

30
a) Žiaci prečítajú vetu. Všimnú si pravopis farebne zvýraznených slov. Vysvetlia ich pravopis. Osvojujú si učivo.
Riešenie: Rým je zvuková zhoda hlások na konci veršov, Rím je hlavné mesto Talianska.
b) Žiaci použijú zvýraznené slová vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Možné riešenie: V básni som našiel rým: vonia – zvonia. Navštívili sme starobylý Rím.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

*Naša poznámka: Žiaci v tejto úlohe spoznajú rovnako znejúce slovo **Rím**, ako vybrané slovo **rým**, ktoré má však odlišný význam a píše sa so samohláskou í. Osvoja si písanie geografického názvu hlavného mesta Talianska Rím. Bodka ich na to upozorní svojou otázkou.*

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Odpoveď: Taliansko.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 53

31
a) Žiaci prečítajú ľudové hádanky. Pomôžu si obrázkami píly a listu. Odpovede napíšu. Precvičujú si učivo.
b) Zakrúžkujú v hádankách slová, ktoré sa **rýmujú**. Prečítajú ich.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

32
Žiaci napíšu päť ľubovoľných vybraných slov. Ku každému slovu napíšu slovo, ktoré sa s ním rýmuje. Dvojice slov prečítajú. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PRÝŠTIŤ
VYTRYSKNÚŤ – vytrysk**ávať, vytrysk**ovať
33
Žiaci vyhľadajú v úvodnom texte na s. 46 vety, ktoré obsahujú slová **prýštiť** a **vytrysknúť**. Podčiarknu ich a prečítajú. Pomocou podčiarknutých viet vysvetlia význam vybraných slov **prýštiť** a **vytrysknúť**. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si ilustráciu k príbehu, na ktorej majú vizualizovanú situáciu vytrysknutia vody z jazera (voda aj prýšti). Osvojujú si učivo.
Možné riešenie: Z ničoho nič z neho vytryskol prúd vody. Bodka s Otáznikom a Výkričníkom ešte nikdy nevideli prýštiť vodu zo zeme.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

34
a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce písmená tak, aby vznikli vybrané slová. Slová prečítajú. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov.
b) Slová použijú vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im dá napísať len tri vety do zošita.
Možné riešenie: Zo zeme vytryskla ropa. Prečítala som krátky úryvok z knihy. Zo studničky prýšti čerstvá voda. V rieke plávala korytnačka. Na jazere boli veľké ľadové kryhy. Už ma nebude trýzniť päťka z násobilky, viem ju naspamäť.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

***RYTIER – rytier**sky, **rytier**stvo*
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

35
a) Žiaci prečítajú slovné spojenia vo farebných plôškach. Vysvetlia ich význam. Precvičujú si učivo.
b) Slovné spojenia použijú vo vetách. Utvoria krátky príbeh. Napíšu ho do zošita. Napísaný príbeh prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im úlohu podľa potreby skráti.
Možné riešenie: Na hrade sa konal rytiersky turnaj. Prišla naň rytierska výprava zo susedného kráľovstva. Udatní rytieri sa pripravili na rytiersky turnaj. V rytierskom súboji vyhrá ten, kto sa správa ako ozajstný rytier. Bude pasovaný za rytiera.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

36
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Spoločne vytvoria a napíšu do zošita pozvánku na rytiersky turnaj. K pozvánke nakreslia ilustráciu. Hotové práce prezentujú pred spolužiakmi.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu vytvoriť pozvánky na výkres a graficky dotvoriť. Hotové pozvánky môžu umiestniť v školskej galérii.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 54

STRÝC – strýko, strýčko, stryná...

37

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.

b) Pre lepšie porozumenie použijú slová vo vetách. Uvedomujú si ich význam.

Možné riešenie: Adamov strýko je včelár. Prišiel k nám strýčko Emil. Bola u nás stryná Elena.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu napísať vytvorené vety do zošita. Osvojujú si pravopis vybraného slova.

38

a) Žiaci si prezrú obrázok. Napíšu na linajky chýbajúce údaje z ponuky (pomenovania členov rodiny). Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov.

b) Doplnia do viet v úlohe správne pomenovania. Pomôžu si ilustráciou. Doplnené vety prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov.

KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi diskusiu o rodine, príbuzenských vzťahoch, ďalších/iných pomenovaniach členov rodiny, ktoré používajú.

39

Žiaci doplnia do slovných spojení samohlásky i, í alebo y, ý. Slovné spojenia prečítajú. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.

KZ písanie, čítanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom použiť slovné spojenia vo vetách. Vety napíšu do zošita. Úlohu môžu vyriešiť formou domácej úlohy.

Možné riešenie: V skrini sa ukryla myška. Katku mrzelo, že rozbila krásnu misu. Na konári sa mihla ryšavá veverička. Miško má bystrú myseľ. Naša babička má veľmi príjemný byt. Zajac obhrýzal byliny. Rýchla kobyla vyhrala preteky. Rybár Boris ulovil päť rýb. Chcela by som bývať v Ríme!

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 55

RYŽA – ryžový, ryžovať, ryžovisko...
Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

40
Žiaci vylúštia krížovku. Doplnia slovo z tajničky do vety a vetu prečítajú. Učiteľ/-ka ich upozorní na pravopis slova **rizoto**. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu si pomáhať záložkou na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

*Naša poznámka: Žiaci môžu prepísať vetu do zošita. Osvojujú si pravopis slov **ryža** a **rizoto**.*

41
Žiaci si prezrú obrázok. V Krátkom slovníku slovenského jazyka nájdu význam slov **ryžovať** a **ryžovisko**. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Povedia, čo slová znamenajú. Precvičujú si pravopis vybraného slova.
Možné riešenie: Ryžovisko je miesto, kde sa ryžuje, kde sa získavajú drahé kovy, drahokamy (napríklad zlato v potoku). Ryžovať znamená, získavať drahé kovy alebo drahokamy premývaním naplaveného piesku alebo roztlčenej horniny.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať úlohu aj písomne do zošita formou domácej úlohy. Žiaci vyhľadajú význam daných slov v elektronickom slovníku.

42
a) Žiaci nájdu a označia v štvorsmerovke dvanásť vybraných a príbuzných slov po r z ponuky. Z neoznačených písmen v štvorsmerovke utvoria dve slová a doplnia ich do vety. Otázku prečítajú. Odpoveď na ňu vyhľadajú na internete. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov.
b) Slová z ponuky slov použijú vo vetách. Vety povedia. Tri vety napíšu do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im úlohu podľa potreby skráti.
Možné riešenie: Zuzka sa rýchlo naučila vybrané slová po r. Prasiatko malo špinavý rypák. Zlomil som pravítko s ryskou. Strýko zazrel v lese rysa. Rys sa skryl do úkrytu. Počul ryčať jeleňa. Jeho ryk bol veľmi silný. Jeleň kopytom odkryl mach. Kopyto sa mu zarylo hlboko do zeme. Na strome sa mihla rysavá veverica.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

BRYNDZA – bryndziar, bryndziareň, bryndziarstvo, bryndzový, bryndziarsky...

43

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.

b) Slová použijú vo vetách. Štyri vety napíšu do zošita a prečítajú. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy alebo im úlohu podľa potreby skráti napríklad o dve vety.

Možné riešenie: V bryndziarni vyrábajú syrovú pochúťku. Volá sa bryndza. Bryndziar používa na jej výrobu ovčie mlieko. Bryndziarstvo je rozšírené hlavne na severnom Slovensku. Naším národným jedlom sú bryndzové halušky so slaninkou. Výborná je aj bryndzová nátierka s pažítkou.

KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

44

Žiaci si prezrú jedálny lístok. Z uvedenej ponuky si vyberú po jednom jedle z každého okruhu a spolu s cenou ich napíšu. Vypočítajú sumu, ktorú zaplatia spolu za vybraté jedlá. Svoj výber prezentujú pred spolužiakmi. Precvičujú si vybrané slovo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy a overí si pochopenie zadania u žiakov.

Možné riešenie:	***predjedlo – Bryndzový pagáč***	***0,90 €***
	polievka – Demikát (bryndzová polievka)	***2,50 €***
	hlavné jedlo – Bryndzové pirohy	***7,60 €***
	Spolu	***11,00 €***

KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi rozhovor o spoločenskej etikete správania sa v reštaurácii alebo v školskej jedálni, o správnom využívaní finančných prostriedkov.

Postava Výkričníka upozorňuje na pravopis slov **kryštálový** – majúci pravidelný tvar s hladkými plochami, napr. **kryštálový** cukor a **krištáľová** – číra, priehľadná, napr. krištáľová voda, váza. Učiteľ/-ka upozorní žiakov na pomôcku pri písaní týchto slov: **tvrdé L = tvrdé y** (kryštálový), **mäkké Ľ = mäkké i** (krištáľový). Spolu diskutujú o význame oboch slov a ich rozdielnom pravopise. Môžu si pomôcť KSSJ alebo jeho elektronickou verziou. Osvojujú si pravopis a význam oboch slov.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Je vhodné, aby žiaci použili slová vo vetách a vety napísali do zošita. Utvrdzujú si pravopis oboch slov.

45

Žiaci doplnia so slovných spojení samohlásky i, í alebo y, ý. Slovné spojenia prečítajú. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.

KZ – čítanie, písanie.

PRAVOPISNÉ CVIČENIE

Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.

KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu podčiarknuť v napísaných vetách v zošite vybrané slová po r a ich príbuzné slová.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

POUČKA

Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 57
Opakovanie: Vybrané slová po r

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 18 – 21.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite 5 minút napíšu do zošita čo najviac dvojslabičných vybraných a príbuzných slov po obojakej spoluhláske r. Slová prečítajú.
Možné riešenie: ryba, rybár, rybník, rybka, rýchly, rýchlosť, rýchlik, ryha, rýpať, rýle, ryčať, úkryt, rýdzik, rýdzi, kryha, trýzniť, rýmy, prýštiť, rytier, stryná, strynej, strýko, ryža, bryndza, bryndziar...
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
a) Žiaci vypátrajú v každom riadku tabuľky správne slovo podľa zadaných pokynov. Dané slová zakrúžkujú.
Riešenie: rys, ryba, skrývačka, korytnačka.
b) Vymyslia vtipnú vetu, v ktorej použijú vypátrané slová. Vetu napíšu a prečítajú.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
Žiaci vypočítajú príklady. Výsledky príkladov očíslujú od najmenšieho po najväčšie. Podľa čísel vpíšu do tabuľky príslušné písmená a prečítajú vzniknuté slovo.
Riešenie: BRYNDZA.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
Žiaci vytvoria reklamu na výrobok, ktorého pomenovanie zistili v Šifrovacej úlohe. Reklama musí obsahovať reklamný text a kreslenú ilustráciu alebo nalepenú fotku či obrázok.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 58
OPAKOVANIE UČIVA 1. POLROKA

Úlohy na stranách 58 a 59 môžu slúžiť na samostatnú prácu na utvrdzovanie a opakovanie osvojeného učiva 1. polroka. Majú diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže využiť pri práci s týmito stranami interaktívne hry, cvičenia a úlohy v offline prostredí CD SJ3 ako aj Bodkin doplnkový zošit. Jednotlivé úlohy na oboch stranách spája krátky príbeh troch kamarátov, ktorí spomínajú na letný výlet do ZOO. Žiaci postupne riešia zadania cvičení. Pri ich riešení sa uplatňujú všetky komunikačné zručnosti. Úlohy rozvíjajú aj čítanie s porozumením.

1
Žiaci si zopakujú **abecedné usporiadanie slov**. Názvy zastávok očíslujú v abecednom poradí. Zistia, ktorá zastávka je piata v poradí. Jej názov napíšu a prečítajú.
Riešenie: Slnečnicová.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

2
Žiaci si zopakujú učivo o **slabikotvorných spoluhláskach l, Í a r, ŕ**, **vybrané slová po** obojakých spoluhláskach **b**, **m**, **p**, **r** a **písanie i, í** po obojakých spoluhláskach b, m, p, r.
Žiaci zistia, ktoré zvieratá išli pozrieť Bodka, Otáznik a Výkričník.
Riešenie: Bodka – srna, Výkričník – rys, Otáznik – bizón.
KZ – čítanie, písanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 59

3
Žiaci si zopakujú **rozdeľovanie slov na slabiky so slabikotvornými spoluhláskami l, Ĺ a r, ŕ**.
Vo vetách o suveníroch vyhľadajú slová so slabikotvornými spoluhláskami. Napíšu ich a zvislými čiarami rozdelia na slabiky.
Riešenie: sl/nieč/ko, zmrz/li/nu, hŕ/ba, hrn/ček, dvoj/hr/bej, krt/ka, vl/kov.
KZ – čítanie, písanie.

4
Žiaci si zopakujú **vybrané** a ich **príbuzné slová**. Vylúštia krížovku. Slovo z tajničky je odpoveďou na otázku.
Riešenie: Čo zostalo kamarátom z jabĺčok? Iba OHRYZKY.
KZ – čítanie, písanie.

PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

SLOHOVÁ ČASŤ

Strana 60
OPAKOVANIE UČIVA 2. ROČNÍKA

Žiaci si v treťom ročníku rozširujú svoje jazykové a komunikačné zručnosti a schopnosti i prostredníctvom slohovej zložky. Naučia sa sformulovať krátky oznam, správu, pozvánku, SMS, e-mail, inzerát, vizitku. Získajú ďalšie zručnosti pri písaní listu a opise predmetu. Zoznámia sa s pojmami reklama, nákres, schéma, návod, recept. Naučia sa písomne spracovať udalosť alebo zážitok podľa série obrázkov a na základe vopred vytvorenej osnovy. Veľký dôraz sa naďalej kladie na rozvoj písomného prejavu a hovorenej reči.

Naša poznámka: Odporúčame, aby žiaci mali na písanie slohu samostatný zošit. Pri práci môžu využiť Bodkin doplnkový zošit.

Čo sme sa naučili v druhom ročníku – motivačný príbeh v úvode učiva. Žiaci si zopakujú slohové učivo z predchádzajúceho ročníka – **písanie** súkromného **listu** a **pohľadnice**, písanie **adresy**, **opis predmetu**, tvorenie **nadpisu** a **pravidlá spoločenskej komunikácie**. Text rozvíja čítanie s porozumením, obohacuje slovnú zásobu a predstavivosť žiakov. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:
- ***List napísala kamarátka Lucka.***
- ***List bol určený Bodke, Otáznikovi a Výkričníkovi.***
- ***V liste je použité vykanie, lebo lastovička Hanka je staršia (má už svoje roky), a preto z úcty k nej jej kamaráti vykajú.***
- ***V druhom ročníku na hodinách slohu sa žiaci učili písať list, pohľadnicu, ústne blahoželať, porozprávať obsah prečítaného textu, rozprávať podľa obrázkov, rozprávať vymyslený a vlastný príbeh, napísať nadpis príbehu, opísať predmet a ilustráciu.***
- ***Napr. Poslala som pohľadnicu starým rodičom. Bol to pozdrav z dovolenky vo Vysokých Tatrách.***

KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

2
Žiaci farebne vyznačia v motivačnom texte jednotlivé časti listu. Zopakujú si kľúčové pojmy, ktoré si osvojili v druhom ročníku.
KZ – čítanie, písanie.

3
a) Žiaci diskutujú o prázdninách. Rozprávajú, čo všetko počas prázdnin zažili.
b) Určia v slove **prázdniny** podľa vzoru druhy hlások. Zopakujú si jazykové učivo o rozdelení hlások. Riešenie napíšu a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 61

4
a) Žiaci napíšu narodeninové blahoželanie lastovičke Hanke. Použijú v ňom vykanie. Napísané blahoželanie prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
b) Na obálku napíšu správne adresu pre doručenie pohľadnice. Použijú slová z ponuky. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Dôraz kladieme na správnosť údajov, nie na pravopis.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

5
Žiaci opíšu listovú obálku, ktorá je na obrázku v úlohe 6. Pri opise si pomáhajú uvedenými otázkami. Odpovede píšu celou vetou. Napíšu aj nadpis. Hotový opis listovej obálky prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

6
a) Žiaci si prezrú ilustráciu. Opíšu, čo vidia na obrázku. Používajú slová hore, dole, vľavo, vpravo...
b) Vymyslia ilustrácii vhodný názov. Názov napíšu na linajku nad obrázok.
Možné riešenie: Na obrázku je nakreslený album, do ktorého sa ukladajú známky. Tie sú pestrofarebné, s rôznymi námetmi. Na známkach sú často zobrazené výjavy z prírody, zo života ľudí, zvieratá alebo rôzne situácie. Často bývajú orámované bielym zúbkovaným okrajom. Známky sa vkladajú za jemný pásik, ktorý ich chráni pred vypadnutím. Obal albumu môže byť vyrobený z papiera, plastu, látky alebo kože. Albumy používajú zberatelia známok, ktorí sa volajú filatelisti. Známky sa vymieňajú na burzách a výstavách. Niektoré známky majú veľkú hodnotu. Pre zberateľa sú vzácnosťou. Známky sa lepia i na listové obálky. Tie nie sú vzácne. Bez nich by však list nebol doručený adresátovi.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže diskutovať so žiakmi o zberateľstve vzácnych známok, o záľubách a hobby žiakov vo voľnom čase.

7 HRA
Úloha má za cieľ aktivizovať žiakov pri učení, hravou formou zopakovať osvojené učivo a zároveň sa naučiť prezentovať svoju prácu v kolektíve spolužiakov.
Žiaci navrhnú a vyrobia pohľadnicu pre kamaráta/kamarátku k meninám. Nezabudnú napísať text blahoželania a adresu pre príjemcu. Hotové práce prezentujú pred spolužiakmi. V triede si z pohľadníc vytvoria výstavku.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu vytvoriť pohľadnicu i prostredníctvom PC, napríklad v programe Skicár alebo v im dostupných grafických programoch na hodine informatickej výchovy. Učiteľ/-ka im môže zadať úlohu formou domácej úlohy.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 62
LIST

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže rozoznať časti listu (úvod, jadro, záver), v liste rozoznať oslovenie a podpis, správne napísať oslovenie v liste, písomne zoštylizovať jednoduchý list, rozoznať druhy korešpondencie (list, pohľadnica, SMS správa, email, oznam, správa).

Poďakovanie za pohľadnice – motivačný príbeh v úvode učiva. Nadväzuje na predchádzajúci úvodný text. Je obohatený o lastovičkin zážitok s orlím mláďatkom. Téma ochrany prírody a zvierat rozvinie u žiakov diskusiu o potrebe pomáhať a ochraňovať živočíchov vo voľnej prírode. Zároveň si žiaci osvojujú vedomosť rozoznávať **členenie listu** na jeho časti – **úvod**, **jadro** a **záver**. Motivačný text rozvíja čítanie s porozumením, slovnú zásobu a detskú predstavivosť. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže sprostredkovať žiakom, napríklad prostredníctvom interaktívnych metód, naše chránené vtáctvo. Využiť môže obrazový materiál alebo informácie z internetu.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:
- ***Pod lastovičími hniezdami sa objavilo orlie mláďa.***
- ***Pomoc zavolal Boris. Poslal SMS svojmu strýkovi, ktorý je sokoliar. (Žiaci diskutujú o tom, ako by sa zachovali v situácii, ktoú zažil Boris s Kristínkou.)***
- ***Sokoliari zodvihli orlíča o zeme, vložili do klietky a zobrali ho so sebou. Budú sa oň starať, kým dorastie a zosilnie. Potom ho označkujú, aby ho mohli ďalej pozorovať a vypustia ho do voľnej prírody.***
- ***Napr. So sokoliarmi som sa stretla na Oravskom zámku. (Žiaci diskutujú o práci sokoliarov, rozprávajú vlastné zážitky zo stretnutia s nimi. Môžu si pomôcť internetom a vyhľadať informácie o ich práci.)***
- ***Zvýraznené slová Vám a Vás sú napísané s veľkými začiatočnými písmenami preto, lebo pisateľ (Lastovička Hanka) vyjadruje úctu trom kamarátom a tretiakom.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže pred samotným čítaním motivačného príbehu upriamiť pozornosť žiakov na ilustráciu k textu. Spoločne môžu diskutovať o tom, čo bude obsahom príbehu. Žiaci môžu k ilustrácii tvoriť vety, príbeh, dedukovať z nej veľa užitočných informácií (tretia a štvrtá úroveň procesu čítania s porozumením). Ilustrácia predstavuje aj propedeutiku k homonymám – slovo list.

2
a) Žiaci si prezrú grafické **členenie listu**. Pomenujú časti listu, ktoré už poznajú (oslovenie, text listu, pozdrav na rozlúčku a podpis pisateľa).
b) Všimnú si a uvedomia členenie textu listu na tri časti. Prvú časť tvorí úvod listu (začiatok textu listu). V texte ho vyznačia zelenou pastelkou. Červenou pastelkou vyznačia jadro listu (hlavná časť textu listu), modrou pastelkou vyznačia záver listu (záverečná časť textu listu). Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
c) Žiaci prečítajú vyznačené vety, ktoré tvoria úvod, jadro a záver textu listu.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 63

3
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Precvičujú si učivo. Prečítajú vety. Usporiadajú ich tak, ako majú nasledovať v liste. Môžu si pomôcť postupným očíslovaním viet. Usporiadané vety prepíšu a vytvoria súvislý list. Vyriešenú úlohu prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu napísať úlohu na počítači.
KZ – rozprávanie, počúvanie, písanie, čítanie.

4
Žiaci povedia, kto je odosielateľ a kto prijímateľ listu. Upevňujú si pojmy.
Riešenie: Odosielateľ listu je ten, kto list píše, posiela ho adresátovi – prijímateľovi listu. Prijímateľ listu je ten, kto list dostane od pisateľa – odosielateľa listu.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

5
Žiaci si prezrú obrázky. Vyfarbia obrázky, ktoré súvisia s listovou korešpondenciou. Svoje riešenie zdôvodnia. Aplikujú vedomosti.
Riešenie: známka, listová obálka, poštová schránka, listový papier.
KZ – písanie, rozprávanie, počúvanie.

6
Žiaci napíšu list kamarátovi/kamarátke o zaujímavom filme, ktorý videli. Napísaný list prečítajú. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom úlohu formou domácej úlohy.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 64

OZNAM (OZNÁMENIE)

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže sformulovať krátky oznam, napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS, e-mailom.

Oznam – motivačný príbeh v úvode učiva. Žiaci pracujú s textom, ktorý je na dverách knižnice a v mobile. Oboznamujú s pojmom **oznam ako zdroj informácií**. Všimnú si ilustrácie, ktoré im vizuálne približujú text. Učiteľ/-ka môže využiť príbeh na diskusiu o knižniciach, krúžkoch, ktoré žiaci navštevujú. Text rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné riešenie:

- ***Oznam ktorý si prečítal Hugo, sa nachádzal na dverách knižnice. Napísali ho pracovníci knižnice.***
- ***V ozname sa spomína stretnutie čitateľského klubu Slniečko. Stretnutie sa uskutoční v stredu 15. 11. 2021 o 15.00 hod. v Okresnej knižnici na Modrej ulici vo Zvolene.***
- ***Napr. Áno, chodím do knižnice. Veľmi sa mi páči, že tam majú veľký výber kníh s rôznou tematikou. Páčia sa mi aj akcie, ktoré sa v jej priestoroch uskutočňujú.***
- ***Oznam býva zvyčajne umiestnený na miestach, kde ho okoloidúci vidia a môžu si ho prečítať. Je napísaný pre všetkých, je verejný. SMS je napísaná v mobile, vie si ju prečítať iba prijímateľ a odosielateľ správy. Má osobný charakter. Môžu v nej byť aj rôzne skratky a smajlíkovia. Spoločné majú to, že oznamujú pripravovanú udalosť, akciu.***

KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

2
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Osvojujú si učivo. Úloha má charakter problémovej úlohy.
a) Prečítajú **oznamy** v úlohe. Povedia, ktoré údaje v nich chýbajú. Pri riešení si pomôžu motivačným príbehom. Zdôvodnia, prečo je dôležité uvádzať všetky potrebné údaje. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Riešenie: V prvom ozname chýba presný dátum a čas konania Vianočnej koledy. Na ozname nie je uvedený organizátor podujatia. Na druhom ozname o Predvianočnom bazáre chýba miesto a čas konania akcie.
b) Žiaci prepíšu jeden z oznamom s doplnenými údajmi do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
KZ – rozprávanie, počúvanie, písanie, čítanie.

Naša poznámka: Je na uvážení učiteľa/učiteľky, akú formu práce so žiakmi pri riešení úlohy zrealizuje. Úlohu môžu riešiť aj spoločne.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 65

3
Žiaci doplnia do oznamu chýbajúce údaje. Pomôžu si uvedenými otázkami. Vyriešenú úlohu prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

4
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Vymyslia a napíšu podľa zadania oznam ako **e-mail**. Napísaný e-mailový oznam prečítajú spolužiakom. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci v tomto veku ešte nemajú svoju mailovú adresu a ani skúsenosti s písaním e-mailov, i keď už majú informatickú výchovu. Učiteľ/-ka im pri riešení úlohy môže pomôcť konkrétnou ukážkou takejto korešpondencie.

5
Žiaci napíšu kamarátovi/kamarátke **SMS** správu podľa zadania. Dbajú na osvojené pravidlá pri písaní SMS. Napísanú SMS správu prečítajú Upevňujú si slohové učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu vypracovať túto úlohu formou domácej úlohy.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 66

SPRÁVA

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže napísať správu e-mailom, odlíšiť správu od oznamu.

Školský časopis Zvedavec – motivačný príbeh v úvode učiva. Žiaci pracujú s textom, ktorý je uverejnený v školskom časopise i v elektronickej verzii. Oboznamujú s pojmom **správa ako zdroj informácií**. Všimnú si ilustrácie, ktoré im vizuálne približujú text. Spoločne môžu viesť diskusiu o časopisoch, informáciách, s ktorými sa stretávajú v tlačenej i elektronickej podobe. Text rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné riešenie:

- ***Správa o čitateľskom klube Slniečko bola uverejnená v školskom časopise Zvedavec.***
- ***V správe sa spomína prvé stretnutie členov čitateľského klubu Slniečko, ktoré sa uskutočnilo v Okresnej knižnici na Modrej ulici vo Zvolene v pondelok 15. 11. 2021. Do knižnice prišlo dvadsať žiakov, členov Slniečka. Každý si priniesol svoju obľúbenú knihu. Spolu s pani knihovníčkou sa rozprávali o obľúbených knihách. Prvé stretnutie bolo veľmi úspešné. Všetci sa už tešia na ďalšie stretnutie.***
- ***Odosielateľom e-mailu bol Ondrej, prijímateľom Hugo.***
- ***Rozdiel medzi e-mailom a listom spočíva v tom, že e-mail je doručený adresátovi v priebehu niekoľkých sekúnd či minút (ak funguje internet). Pisateľ správy nemusí ísť na poštu, kupovať poštovú známku, listovú obálku. Šetrí pisateľovi čas. List má oproti e-mailu výhodu v tom, že si ho môžeme odložiť, nevymaže sa nám. Nevýhoda -emailu spočíva v tom, že niekedy nevieme, či si adresát prečítal našu správu. Pri liste by pošta mala vždy doručiť list adresátovi. Ale ani tu si adresát nemusí list prečítať.***
- ***Napr. Uprednostňujem kupovanie kníh. Kupujem si také, ktoré rada čítam. Doma mám knižnicu s knihami, ku ktorým sa opätovne môžem vrátiť a prečítať si ich znovu. Ak však potrebujem knihu, ktorú doma nemám, rada zájdem do knižnice a vypožičiam si ju.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka žiakom vysvetlí rozdiel medzi oznamom a správou. Upozorní ich, že obsahom oznamu je niečo, čo sa ešte len uskutoční, obsahom správy je niečo, čo sa už uskutočnilo. Aj zverejnenie (umiestnenie) oznamu a správy býva rozdielne (pri ozname je to verejne dostupné miesto, pri správe skôr informačné médiá).

2
Žiaci porozmýšľajú, kde by mohla byť **správa** uverejnená. Vyfarbia plôšky so správnymi slovami. Riešenie prečítajú. Osvojujú si učivo.
Riešenie: televízor, noviny, rádio, mobil.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

3 HRA
Cieľom hry je žiakov zábavnou formou aktivizovať v učení. Žiaci pracujú vo dvojiciach. Vymyslia zašifrovanú abecedu. Pomocou tajných šifier napíšu správu pre spolužiakov, ktorí sa ju snažia prečítať.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 67

4
Žiaci doplnia do správy vhodné údaje. Správu prepíšu do zošita a prečítajú. Pri dopĺňaní si pomôžu uvedenými otázkami. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
Možné riešenie: Dňa 20. 12. 2021 sa v našej školskej knižnici uskutočnila spevácka súťaž Slávik školy. Všetkým súťažiacim ďakujeme za účasť a víťazovi srdečne blahoželáme.
Vedenie školy.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

5
Žiaci napíšu **e-mail** spolužiakovi/spolužiačke podľa zadania. V texte použijú aspoň tri vybrané slová po b. Vety prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu túto úlohu vypracovať formou domácej úlohy. Pokiaľ im to umožnia vyučovacie podmienky, môžu ju zrealizovať na hodine informatickej výchovy,

6
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Vyberú si jednu z uvedených možností a vypracujú úlohu podľa zadania. Vypracovanú úlohu prečítajú spolužiakom. Porovnávajú správu a oznam. Aplikujú osvojené vedomosti. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
KZ – rozprávanie, počúvanie, písanie, čítanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 68

POZVÁNKA

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže vysvetliť pojem pozvánka, rozpoznať jednotlivé body pozvánky (miesto, čas, program, pozývateľ), sformulovať písomne text pozvánky na určité podujatie (besiedka, koncert).

1

Žiaci prečítajú **pozvánku**. Oboznamujú s pojmom **pozvánka ako zdroj informácií**. Odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Odpovedia na otázky. Osvojujú si s učivom.

Možné riešenie:

- ***Uskutoční sa školské vystúpenie tanečnej skupiny Krok.***
- ***Vystúpenie sa uskutoční 9. januára 2022 o 15,00 hod. v školskej telocvični.***
- ***Na akciu pozýva Tomáš Horváth, riaditeľ školy. Pozvaní sú rodičia a žiaci školy.***
- ***Na akcii vystúpi tanečná skupina Krok. Sprevádzať ju bude hudobná skupina Echo zo ZUŠ Studienka.***
- ***Program akcie je nasledovný:***
  1. ***Predstavenie tanečnej a hudobnej skupiny.***
  2. ***Moderné tance hip-hop, disko, street dance.***
  3. ***Štandardné tance tango, valčík.***
  4. ***Tanečná súťaž.***
- ***Napr. Dostala som pozvánku na narodeniny kamarátky Ľubky. Pozvala nás na piknik do ich záhrady. Stromy boli vyzdobené balónmi a lampiónmi, na stoloch veselé prestieranie, veľa dobrého jedla a ovocné limonády. Vyhrávala nám super hudba z CD prehrávača. Vyrobili sme si maľované hrnčeky. Bolo nám výborne.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi rozhovor o druhoch pozvánok, pri akých príležitostiach sa najčastejšie posielajú a komu, ako bývajú spracované...

2

Žiaci si prezrú a prečítajú **pozvánky**. Povedia, na ktoré podujatia pozývajú. Vymenujú ďalšie podujatia, na ktoré môže človek dostať pozvánku (napríklad na lekársku prehliadku, na futbalový zápas miestneho oddielu, na zápis do prvého ročníka ZŠ, na burzu kníh, na zápis do športového klubu a pod.). Osvojujú si učivo.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

3
Žiaci si prezrú pozvánky v predchádzajúcej úlohe 2. Farebne v nich vyznačia jednotlivé požadované údaje. Podčiarknuté údaje prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

4
Žiaci prečítajú pozvánku. Prečiarknu údaje, ktoré tam nepatria, a povedia, ktoré údaje v nej chýbajú. Svoje rozhodnutie zdôvodnia. Upravenú pozvánku prepíšu do zošita. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
Riešenie: Do pozvánky nepatria nasledovné údaje: milé deti (deti nechodia na rodičovské združenie); Vypočujete si veľa zaujímavých informácií o našom meste (na RZ sa neinformuje o zaujímavostiach v našom meste); Vstupné 3 € (na RZ sa neplatí vstupné); Predaj starých kníh (zväčša sa o takejto akcii nehovorí); V pozvánke chýbajú nasledovné údaje: dátum a čas, kedy sa RZ uskutoční.
Vážení rodičia,
pozývam Vás na triedne rodičovské združenie, ktoré sa uskutoční dňa 15. 10. 2021 o 16.00 hod. v 3. A.
Program RZ:
Prospech a správanie žiakov.
Organizačné pokyny na školský rok 2021/2022.
Plánované triedne akcie.
Diskusia.
Vaša účasť je potrebná.
Mgr. Mária Kováčová, triedna učiteľka
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

5
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Upevňujú si učivo.
a) b) Napíšu pozvánku na športovú olympiádu, ktorá sa bude konať v ich škole. K pozvánke nakreslia obrázok. Hotovú pozvánku prezentujú pred spolužiakmi. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať vypracovať úlohu formou domácej úlohy. Žiaci tak budú pracovať samostatne.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 70

REKLAMA

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže vysvetliť pojem reklama, rozlíšiť druhy reklamy, sformulovať krátky reklamný text, posúdiť veku primeraným spôsobom a jazykom hodnovernosť reklamy.

Nie je reklama ako reklama – motivačný príbeh v úvode učiva. V texte sa žiaci oboznamujú s pojmom **reklama ako zdroj informácií**. Zároveň sa učia rozoznávať, ktorá reklama je pravdivá a ktorá zavádzajúca. Motivačný text rozvíja čítanie s porozumením, slovnú zásobu a detskú predstavivosť. Napomáha k ľahšiemu porozumeniu učiva. Text čítajú žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka diskutuje so žiakmi o úlohe reklám v našom živote, o kladoch aj záporoch reklám.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možne riešenie:

- ***Reklamy boli zamerané na čokoládu a zubnú pastu.***
- ***Napr. Viac ma oslovila reklama na zubnú pastu. Hlavne preto, lebo chcem mať zdravé zuby.***
- ***Slovo zavádzajúca znamená úmyselne skresľujúca, klamlivá, nepravdivá.***
- ***Napr. Moja obľúbená reklama je reklama na zmrzlinu. Je to preto, lebo zmrzlinu zbožňujem.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 71

2
a) Žiaci prečítajú **reklamné texty** v obrázkoch na str. 70. Vyhľadajú v nich prirovnanie a napíšu ho.
Riešenie: silný ako drak.
b) Vymyslia a povedia prirovnanie o zuboch. Prehlbujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

3
Žiaci diskutujú o odpovediach na uvedené otázky. Precvičujú si učivo.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka vedie so žiakmi rozhovor o hodnovernosti reklám, podnecuje v nich kritické myslenie.

4
Žiaci si prezrú obrázky. Pozorujú, kde všade sa môžu stretnúť s reklamou (na ulici pred reštauráciou, na veľkých reklamných pútačoch pri ceste, na autobusovej zastávke alebo na reklamných predmetoch). Precvičujú si učivo. Povedia ďalšie možnosti, kde sa môžu stretnúť s reklamou (v obchode, u lekára, na pošte, v knižnici, na vlakovej stanici, na futbalovom a hokejovom štadióne, v kine, v divadle...).
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

5
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Upevňujú si učivo. Vymyslia vtipnú reklamu. Napíšu k nej reklamný text a nakreslia alebo nalepia obrázok. Môžu použiť jeden z uvedených námetov alebo si vymyslia a spracujú vlastný námet. Reklamu napíšu do zošita alebo na výkres. Diskutujú o pravdivosti navrhnutých reklám. Výkresy môžu vystaviť v triednej galérii. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy. Môžu prezentovať úlohu aj ústne alebo napísať úlohu na počítači.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 72

OPAKOVANIE UČIVA 1. POLROKA

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Žiaci si prostredníctvom nich zopakujú prebrané slohové útvary (oznam, pozvánka, správa, list a reklama). Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU. Úlohy v slohovej časti môžu prezentovať ústne, prípadne vypracovať aj na počítači. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 22 – 23.

1
Žiaci doplnia do textu chýbajúce údaje. Povedia, ako nazývame takýto text – **oznam**. Vypracovanú úlohu prečítajú. Opakujú si učivo.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

2
Žiaci napíšu do Bodkinho doplnkového zošita (s. 22) **pozvánku** na školský karneval. Pomôžu si otázkami. Do pozvánky napíšu program podujatia a nakreslia vhodný obrázok. Pozvánku prečítajú.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

3
Žiaci prepíšu text z úlohy 1 (oznam) ako **správu** do školského časopisu. Vypracovanú úlohu prečítajú.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

4
Žiaci napíšu do Bodkinho doplnkového zošita (s. 23) **list** starým rodičom o uskutočnenom školskom karnevale. Prečítajú list.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

5
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Navrhnú a vytvoria na výkres reklamu na karnevalové masky. Napíšu k nej reklamný text a nakreslia alebo nalepia vhodný obrázok. Vypracovanú úlohu môžu vystaviť v triednej galérii.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

PRACOVNÁ UČEBNICA 2. ČASŤ

JAZYKOVÁ ČASŤ

Strana 2
Vybrané slová po s: ***syn, syr, sýty, sypať (sa), syčať, sykať, sychravý, vysychať, sýkorka, sysel'***

Naša poznámka: Žiaci v učive o vybraných slovách po s spoznajú aj slová, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam aj pravopis (sýta – sitá, syčať – sipieť...). Domnievame sa, že je prospešné, aby sa pri preberaní vybraných slov súbežne oboznámili aj s týmito dvojicami slov, pretože lepšie pochopia významy slov, dostatočne si ich osvoja a precvičia. Odporúčame, aby v úvode podkapitoly žiaci prečítali VS po s na záložke PU a napísali ich na tabuľu a do zošita. Spoločne s učiteľom/učiteľkou si vysvetlili ich význam.

Dokument o zvieratách – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Vybrané slová po s**. V texte o tretiakovi Silvestrovi, ktorého otec je režisérom dokumentárnych filmov, sú zakomponované **vybrané slová** (VS) po **s**. Sú farebne zvýraznené, žiaci ich v texte ľahšie nájdu a lepšie sa im s nimi pracuje. Príbeh môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o nezvyčajných povolaniach i o význame a dôležitosti každej práce. Text rozvíja čítanie s porozumením, vyjadrovacie schopnosti a literárne zážitky. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:
- ***Silvestrov otec je režisér dokumentárnych filmov.***
- ***Silvester rozprával kamarátom o sýkorkách a sysľovi. Sýkorky zoženú pre svoje mláďatá až päťsto kusov húsenic denne, sysľov zimný spánok trvá šesť mesiacov.***
- ***Sychravé počasie je počasie, kedy prší drobný dážď, je zamračené, hmla a fúka nepríjemný vietor.***
- ***Milan mal na desiatu chlieb so syrom. (Žiaci diskutujú o tom, čo mávajú zvyčajne na desiatu.)***
- ***Žiaci diskutujú o povolaniach, ktoré by chceli v dospelosti vykonávať, a zdôvodňujú prečo.***

KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

2
a) b) Žiaci vypíšu z motivačného textu do zošita zvýraznené slová VS. Zakrúžkujú v nich samohlásky y, ý spolu s obojakou spoluhláskou s, ktorá stojí hneď pred nimi. Slová prečítajú. Neznáme slová si spoločne vysvetlia. Oboznamujú sa s učivom.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

***SYN** – **syn**ak, **syn**ček, **syn**áčik, **syn**ovec, **syn**ovský, zlo**syn**...*
3
a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov. Slová môžu prepísať do zošita. Osvojujú si učivo.
b) Slová použijú vo vetách. Vety povedia. Precvičujú si učivo.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie.

4
a) Žiaci doplnia do viet chýbajúce vybrané slová. Vety prečítajú. Fixujú si učivo.
b) Povedia názvy rozprávok, z ktorých sú uvedené vety.
Riešenie: Prvá veta je z rozprávky Janko Hraško, druhá veta z rozprávky Popolvár najväčší na svete.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

***SYR** – **syr**ový, **syr**ček, **syr**ár, **syr**árka, **syr**áreň, **syr**ovník, **syr**ársky, **syr**árenský...*

5

a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.

b) Slová použijú vo vetách. Povedia vety. Osvojujú si učivo.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže so žiakmi diskutovať o význame mliečnych pokrmov pre naše zdravie, vedie rozhovor o správnej životospráve a zdravej výžive.

6

Žiaci si prezrú obrázky syrov, povedia, ktoré druhy syrov na obrázkoch poznajú, ktoré syry doma konzumujú a ktoré iné výrobky sa zo syrov vyrábajú. Precvičujú si učivo.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu na hodinu priniesť (v rámci svojej desiatej) syrový výrobok, ktorý spolužiakom predstavia. Učiteľ/-ka môže pripraviť z prinesených syrárenských výrobkov malú ochutnávku pre žiakov. Zážitkovou formou si spestria hodinu slovenčiny.

7

Žiaci sa oboznámia so slovami, ktoré rovnako znejú, ale majú odlišný význam. Prečítajú dvojice viet a vysvetlia ich význam. Porovnajú pravopis farebne zvýraznených slov. Vysvetlia si jednotlivé významy slov. Analyzujú významový rozdiel slov.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si význam farebne zvýraznených slov môžu napísať do zošita.

8

Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Slová prečítajú. Precvičujú a opakujú si učivo.

Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, môžu používať záložku na obálke PU.

KZ – písanie, čítanie.

***SÝTY** – **sýt**iť, **sýt**osť, **sýt**o, na**sýt**ený, pre**sýt**ený, **sýt**iaci...*

9

Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

10

Žiaci nahradia zvýraznené slová vhodnými slovami z ponuky. Vety prepíšu do zošita. Precvičujú si učivo.

Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.

KZ – písanie, čítanie.

Žiaci spoločne vyriešia Bodkinu úlohu. Vymyslia vety so slovami sýta a sitá, a vysvetlia ich význam.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

11

Žiaci doplnia do porekadiel vhodné vybrané slová. Prečítajú a vysvetlia ich význam. Upevňujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie a počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

SYPAŤ (SA) *– na**sypa**ť, od**sypa**ť, pre**sypa**ť, vy**sypa**ť, za**sypa**ť, **sypk**ý, **sýp**ka, o**sýp**ky...*

12

a) Žiaci utvoria slová zo slabík rovnakej farby a napíšu deväť slov. Prečítajú ich a diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. V napísaných slovách môžu nájsť a vyznačiť spoločnú časť slov. Zdôvodnia, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.

b) Slová použijú vo vetách. Štyri vety napíšu do zošita. Osvojujú si učivo. Žiaci so ŠVVP napíšu len dve vety.

Možné riešenie: Bol som vysypať smeti. Za mestom je obilná sýpka. Môj malý braček má osýpky. Mamička presypala múku z deravého vrecka do nádoby. Na koláč si nasypem práškový cukor. Padá sypký sniežik. Auto zasypal veľký závej snehu. Otec odsypal zo soľničky soľ.

KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Odpoveď: Slovné spojenie vedomosti sype z rukáva znamená, že veľmi rýchlo hovorí, veľmi dobre sa naučil učivo, výborne ho ovláda, akoby to sypal z rukáva.

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

13

Žiaci si prezrú predmet na obrázku. Pomenujú ho, napíšu jeho pomenovanie do zošita a opíšu ho. Precvičujú si učivo. Úloha je prepojená so slohovým učivom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.

Možné riešenie: Presýpacie hodiny

Patria k veľmi starým meračom času. Vysoké sú 30 cm. Majú podlhovastý tvar. Vyrobené sú z dreva a zo skla. Drevený rám má hnedú farbu. V sklených bankách je piesok, ktorý sa cez úzku štrbinu medzi nimi pomaličky sype. Zrnká piesku odsýpajú čas. Keď sa vrchná banka vyprázdni, treba ich otočiť.

KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

14

Žiaci doplnia do slovných spojení chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Doplnené slová prečítajú. Fixujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, môžu používať záložku na obálke PU.

KZ – písanie, čítanie.

SYČAŤ *– **syč**anie, za**syč**ať...*

SYKAŤ *– **syk**ot, **syk**avý...*

15

Žiaci prečítajú vybrané slová a ich príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Uvedomujú si ich význam. Okrem vybraných a príbuzných slov sa oboznámia aj so slovom sipieť.

a) Žiaci napodobnia zvuky, ktoré vydáva hus, had a para unikajúca z hrnca. Povedia, že počujú lásku s. Osvojujú si učivo.

b) Prečítajú a prepíšu slová vo farebných plôškach. Vysvetlia ich význam. Je dôležité, aby vedeli, že každé slovo patrí k viacerým obrázkom (hus, hrniec a had môžu syčať, sipieť i sykať).

c) Žiaci použijú napísané slová vo vetách. Vety napíšu do zošita a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Možné riešenie: Z tlakového hrnca sa niesol po kuchyni sykot pary. Hrniec začal syčať. Z hrnca sipí horúca para. Had zasyčal na žabku. Hus behala po dvore a nebezpečne sipela. Aj had vie výstražne sipieť.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

16
Žiaci doplnia do slov samohlásky i alebo y, ý. Zdôvodnia pravopis. Vety prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, môžu používať záložku na obálke PU. *KZ – písanie, čítanie.*

***SYCHRAVÝ** – **sychrav**o, **sychrav**osť...*
***VYSYCHAŤ** – za**sych**ať, ob**sych**ať, pre**sych**ať, us**ych**ať...*
17
Žiaci prečítajú vybrané slová a ich príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam. Potom si prezrú obrázky. Povedia, že sychravé počasie je na prvom obrázku. Vymyslia o ňom štyri súvisiace vety. Napíšu vety do zošita. Prečítajú ich. Osvojujú si učivo. Žiaci so ŠVVP napíšu len dve vety.
Možné riešenie: Obloha sa zatiahla. Sivá farba sa rozprestrela nad krajinou. Z oblakov sa spustil hustý dážď a začal fúkať vietor. V sychravom počasí je najlepšie zostať doma.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže diskutovať so žiakmi o počasí, znakoch počasia o meteorológii, môže sa oprieť o vedomosti žiakov z prírodovedy, vlastivedy alebo prvouky.

18
a) Žiaci prečítajú vety. Vysvetlia ich význam. Precvičujú si učivo.
b) Vyhľadajú a podčiarknu príbuzné slová k vybranému slovu vysychať. Podčiarknuté slová prepíšu v abecednom poradí do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: obsychá, presychá, usychá, vysychá, zasychá.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

19
a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce písmená. Opakujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, môžu používať záložku na obálke PU.
b) Vyfarbia plôšky so slovami podľa návodu. Vyfarbený obrázok si skontrolujú so spolužiakmi.
KZ – písanie, čítanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

***SÝKORKA** – **sýkor**čí, **sýkor**kin...*
***SYSEĽ** – **sysl**í, **sysl**ík...*

20

Žiaci prečítajú vybrané slová a ich príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov. Pre lepšie porozumenie ich môžu použiť vo vetách. Uvedomujú si ich význam.

a) Vylúštia krížovku. Slovo z tajničky doplnia do vety. Vetu prečítajú. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.

b) Pracujú s knihou alebo internetom. Vyhľadajú o sýkorke tri informácie. Napíšu ich do zošita. Prečítajú spolužiakom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.

Možné riešenie: Sýkorka bielolíca obýva parky, záhrady a lesy. Je to jeden z najrozšírenejších operencov v Európe. Hniezdo si stavia v dutinách stromov alebo aj skál. Stavia ho iba samica. Živí sa húsenicami, larvami hmyzu a pavúkmi.

KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi rozhovor o chránených živočíchoch na našom území, o operencoch žijúcich u nás. Prepojí vedomosti na prírodovedné učivo.

21

a) Žiaci nájdu a vyčiarknu v rade písmen desať slov so samohláskami i, í alebo y, ý po obojakej spoluhláske s. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, overí si, či žiaci pochopili zadanie.

b) Neoznačené písmená žiaci zakrúžkujú a napíšu do modrých štvorčekov. Prečítajú vzniknuté slovo. Osvojujú si učivo.

c) Vymyslia a napíšu do zošita krátky príbeh o živote syslej rodinky. Prečítajú spolužiakom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu vypracujú ústne.

Možné riešenie:

Syseľ pasienkový žije v kolóniách, ktorú môže tvoriť aj sto jedincov. Od októbra do marca prespí obdobie zimným spánkom. Patrí medzi hlodavce. Je veľký okolo 20 cm, jeho srsť býva najčastejšie sfarbená dohneda či hrdzavohneda. Má veľké hlodavé zuby, ktoré si neustále obrusuje. Ostré pazúriky mu slúžia na vyhrabávanie skrýš. Má výborný zrak. Sysliu rodinku tvorí matka a tri až osem mláďat. Sysle sa živia steblami tráv, kvetmi, semenami rastlín a drobným hmyzom. Patria k zákonom chránených živočíchom.

KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

22

Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i alebo y, ý. Zdôvodnia pravopis. Fixujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti. Žiaci môžu používať záložku na obálke PU.

KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

23 PRAVOPISNÉ CVIČENIE

Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.

KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu v napísaných vetách v zošite podčiarknuť vybrané slová po s a ich príbuzné slová.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

POUČKA

Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 7
Opakovanie: Vybrané slová po s

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku, ktorá je na obálke PU. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 24 – 25.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite 5 minút vymyslia a napíšu do zošita krátku báseň, v ktorej použijú aspoň tri vybrané slová po s.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
Žiaci vypátrajú a napíšu do zošita päť rozdielov, ktorými sa od seba líšia sýkorka a syseľ. Žiaci so ŠVVP môžu úlohu vypracovať ústne.
Možné riešenie: Sýkorka je vták, hniezdi v dutinách stromov, kladie vajíčka, je hmyzožravá, zimu neprespí. Syseľ je cicavec, skrýš si robí pod zemou, mláďatá sa rodia, väčšinou je bylinožravý, zimu prespí v brlôžku. Oba živočíchy sú zákonom chránené.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
a) Úloha rozvíja čítanie s porozumením. Žiaci vyhľadajú a vyznačia vo vetách zašifrované vybrané alebo príbuzné slová po s.
Riešenie: vysypal, syn, sýty, sypkú, posýpku.
b) Utvoria a napíšu z nájdených slov oznamovaciu vetu.
Riešenie: Sýty syn vysypal sypkú posýpku.
KZ – čítanie, písanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i alebo y, ý.
b) Vyfarbia a dokreslia hrnček podľa návodu.
KZ – čítanie, písanie..

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 8
Opakovanie: Vybrané slová po r, s

Úlohy na stranách 8 a 9 môžu slúžiť na samostatnú prácu na utvrdzovanie a opakovanie osvojeného učiva o vybraných slovách po obojakých spoluhláskach r, s. Majú diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU.

1
Žiaci napíšu pod obrázky vhodné vybrané alebo príbuzné slová (viac možností je prípustných), ktoré si osvojili po obojakých spoluhláskach r, s. Opakujú si učivo.
Riešenie: ryba, rybár, rýľ, ryža, ryšavý, rýpadlo, ohryzok, rýdzik, rys, koryto, korytnačka, prýštiť/vytrysknúť, rytier, syn, syr, sypať, syčať, sýkorka, sysel', sychravý/sychravo.
KZ – čítanie, písanie.

2
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Vymyslia príbeh, v ktorom použijú aspoň šesť slov z úlohy 1. Príbeh porozprávajú spolužiakom. Žiaci so ŠVVP môžu úlohu vypracovať ústne.
Možné riešenie: Môj dedko je rybár. Raz sa rozhodol, že chytí zlatú rybku. Ako návnadu použil ohryzok z jablka. Návnada nezabrala ani za dve hodiny. Skúsil použiť rýdzik. Ani to nepomohlo. Nakoniec to vzdal a radšej sledoval plávajúce riečne korytnačky.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

3
Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Slová prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu navzájom vymeniť PU a skontrolovať pravopis doplnených samohlások.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 9

4
a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti, môžu používať záložku na obálke PU.
b) Vyfarbia lupienky kvetov podľa návodu uvedeného v úlohe.
KZ – písanie, čítanie.

5
Žiaci pracujú s knihou alebo s internetom. Napíšu do zošita pomenovanie vyfarbených kvetov z úlohy 4.
O sirôtke napíšu do zošita tri informácie. Vety prečítajú spolužiakom. Žiaci so ŠVVP môžu úlohu vypracovať ústne.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať túto úlohu aj formou domácej úlohy.

6
Žiaci pridajú k sy, sý, ry, rý zvyšnú časť slova. Utvoria k nim vybrané slová alebo príbuzné slová, ktoré napíšu po slabikách. Pracujú podľa uvedeného vzoru v úlohe. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže túto úlohu využiť ako didaktickú hru so slabikami. Žiaci budú skladať slová z kartičiek, na ktorých sú napísané slabiky. Zložia vybrané a ich príbuzné slová po r a s.

7
Žiaci použijú slová z ponuky a správne ich doplnia do hrebeňovky. Opakujú a fixujú si slová s i, í a y, ý po obojakých spoluhláskach r, s. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – písanie, čítanie.

8 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiak môže v napísaných vetách v zošite podčiarknuť vybrané slová a ich príbuzné slová.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 10

Vybrané slová po v: ***vy, vykať, výskať, vysoký, zvyšok, zvyk, vyť, výr (sova), vydra, vyžla, vyhňa, vy-/vý- (predpona)***

Naša poznámka: Žiaci v učive o vybraných slovách po v spoznajú aj slová, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam aj pravopis (vyť – viť, výr – výr...). Domnievame sa, že je prospešné, aby sa pri preberaní vybraných slov súbežne oboznámili aj s týmito dvojicami slov, pretože lepšie pochopia významy slov, dostatočne si ich osvoja a precvičia. Odporúčame, aby v úvode podkapitoly žiaci prečítali VS po b na záložke PU a napísali ich na tabuľu a do zošita. Spoločne s učiteľom/učiteľkou si vysvetlili ich význam.

U sokoliarov – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Vybrané slová po v**. V texte o sokoliaroch sú zakomponované **vybrané slová** (VS) po **v**. Sú farebne zvýraznené, žiaci ich v texte ľahšie nájdu a lepšie sa im s nimi pracuje. Príbeh môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o k chovateľoch sokolov, o ich zaujímavej a krásnej práci. Text rozvíja čítanie s porozumením, prináša emočný a environmentálny aspekt. Rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Otáznik sa naľakal výskotu, zvuku, ktorý vydával výr.***
- ***Sovu – výra volajú Eliška.***
- ***Sokoliarstvo je spôsob lovu pomocou dravých vtákov a na našom území má bohatú tradíciu.***
- ***Mať bohatú tradíciu, toto slovné spojenie znamená, zaoberať sa niečím dlhodobo, mať veľa skúseností a výborné výsledky, overené generáciami našich predkov. Je to to, čo tvorí súčasť našej kultúry.***
- ***Sokoliari sa starajú o dravé vtáky, prezentujú svoju záľubu na rôznych podujatiach a ukazujú nám, že dravce boli odjakživa súčasťou života ľudí a treba ich chrániť.***

KZ – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie.

2
a) b) Žiaci vypíšu z motivačného textu zvýraznené slová. Zakrúžkujú v nich samohlásky y, ý spolu s obojakou spoluhláskou v, ktorá stojí hneď pred nimi. Slová prečítajú. Neznáme slová si spoločne vysvetlia. Oboznamujú sa s učivom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

VY, ***VYKAŤ*** – ***vy****kanie...*
3
a) Žiaci doplnia do viet chýbajúce slová mi, my, ty alebo vy. Vety prečítajú. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
b) Podčiarknu vetu, v ktorej sa vyká.
Riešenie: Teta, vy ste boli tiež v divadle?
KZ – písanie, čítanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

4
Žiaci rozhodnú, ktoré slovo z dvojice slov nepatrí podľa významu do vety. Prečiarknu ho. Vety prečítajú a zdôvodnia svoje rozhodnutie. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Úloha súvisí so slohovou témou, v ktorej sa uplatňujú správne komunikačné pravidlá a návyky. Učiteľ/-ka môže úlohy 4 a 5 využiť na upevnenie správnych spoločenských zvyklostí.

5
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Vyberú si z ponuky dvojicu postáv a nacvičia si spoločný rozhovor. Pri rozhovore používajú pravidlá správnej komunikácie v danej situácii, ktoré si osvojili v 2. ročníku.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

***VÝSKAŤ** – za**výsk**ať, **zvýsk**nuť, **výsk**ot...*
6
a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.
b) Slová použijú vo vetách. Povedia vety. Osvojujú si učivo.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

7
a) Žiaci prečítajú vety. Podčiarknu vety, ktoré nedávajú zmysel. Precvičujú si učivo.
b) Nahradia v podčiarknutých vetách farebne zvýraznené slovo vhodným vybraným alebo príbuzným slovom tak, aby vety mali zmysel. Všetky vety prepíšu do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti. Overí si, či žiaci pochopili zadanie.
Riešenie: Had potichu zasyčal. Jeleň hlasno ryčal. V rieke sme pozorovali hmýrenie rýb.
KZ – čítanie, písanie.

***VYSOKÝ** – **vys**oko, **vys**očina, **vyš**šie, naj**vyš**šie, **výš**ka, **výš**ina, vy**výš**enina, po**výš**ený, po**výš**enie, po**výš**ene, po**výš**enecký...*
8
a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.
b) Slová použijú vo vetách. Napíšu päť viet do zošita tak, aby na seba nadväzovali. Žiaci so ŠVVP napíšu dve alebo tri vety.
KZ – písanie, počúvanie, čítanie, rozprávanie.

9
a) Žiaci spoja dvojice slov, ktoré významovo patria k sebe. Vysvetlia ich význam. Spojenia napíšu do zošita. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: vysoká škola, najvyššie poschodie, výšková budova, digitálny výškomer, rozľahlá vysočina, nečakané povýšenie.
b) Napíšu inzerát, v ktorom ponúknu na predaj byt na najvyššom poschodí. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu vypracujú ústne.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Možné riešenie: Predám dvojročný byt na najvyššom poschodí novej bytovky. Rozloha bytu je 80 m štvorcových. Cena dohodou. Adresa: Konvalinková 12, Prešov. Kontakt: Realitná kancelária Tehlička, Prešov.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

***ZVYŠOK** – zvyškový, zvýšiť, zvyšný, zvýšenie...*
***ZVYK** – zvyknúť, zvykať, zvyknutý, zlozvyk, návyk, odvykať, zvyčajne, nezvyčajne...*
10
a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.
b) Slová použijú vo vetách. Povedia vety. Osvojujú si učivo.
Možné riešenie: Zvyšok dňa strávim čítaním dobrej knihy. Vedúci plánuje stavbárom zvýšiť plat. Na Vianoce zvykneme dodržiavať vianočné tradície. Jurko má zlozvyk obhrýzať si nechty. Som zvyknutá na prechádzky v prírode. Odvykla som si jesť veľa sladkostí.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

11
Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Vysvetlia význam viet. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, rozprávanie, počúvanie.

12
a) Žiaci vyfarbia rovnakou farbou plôšky podľa pokynov uvedených v zadaní úlohy. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, overí si, či žiaci pochopili zadanie.
b) Vyberú si jeden sviatok z ponuky uvedenej v úlohe a porozprávajú o zvykoch, ktoré dodržiavajú v ich rodine.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže dať úlohu 12 b) vypracovať písomne do zošita formou domácej úlohy. Žiaci odprezentujú úlohu spolužiakom.

***VYŤ** – zavyť, zavýjať, zavýjanie...*
13
a) Žiaci prečítajú vybrané slovo a jeho príbuzné slová. Diskutujú o ich význame. Všimnú si vyznačenú spoločnú časť slov a zdôvodňujú, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Slová môžu prepísať do zošita a podľa učebnice vyznačiť v príbuzných slovách rovnakú časť slov.
b) Slová použijú vo vetách. Vety napíšu do zošita. Osvojujú si učivo.
Možné riešenie: Náš Dunčo za splnu mesiaca vyl na mesiac. Vlčica hlasno vyla. Paľo vie viť z prútia krásne korbáče. Mamička vila bábätko do mäkkej perinky.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Žiaci spoločne vyriešia Bodkinu úlohu. Vysvetlia si význam slov vyla, vila a víla a vymyslia na ne vety. Vnímajú rozdiel pravopisu samohlások y, i, í v jednotlivých slovách.
Možné riešenie: Naša Labka včera vyla, keď počula hasičskú sirénu. Susedia si postavili krásnu vilu. V rozprávke tancovala lesná víla.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

14
a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Pomôžu si predchádzajúcou úlohou na str. 12/13. Vety prečítajú. Fixujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, môžu používať záložku na obálke PU.
b) Zistia a porozprávajú, niektorí aj z vlastnej skúsenosti, ako sa vije veniec a robí píšťalka z púpavy.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže úlohu 14 b) zadať žiakom vypracovať formou domácej úlohy. Žiaci môžu napísať návod na výrobu venčeka a píšťalky z púpavy. Môžu nakresliť aj obrázky venčeka a píšťalky.

VÝR
15
a) Žiaci prečítajú texty. Pomocou nich si vysvetlia význam zvýraznených slov výr – vír. Osvojujú si učivo.
b) Vyfarbia správnu plôšku s pomenovaním textu.
Riešenie: výr skalný – opis, vzdušný vír – správa.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci spoznajú ďalšie slovo, ktoré znie rovnako ako vybrané slovo, ale má rozdielny význam výr (sova) – vír (točiaci sa kúdol prachu, piesku, vzduchu alebo vody). Do zošita si môžu napísať dve vety, v ktorých použijú dané slová. Napríklad: V hore hlasno húkal výr. Vodný vír je veľmi nebezpečný pre plavcov.

16
Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Zdôvodnia pravopis. Vety prečítajú. Fixujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie.

17
Žiaci prečítajú vety a vysvetlia ich význam. Opakujú si učivo.
Možné riešenie: Zvyk je železná košeľa. – určité stále návyky nám v živote pomáhajú; V hlave mu neustále víria myšlienky. – stále nad niečím rozmýšľa; Kto vysoko lieta, nízko padá. – priveľa pýchy raz človeka potrestá.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

VYDRA
18
a) Žiaci prečítajú text. Doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y. Osvojujú si vybrané slovo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, môžu používať záložku na obálke PU.
b) Pomocou knihy alebo internetu vyhľadajú a napíšu do zošita názvy slovenských riek, v ktorých sa vyskytuje vydra riečna. Prečítajú napísané informácie.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

19
Úloha rozvíja čítanie s porozumením. Žiaci si pri riešení tejto úlohy pomôžu úlohou 18. Podľa textu označia pravdivosť alebo nepravdivosť viet. Vety, ktoré sú nepravdivé, opravia a prepíšu do zošita. Opravené tvrdenia prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: Vydra a syseľ patria medzi hlodavce. Vydra váži okolo šesť až pätnásť kilogramov. Vydra má tmavohnedú kožušinu. Vydra sa živí mäsom.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže žiakom na spestrenie hodiny sprostredkovať krátku prezentáciu alebo video o vydre riečnej. Spoločne môžu viesť diskusiu o jej spôsobe života.

VYŽLA
20
a) Žiaci prečítajú vybrané slovo. Vysvetlia jeho význam. Osvojujú si učivo.
b) Pozorujú obrázok pri úlohe. Porozmýšľajú a vysvetlia vetu Je chudý ako vyžla.
Možné riešenie: Chlapec je veľmi štíhly, práve preto sa podobná na chudú vyžlu.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si prirovnanie – je chudý ako vyžla – môžu napísať do zošita. Precvičia si pravopis vybraného slova.

VYHŇA
21
a) Žiaci si prezrú obrázok. Prečítajú oba významy slova vyhňa. Osvojujú si vybrané slovo.
b) Porozmýšľajú a povedia, čo sa vyrába v kováčskej vyhni a na čo slúži nákova.
Možné riešenie: V kováčskej vyhni vyrába kováč výrobky z kovu. Nákova slúži ako podložka, na ktorú kováč položí horúce rozžeravené železo, na ktoré búcha kladivom.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Žiaci spoločne vyriešia Bodkinu úlohu. Vysvetlia, čo znamená veta Kuj železo, kým je horúce.
Možné riešenie: Konaj v pravú chvíľu, v pravý čas, keď je to aktuálne.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu do zošita napísať vetu, v ktorej použijú vybrané slovo vyhňa. Osvojujú si pravopis vybraného slova.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

22
a) Žiaci nájdu a označia v rade písmen desať slov. Prepíšu ich do zošita. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: višňa, vydra, vyžla, vidieť, vysoký, vidiek, visieť, zvyk, vyhňa, vítať
b) Slová použijú vo vetách. Vety s vybranými slovami napíšu do zošita. Prečítajú vety. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti.
Možné riešenie: V rieke sa mihla veľká vydra. Naša babička má psa vyžlu. V lese rástli vysoké jedle. Môj dobrý zvyk je každé ráno si zacvičiť. Vo fabrike sú postavené vyhne na tavenie železa.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

VY-/VÝ- (predpona)

Naša poznámka: Učivo tvorenie slov pomocou predpony je obsahom jazykového učiva štvrtého ročníka. Žiaci sa v treťom ročníku v rámci vybraných slov po obojakej spoluhláske v informatívne oboznámia s predponami vy-, vý- a ich pravopisom pri tvorbe nových slov, v ktorých sa uvedené predpony nachádzajú.

23
a) Žiaci prečítajú slová vo vyznačených papierikoch. Pred každé slovo pridajú predponu vy- alebo vý- a utvoria nové slová. Utvorené slová napíšu do zošita, prečítajú a vysvetlia ich význam. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: vy-: vymyslieť, vydobyť, vypísať, vyžmýkať, vypýtať, vysypať;
vý-: výhra, výdych, výkrik, výpomoc, výlet, výskok.
b) Vymyslia a povedia vetu, v ktorej použijú čo najviac slov.
Možné riešenie: Moja výhra mi priniesla výlet k moru. Musel som sa vypýtať zo školy. Môj radostný výkrik spolu so šťastným výdychom sa niesol celým panelákom.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

24
Žiaci doplnia do viet správne slová, ktoré utvorili v úlohe 23. Vety prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – písanie, čítanie.

25 HRA
Žiaci si formou hry, prostredníctvom čítania, fixujú pravopis slov s predponou vy-. Postupujú podľa zadania v úlohe.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

26 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiak môže v napísaných vetách v zošite podčiarknuť vybrané slová a ich príbuzné slová.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 16
Opakovanie: Vybrané slová po v

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku, ktorá je na obálke PU. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 26 – 27.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite päť minút vymyslia a napíšu do zošita čo najviac vybraných a príbuzných slov, ktoré sa začínajú predponami vy-, vý-.
Možné riešenie: vynález, vymyslieť, vydobyť, vypísať, vyžmýkať, vypýtať, vysypať, výhra, výdych, výkrik, výpomoc, výlet, výskok, vyrovnať, vykresliť...
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
Úloha rozvíja čítanie s porozumením.
a) Žiaci doplnia do slov v tabuľke chýbajúce samohlásky i alebo y.
b) Vypátrajú slová, ktoré v texte pod tabuľkou chýbajú. Podľa významu ich doplnia. Použijú slová z tabuľky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
Žiaci rozšifrujú zašifrované slová a napíšu ich na linajky.
KZ – čítanie, písanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
Žiaci napíšu do zošita oznam o jarnom upratovaní prírody. V ozname použijú slová zo šifrovacej úlohy.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 17

Vybrané slová po z: ***jazyk, nazývať, pozývať, vyzývať, prizývať, vzývať, ozývať sa, prezývať***

Návšteva z cudziny – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Vybrané slová po z**. V texte sú zakomponované **vybrané slová** (VS) po **z**. Sú farebne zvýraznené, žiaci ich v texte ľahšie nájdu a lepšie sa im s nimi pracuje. Príbeh o Miškovom bratrancovi Robertovi z Anglicka môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o rodinných vzťahoch, vzťahoch k príslušníkom iných národov a národností, na sociálny a osobnostný rozvoj. Text rozvíja čítanie s porozumením, vyjadrovacie schopnosti a prináša žiakom nové vedomosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***K tretiakom prišiel na návštevu Miškov bratranec Robert.***
- ***Kamaráti prezývajú Roberta Bob.***
- ***Robert žije s rodičmi v malom anglickom meste, ktoré sa volá Salisbury. Mesto je krásne, s veľkým zeleným parkom a vzácnou gotickou katedrálou. Katedrála má najvyššiu vežu v celom Anglicku. Každú hodinu sa z veže ozýva zvuk zvonov. V lete býva v meste lampiónový sprievod.***
- ***Žiaci hovoria, ktoré cudzie jazyky sa učia.***
- ***Napr. Myslím si, že je dôležité učiť sa cudzí jazyk. Človek sa vie pri cestovaní do cudziny lepšie dohovoriť, ľahšie získa potrebné informácie, spozná veľa zaujímavých ľudí a cudzie krajiny.***

KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

2
a) b) Žiaci vypíšu z motivačného textu zvýraznené slová VS. Zakrúžkujú v nich samohlásky y, ý spolu s obojakou spoluhláskou z, ktorá stojí hneď pred nimi. Slová prečítajú. Neznáme slová si spoločne vysvetlia. Oboznamujú sa s učivom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

***JAZYK** – **jazyk**ový, **jazyk**oveda, **jazyk**ovedec, **jazyč**ek, dvoj**jazyč**ný, **jazyč**nica...*
3
a) Žiaci si pozrú obrázky. Prečítajú význam slov jazyk a jazýček. Slovo jazyk má viac významov. Spoločne si vysvetlia tieto slová. Osvojujú si učivo.
b) Slovné spojenia použijú vo vetách. Vety napíšu do zošita. Prečítajú vety spolužiakom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti.
Možné riešenie: Dostali sme tretiacky slovenský jazyk. Malý Jurko na mňa vyplazil jazyk. Odtrhol sa mi jazyk na topánke. Mám rada čokoládové mačacie jazýčky. Opravár nastavil na váhe jazýček.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

4
Žiaci prečítajú slovné spojenia a vysvetlia ich význam. Precvičujú si učivo.
Možné odpovede: maškrtný jazýček – ten, kto má rád sladké, rád maškrtí; ostrý jazyk – má ten, kto je v rozhovore nepríjemný, používa nespisovné a hanlivé slová, je útočný voči druhému; melie jazykom – ten, kto veľa rozpráva; derie si jazyk – ten, kto zbytočne a veľa rozpráva o niečom/niekom.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže oboznámiť žiakov pri riešení tejto úlohy s frazeologickým slovníkom.

5
Žiaci doplnia do viet chýbajúce slová z ponuky slov. Vety prečítajú a vysvetlia význam poslednej vety. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Možné riešenie: Naša suseda je veľká jazyčnica. – veta znamená, že naša suseda sa veľa a často háda s ostatnými, je klebetná, ohovára ostatných a nepríjemná v rozhovoroch.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

***NAZÝVAŤ, POZÝVAŤ, VYZÝVAŤ, PRIZÝVAŤ, VZÝVAŤ, OZÝVAŤ SA, PREZÝVAŤ – prezýv**ka...*
6
a) Žiaci prečítajú vety. Vyhľadajú v nich a podčiarknu vybrané slová a príbuzné slovo po z. Prepíšu ich do zošita. Diskutujú o ich význame. Môžu si pomôcť Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Podľa učebnice si môžu vyznačiť spoločnú časť slov a zdôvodniť, prečo práve tieto slová tvoria slovnú rodinku. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Riešenie: prezývku, pozývam, vyzýval, ozývala sa, nazýva, prizývajú.
b) Žiaci si všimnú pravopis červenou farbou zvýrazneného slova zívať. Vysvetlia si jeho význam a použijú ho vo vete. Vetu napíšu do zošita.
Možné riešenie: Bábätko v kočiariku zívalo, lebo sa mu chcelo spať.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

7
Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Zdôvodnia pravopis. Opakujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

8 HRA
Žiaci si v hre precvičia fonematické zručnosti. Vety prečítajú v čo najrýchlejšom tempe. Nesmú sa pri tom pomýliť vo výslovnosti slov.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

9 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu podčiarknuť v napísaných vetách v zošite vybrané a príbuzné slová po z.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

POUČKA

Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 19
Opakovanie: Vybrané slová po z

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na strane 28.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite päť minút vymyslia a napíšu do zošita čo najviac slov, ktoré obsahujú slabiky alebo časti zi alebo zí.
Možné riešenie: zima, Zita, mazivo, vozík, zimomriavky, zízať, získať, kozička, vázička, zips, väzivo, oziminy, zívanie, Kazisvet, dózička, lozí, klzisko, zistenie, pokaziť, kamzík, Mrázik...
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
a) Žiaci pracujú s knihou alebo s internetom. Vypátrajú, ako nazývame uvedené slovenské mestá.
b) Spoja názov mesta so slovným spojením, ktoré významovo patria k sebe.
Riešenie: Košice – metropola východu; Bratislava – krásavica na Dunaji; Trnava – slovenský Rím; Trenčín – mesto módy.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý.
b) V slovách zakrúžkujú podľa vzoru v úlohe, písmeno, ktorého poradie je určené číslom pred daným slovom. Doplnia zakrúžkované písmená do doplňovačky. Prečítajú názov rastliny
Riešenie: zimozeleň menšia.
c) Žiaci pracujú s knihou alebo internetom. Vyhľadajú o rastline z úlohy b) tri informácie a napíšu ich do zošita.
Možné riešenie: Zimozeleň menšia je jedovatá rastlina. Obsahuje látky, z ktorých sa vyrábajú lieky. Cez zimu jej neopadávajú listy.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
Žiaci vytvoria na výkres alebo do zošita pozvánku, ktorou pozývajú tretiakov na školskú akciu Noc s Andersenom.
Možné riešenie:
POZVÁNKA
Milí tretiaci, pozývame Vás na školskú akciu NOC S ANDERSENOM.
Kedy? 28. 3. 2022.
Kde? v školskej knižnici.
O koľkej? Od 18:00 do 24:00 hod.
Pohodlne sa oblečte. Prineste si so sebou svoju obľúbenú knihu a lampáše. Zažijeme veľké dobrodružstvo!
Vaši kamaráti Bodka, Otáznik a Výkričník.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 20
Opakovanie: Vybrané slová po v, z

Úlohy môžu slúžiť na samostatnú prácu na utvrdzovanie a opakovanie osvojeného učiva o vybraných slovách po obojakých spoluhláskach v, z. Majú diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách).
Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže využiť pri práci interaktívne hry, cvičenia a úlohy v offline prostredí CD SJ3, ako aj Bodkin doplnkový zošit.

1
a) Žiaci pomenujú obrázky slovami, ktoré obsahujú slabiky alebo časti slabík vy, vý, vi, ví, zy alebo zí. Slová napíšu pod obrázky.
Riešenie: výr, vír, vyť/zavýjať, viť/zavíjať, víla, vila, jazyk, zívať.
b) Slová použijú vo vetách. Tvoria rôzne druhy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie, želacie), ktoré napíšu do zošita a prečítajú.
Možné riešenie: Výr je naša najväčšia sova. Videla si už vzdušný vír? Ticho, počúvam ako vyje vlk na mesiac! Katka, prosím, uvi mi venček z púpav! V rozprávke som videla krásnu vílu. Postavili sme si veľkú vilu. Máš hnedý jazyk od čokolády? Choď spať, už zívaš!
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

2
Žiaci nahradia zvýraznené časti slov spojeniami vy, vý, vi, ví, zy, zý, zi alebo zí a vytvoria nové slová. Slová napíšu. Prečítajú slová.
Riešenie: zívať, zima, jazyk, vítať, visieť, vyzývať, výška, zvyk.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

3
Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i alebo y, ý. Slová prečítajú.
KZ – písanie, čítanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu navzájom vymeniť PU a skontrolovať pravopis doplnených samohlások.

4 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiak môže podčiarknuť v napísaných vetách v zošite vybrané slová a ich príbuzné slová.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 21
Opakovanie: VYBRANÉ SLOVÁ

Úlohy na stranách 21 – 23 môžu slúžiť na samostatnú prácu na utvrdzovanie a opakovanie osvojeného učiva o vybraných slovách po obojakých spoluhláskach. Majú diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách).
Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 29 – 30.

1
a) Žiaci doplnia do viet chýbajúce pomenovania živočíchov. Použijú vybrané slová. Vety prečítajú.
Riešenie: ryba, korytnačka; vydra; výr, sýkorka; kobylu, býka, vyžlu; syseľ.
b) Napíšu do zošita inzerát, v ktorom predávajú alebo kupujú niektorého z uvedených vodných živočíchov.
Možné riešenie: INZERÁT: PREDÁM ZVIERATKO
Predám mladú korytnačku zelenkastú.
Kontakt: Emil Rybníček, Pri prameni 17, Žilina.
Tel. kontakt: 0900 246 246.
Cena: dohodou.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

2
Žiaci prečítajú vety a rozhodnú, ktoré slovo z dvojice slov nepatrí podľa významu do vety. Prečiarknu ho. Vety prečítajú so správnym slovom a zdôvodnia svoje rozhodnutie.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

3
a) Žiaci nájdu a označia v slovných spojeniach zašifrované vybrané slová. Napíšu ich na linajky.
Riešenie: byt, mýto, pýcha, rým, syn, zvyk.
b) Dopíšu k napísaným vybraným slovám po dve príbuzné slová.
c) Napísané slová rozdelia zvislými čiarami na slabiky.
KZ – čítanie, písanie.

4
Žiaci utvoria a napíšu do zošita vety podľa pokynov v zadaní úlohy.
Možné riešenie:
- ***Má syseľ pasienkový pysk?***
- ***Nášho strýca prezývajú Valibuk.***
- ***Umy si v umývadle ruky mydlom!***
- ***Vo vyhni zvyčajne býva aj nákova na výrobu podkov.***

KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

5
a) Žiaci nájdu a označia v štvorsmerovke pätnásť vybraných a príbuzných slov. Slová napíšu na linajky.
b) V napísaných slovách zakrúžkujú obojakú spoluhlásku, ktorá stojí hneď pred samohláskou y alebo ý. Povedia, ktorá obojaká spoluhláska chýba. Vymenujú vybrané slová po tejto obojakej spoluhláske.
Riešenie: Chýba obojaká spoluhláska z. Vybrané slová po z: jazyk, nazývať, pozývať, prizývať, vyzývať, vzývať, ozývať sa, prezývať.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Je dobré, ak žiaci vymenujú všetky obojaké spoluhlásky, medzi ktorými je aj spoluhláska f a vysvetlia, prečo f nie je riešením tejto úlohy.

6
a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Zdôvodnia svoj pravopis.
b) Vyfarbia plôšky so slovami podľa návodu uvedeného v úlohe.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

7
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Vymyslia príbeh, v ktorom použijú čo najviac vybraných a príbuzných slov po obojakých spoluhláskach b, m, p, r, s, v, z. Svoje rozprávanie prezentujú pred spolužiakmi.
Možné riešenie: Stretla som bývalého spolužiaka. Volá sa Mirko Bystrík. Býva na sídlisku Diely. Spýtala som sa ho, či sa ešte zaujíma o vzácny hmyz. Často nosil do školy v pohárikuhmýriacu sa pakobylku zelenú. Vždy bol pyšný na svoju záľubu. Trochu sa zapýril a povedal, že teraz sa zaujíma o sysle pasienkové. V lete ich bol s rodičmi kŕmiť. No Mirka zaujímajú aj iné živočíchy, napríklad výr skalný, vydra riečna, rybárik riečny a korytnačka močiarna. Veľmi pútavo mi o nich porozprával. V škole sme mu pre jeho záľubu dali prezývku zoológ. Mirko sa začal učiť nemecký jazyk. Chce navštíviť zoo v Berlíne. Keď sme sa rozlúčili, povedal som mu, že ho celá trieda pozývame na zmrzlinu.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

8 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu podčiarknuť v napísaných vetách v zošite vybrané slová a ich príbuzné slová.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 23

Úlohy na tejto strane môže učiteľ/-ka využiť na diagnostiku žiakov, ako zvládli učivo o vybraných slovách. Neodporúčame zadávať žiakom vypracovať celú stranu naraz. Žiaci doplnia do slov správne samohlásky i, í alebo y, ý. Zopakujú si pravopis. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti. Môžu používať záložku na obálke PU.
KZ – čítanie, písanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 24
SLOVNÉ DRUHY *(pozri Teoretickú časť MK s. 9 – 10)*

Naša poznámka: Žiaci sa v treťom ročníku základnej školy oboznámia s ohybnými slovnými druhmi – podstatnými menami, prídavnými menami, zámenami, číslovkami a slovesami. Vedia vysvetliť ich pojem, naučia sa ich identifikovať v textoch a primerane, v súlade s učebnými osnovami, v nich uplatňovať pravidlá slovenského pravopisu. Tematický celok Slovné druhy je prepojený aj na slohové témy, v ktorých žiaci osvojené vedomosti vhodne aplikujú v ústnom a písomnom prejave.

Spoznávame slovné druhy – krátky motivačný text a úvodný obrázok oboznámia žiakov s učivom **Slovné druhy**. Dozvedia sa a spoznajú prvých päť slovných druhoch – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky a slovesá. Informatívne, pre úplnosť, spoznajú aj neohybné slovné druhy – príslovky, predložky, spojky, častice a citoslovcia, ktoré si osvoja vo štvrtom ročníku základnej školy.
Žiaci pracujú s úvodným obrázkom, tvoria, vymýšľajú vety, pozorujú a dedukujú možné správne odpovede. Postupne sa oboznamujú so slovnými druhmi, ktoré si budú neskôr aktívne osvojovať. Pracujú spolu s učiteľom/učiteľkou, nie samostatne.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Žiaci pozorujú úvodný obrázok. Povedia čo najviac slov, ktoré pomenúvajú osoby, zvieratá alebo veci. Pomáhajú si otázkami Kto je to? alebo Čo je to? Ku každej otázke v úlohe dopíšu po tri príklady. Oboznamujú sa s učivom.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka upozorní žiakov na otázky, ktorými sa pýtajú na podstatné mená. Vysvetlí im ich význam a správne používanie pri vyhľadávaní podstatných mien v textoch. Môže použiť didaktické kartičky, na ktorých budú napísané rôzne podstatné mená (kamarát, Milan, Oliver, Danka, žiak, kuchár, hasič, babička, sova, mačka, lev, kapor, had, líška, mravec, motýľ, auto, dom, peračník, kniha, skriňa, papuče, taška...). Úlohou žiakov je roztriediť podstatné mená do troch skupín na osoby, zvieratá a veci a priradiť k nim správne otázky.

Žiaci prečítajú, čo sú podstatné mená. Spoločne si nové informácie vysvetlia, povedia ich svojimi slovami, hovoria, čo si zapamätali a ako tomu porozumeli.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu do zošita stručne napísať, čo sú podstatné mená, otázky, ktorými sa na ne pýtame a ku každej skupine dopísať zopár príkladov.

2
Pri poznávaní prídavných mien žiaci opäť pracujú s úvodným obrázkom. Pozorujú ho a snažia sa vymyslieť, pridať jednotlivým objektom (osobám, zvieraťu a veciam) vlastnosti. Pomáhajú si otázkami Aký? Aká? Aké? Ku každej otázke v úlohe napíšu po tri príklady. Žiaci spoznávajú druhý slovný druh – prídavné mená.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie a rozprávanie.

Žiaci prečítajú, čo sú prídavné mená. Spoločne si nové informácie vysvetlia, povedia ich svojimi slovami, hovoria, čo si zapamätali a ako tomu porozumeli.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže opäť použiť kartičky s podstatnými a prídavnými menami, prostredníctvom ktorých si žiaci precvičia nové vedomosti. Ich úlohou bude vytvárať dvojice, ktoré k sebe významovo patria (napr. dobrý – žiak, červený – peračník, strážny – psík, ..., najlepšia – kamarátka...). Žiaci si môžu do zošita stručne napísať, čo sú prídavné mená, otázky, ktorými sa na ne pýtame a ku každej otázke dopísať zopár príkladov.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 25

3
Žiaci prečítajú slová a pokúsia sa podľa uvedeného vzoru nájsť a spojiť správne dvojice. Učiteľ/-ka upozorní žiakov, že slová v zelených rámčekoch sú zámená. Je to tretí slovný druh, s ktorým sa oboznamujú.
Riešenie: pekár – on, rodičia – oni, teta – ona, šteňa – to.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu uvedené zámená použiť pri práci s úvodným obrázkom. Pokúsia sa pomenovať nájdené podstatné mená zámenami, napr. otec, syn, brat – on, mama, dcéra, sestra – ona, deti – oni...

Žiaci prečítajú, čo sú zámená. Spoločne si nové informácie vysvetlia, povedia ich svojimi slovami, hovoria, čo si zapamätali a ako tomu porozumeli.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka použije kartičky so slovami. Zistí, ako si žiaci osvojujú prvé tri slovné druhy. Úlohou žiakov je rozdeliť slová na kartičkách do troch skupín podľa príslušnosti k slovným druhom. Príklady slov na kartičkách: prídavné mená - pomalý, biely, rýchla, nové, okrúhly, červené, linajkový..., zámená - ona, my, táto, ja, ty, on, vás..., podstatné mená - Jurko, Zuzka, predavačka, kameň, sliepka, holub, tanier, palička...

4
Pri zoznámení žiakov s číslovkami žiaci pracujú s úvodným obrázkom na s. 24. Povedia čo najviac slov, ktoré pomenúvajú počet alebo poradie podstatných mien na obrázku. Pomôžu si otázkami Koľko? a Koľký? Ku každej otázke v úlohe dopíšu po tri príklady. Žiaci sa oboznamujú s číslovkami.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie.

Žiaci prečítajú, čo sú číslovky. Spoločne si nové informácie vysvetlia, povedia ich svojimi slovami, hovoria, čo si zapamätali a ako tomu porozumeli.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu do zošita stručne napísať, čo sú číslovky, otázky, ktorými sa na ne pýtame a príklady z úlohy 4.

5
Pri zoznámení sa so slovesami žiaci opäť pracujú s úvodným obrázkom. Povedia čo najviac slov, ktoré pomenúvajú, čo robia osoby a veci a čo robí zviera. K otázke dopíšu tri príklady, ktoré povedali.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie.

Žiaci prečítajú, čo sú slovesá. Spoločne si nové informácie vysvetlia, povedia ich svojimi slovami, hovoria, čo si zapamätali a ako tomu porozumeli.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu do zošita stručne napísať, čo sú slovesá, otázky, ktorými sa na ne pýtame a príklady z úlohy 5. Napísané slovesá môžu použiť vo vetách a vytvorené vety napísať a podčiarknuť slovesá.

6
Žiaci napíšu pod slová čísla slovných druhov podľa návodu v úlohe. Zopakujú si názvy slovných druhov. Číslovanie slovných druhov je uvedené aj na záložke obálky PU. Učiteľ/-ka môže upozorniť žiakov, že s číslovaním budú pracovať aj pri iných cvičeniach. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – čítanie, písanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

POUČKA

Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 26

PODSTATNÉ MENÁ *(pozri Teoretickú časť MK s. 9 – 10)*

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže vysvetliť pojem podstatné mená, pýtať sa na podstatné mená otázkou Kto je to? Čo je to?, identifikovať na základe otázky podstatné mená v texte. Vie vysvetliť pojem všeobecné a vlastné podstatné mená, rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená v texte, uplatňovať pravidlá slovenského pravopisu pri písaní vlastných mien osôb, zvierat, vecí, miest, mestských častí, obcí, ulíc, pohorí, riek, potokov, štátov.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka, žiakom pri osvojovaní si podstatných mien, môže uplatňovať na vyučovacích hodinách rôzne metódy a formy práce, ktoré pomáhajú aktívnejšie a trvácnejšie si osvojiť dané učivo. Využívať pri tom môže rôzne didaktické hry, online prostredie CD SJ pre 3. roč., Bodkin doplnkový zošit, ako aj rozličné triedne súťaže a prezentácie, ktoré motivujú žiakov k spolupráci, rovesníckemu napomáhaniu pri učení sa a získavaniu nových jazykových vedomostí.

Veselé žaby – motivačný text v úvode tematického celku **Podstatné mená**. Žiaci sa cez príbeh o hudobnej skupine Veselé žaby oboznamujú s ohybným slovným druhom –**podstatnými menami**, ktoré sú v texte farebne zvýraznené. Žiaci ich ľahšie nájdu a lepšie sa im s nimi pracuje. Príbeh môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o hudbe, spoločných aktivitách a záľubách. Literárny text pomáha rozvíjať čítanie s porozumením a čitateľský zážitok z čítania.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Hudobná skupina mala troch členov. Volali sa Peter Žabka, Andrej Skokan a Simona Kunková.***
- ***Hudobná skupina sa volala Veselé žaby. Pomenovanie skupiny vzniklo z priezvisk jej členov.***
- ***Členovia skupiny hrali na husliach a klavíri. Tretia členka hudobnej skupiny bola speváčka.***
- ***V texte sa spomína Paríž. Je to hlavné mesto Francúzska.***
- ***Napr. Mám veľmi rada slovenskú modernú hudbu, pretože rozumiem textom, hudba je rytmická, viem si pesničky zaspievať.***

KZ – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže využiť motivačný text na zopakovanie písania vlastných mien – vlastných podstatných mien, ktoré žiaci poznajú z predchádzajúcich ročníkov. Zároveň môže žiakov upozorniť na otázky podstatných mien Kto je to? (osoby) a Čo je to? (zvieratá, veci).

2
a) Žiaci vypíšu z úvodného textu do dvoch stĺpcov zvýraznené podstatné mená podľa toho, či pomenúvajú osoby (koho) alebo zvieratá a veci (čo). Na každé podstatné meno sa opýtajú správnou otázkou (Kto je to? alebo Čo je to?). Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
b) V napísaných slovách zakrúžkujú podstatné mená, ktoré sa začínajú s veľkým písmenom, a zdôvodnia prečo.
Riešenie: Sála – slovo stojí na začiatku vety, Andrej – meno osoby.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie

3
Žiaci prečítajú slová v riadkoch. V každom prečiarknu slovo, ktoré do radu slov nepatrí. Zdôvodnia svoje rozhodnutie. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Riešenie: 1. riadok – deväť – číslovka; 2. riadok – zelená – prídavné meno; 3. riadok – vec, ostatné sú osoby.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

4
a) Žiaci napíšu do farebných plôšok otázky, ktorými sa pýtame na osoby, zvieratá a veci. Osvojujú si učivo.
b) Pomenujú obrázky. Pomenovania (slová) napíšu do správnych stĺpcov podľa toho, či pomenúvajú osoby, zvieratá alebo veci. Prečítajú riešenie. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

5
Žiaci napíšu k jednotlivým druhom podstatných mien po tri príklady. Zároveň si zopakujú vybrané slová po r a ich príbuzné slová. Vyriešenú úlohu prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie. Môžu používať záložku s vybranými slovami na obálke PU.
Možné riešenie: osoby – rybár, strýc, stryná; zvieratá – rybárik, ryba, korytnačka; veci – kryha, rýpadlo, rýdzik.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže žiakom rozdať kartičky, na ktorých budú napísané pomenovania osôb, zvierat a vecí. Žiaci vytvoria postupne skupiny slov podľa toho, ku ktorému druhu patria, podľa otázok, ktorými sa na ne pýtame a vo vytvorenej skupine podľa abecedného usporiadania (napríklad osoby).
Možné slová na kartičkách: Dano, Dušan, Dana, dopravca, dôchodca, doktorka, drotár, výr, ryba, býk, zmija, motýľ, vydra, sýkorka, bystrina, byt, bydlo, priesmyk, bryndza, ryža, syrovník.

6 HRA
Žiaci si formou hry zopakujú učivo o podstatných menách. Pracujú podľa uvedeného zadania. Hra slúži na aktivizáciu pozornosti, zábavu, relax, ako aj na dodržiavanie stanovených spoločenských pravidiel pre účastníkov hry.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať

Naša poznámka: Žiaci sa s poučkou môžu oboznámiť aj v rámci vyvodzovania učiva o podstatných menách. Učiteľ/-ka im ju môže sprostredkovať pomocou CD. Podľa uváženia učiteľa/učiteľky si ju v úvodnej hodine SJ môžu napísať do zošita.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 28
Všeobecné a vlastné podstatné mená

Naša poznámka: V učive Všeobecné a vlastné podstatné mená si žiaci osvoja pravopis všeobecných a vlastných podstatných mien pri písaní vlastných mien osôb, zvierat, vecí, názvov miest, mestských častí, obcí, ulíc, pohorí, riek, potokov a štátov.

Návšteva – krátky úvodný text v úvode tematického celku **Všeobecné a vlastné podstatné mená**. Príbeh môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o mestách a obciach, ktoré žiaci navštívili, v ktorých žijú ich príbuzní, kamaráti, či o obci, v ktorej žijú. Text súvisí s úlohou 1 – 3 a pomáha k ľahšiemu a efektívnejšiemu osvojeniu si učiva. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
a) Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Ku kamarátovi na návštevu išli Bodka, Otáznik a Výkričník.***
- ***Meno kamaráta nie je v texte uvedené, preto nie je možné odpovedať, ako sa volá kamarát.***
- ***Názov mesta nie je v texte uvedený, preto nie je možné odpovedať, ako sa volá.***
- ***Názov rieky nie je v texte uvedený, preto nie je možné odpovedať, ako sa volá.***
- ***Názov vrchu nie je v texte uvedený, preto nie je možné odpovedať, ako sa volá.***

b) Žiaci povedia, že okrem prvej otázky nevedeli jednoznačne odpovedať na ostatné otázky preto, lebo sa o tom nedočítali v texte.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

Naša poznámka: Žiaci, ktorí žijú v Nitre a blízkom okolí, alebo mesto Nitru poznajú, budú vedieť odpovedať na všetky otázky okrem druhej.

2
a) Žiaci napíšu slovo kamarát alebo kamarátka a hovoria, spoločne diskutujú. čo si predstavujú pod týmto slovom.
b) K slovu kamarát/kamarátka dopíšu meno svojho kamaráta/kamarátky.
c) Porozmýšľajú a povedia, ktoré z napísaných podstatných mien označuje ktorúkoľvek osobu (všeobecné podstatné meno) a ktoré označuje konkrétnu jednu osobu (vlastné podstatné meno). Oboznamujú sa s učivom.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

3
a) Žiaci si ešte raz prečítajú farebne označené otázky v úlohe 1. Postupne sa dozvedia správne odpovede alebo si ich pravdivosť overia. Farebne vyfarbia plôšky s odpoveďami podľa farieb otázok pod úvodným textom. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
b) Roztriedia a napíšu podstatné mená podľa toho, či ide všeobecné alebo vlastné. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
c) Žiaci zdôvodnia, prečo sú niektoré podstatné mená napísané s veľkým začiatočným písmenom (sú to vlastné podstatné mená).
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú, čo hovorí Bodka. Učiteľ/ka vedie so žiakmi rozhovor o všeobecných a vlastných podstatných menách. Vysvetlia si a zovšeobecnia uvedené informácie. Hovoria vhodné príklady.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

POUČKA

Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 29
Vlastné mená osôb, zvierat a vecí

Naša poznámka: Žiaci už v prvom ročníku základnej školy spoznali správny pravopis pri písaní vlastných mien osôb. V treťom ročníku si vedomosť rozširujú o ďalšie pravopisné znalosti.

1
a) Žiaci vyhľadajú na vnútornej strane PU potrebné informácie (vlastné mená osôb), prečítajú ich a dopíšu k všeobecným podstatným menám. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
b) Povedia, s akými začiatočnými písmenami sú napísané (s veľkými začiatočnými písmenami). Svoje tvrdenie zdôvodnia.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

2
a) Žiaci prečítajú podstatné mená napísané pod obrázkami. Všeobecné podstatné mená zakrúžkujú, vlastné podstatné mená podčiarknu. Precvičujú si učivo.
b) Farebne zakrúžkujú začiatočné písmená v podčiarknutých slovách (vo vlastných podstatných menách) a zdôvodnia ich pravopis.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

3
a) Žiaci napíšu štyri všeobecné podstatné mená, ktoré sú súčasťou vybraných slov, a označujú zvieratá.
b) Vymyslia a dopíšu k nim vlastné mená. V menách zakrúžkujú začiatočné písmená. Vypracovanú úlohu prečítajú. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – písanie, čítanie.

4
a) Aplikačná úloha prepojená so slohovou témou Opis predmetu (zvieraťa). Žiaci nakreslia obrázok nimi vybratého zvieraťa. Vymyslia mu meno, ktoré napíšu do vyznačenej plôšky v rámiku obrázka.
b) Napíšu opis zvieraťa (môže to byť aj ich domáce zviera). Vypracovanú úlohu prečítajú spolužiakom. Opakujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať túto úlohu formou domácej úlohy.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

5
Žiaci vyhľadajú v čítanke a napíšu do zošita názvy troch úryvkov a názvy troch kníh, z ktorých sú dané úryvky. Precvičujú si správny pravopis pri písaní vlastných podstatných mien v názvoch úryvkov a v pomenovaniach kníh.
Možné riešenie: úryvok Malá veľká čitateľka z knihy Matilda, úryvok Ester a Albatros z knihy Ester a Albatros, úryvok Pánko Snehulianko z knihy Snehuliacke ostrovy.
KZ – písanie, čítanie.

6
a) Žiaci vymenujú názvy víkendových dní, jarných mesiacov a svetových strán.
Riešenie: sobota, nedeľa, marec, apríl, máj, východ, západ, sever, juh.
b) Slová napíšu do zošita a zakrúžkujú v nich začiatočné písmená. Precvičujú si pravopis písania všeobecných podstatných mien. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú, čo hovorí Bodka. Upozorňuje ich na písanie názvov z úlohy 6, ktoré je rozdielne v porovnaní s anglickým jazykom, v ktorom sa uvedené názvy píšu s veľkým začiatočným písmenom. Spoločne vedú diskusiu o ďalších podobných pojmoch a slovách.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

7
a) Žiaci prečítajú text, zakrúžkujú všeobecné podstatné mená a podčiarknu vlastné podstatné mená. Precvičujú si učivo.
b) Prepíšu označené vlastné a všeobecné podstatné mená do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti.
Riešenie: vydavateľstvo Kniha, encyklopédia Zvieratá, časopis Priateľ, mama, kníhkupectvo Knihovník, starká, drogéria Mydielko, prášok Vlna, aviváž Jemnosť, starkým, predajňa Groš, voda Hôrka, káva Kofík.
KZ – čítanie, písanie.

8
a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Fixujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti. Môžu používať záložku na obálke PU.
b) Prepíšu slovné spojenia pravopisne správne a podčiarknu vlastné podstatné mená. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti.
KZ – písanie, čítanie.

9
Žiaci vyhľadajú v kalendári, kto oslavuje v uvedených dňoch meniny a dopíšu správne mená do chýbajúcich názvov obcí. Pomôžu si Pravidlami slovenského pravopisu alebo internetom. Vyriešenú úlohu prečítajú.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať úlohu formou domácej úlohy.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 31
Názvy obcí

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže použiť ako pomôcku na motiváciu pri vyvodzovaní učiva mapu Slovenska. Žiaci môžu na nej vyhľadávať názvy miest a obcí. Názvy môžu písať na tabuľu aj do zošitov. Zoznamujú sa s pravopisom týchto vlastných podstatných mien.

1
a) Žiaci prečítajú názvy obcí v obrázkoch. Zakrúžkujú v nich veľké začiatočné písmená. Oboznamujú sa s učivom.
b) Podčiarknu v názvoch obcí slová, ktoré sú napísané s malými začiatočnými písmenami.
KZ – čítanie, písanie.

Žiaci prečítajú, čo hovorí Bodka. Spoločne si vysvetlia písanie predložiek v názvoch obcí. Ak poznajú, môžu povedať názvy obcí, v ktorých sa uvedené predložky nachádzajú.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

2
a) Žiaci prečítajú názvy obcí. Podčiarknu v nich slová napísané s malými začiatočnými písmenami. Svoje riešenie zdôvodnia. Precvičujú si učivo.
b) Názvy obcí prepíšu v abecednom poradí do zošita a spoločne skontrolujú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: Dlhá nad Oravou, Dobrá Niva, Dobšiná, Drienovská Nová Ves, Drietoma, Družstevná pri Hornáde.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

3
Žiaci prepíšu názvy obcí pravopisne správne do zošita. Môžu si pomôcť úlohou 1. Vyriešenú úlohu si spoločne skontrolujú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: Trenčín, Spišská Nová Ves, Rimavská Sobota, Lúč na Ostrove, Oravská Poruba, Dunajská Streda, Kráľová pri Senci, Bojnice, Nová Ves nad Žitavou, Vysoká nad Kysucou, Mýto pod Ďumbierom, Moravský Svätý Ján.
KZ – čítanie, písanie.

4
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Pracujú s Pravidlami slovenského pravopisu alebo s internetom. Vyhľadajú a napíšu názvy obcí podľa zadania v úlohe. Vyriešenú úlohu prečítajú spolužiakom. Precvičujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 32
Názvy mestských častí, ulíc, námestí

1
a) Žiaci prečítajú text. Podčiarknu v ňom názov mesta a názvy jeho mestských častí. Osvojujú si učivo.
b) Zelenou ceruzkou zakrúžkujú v podčiarknutých názvoch ich začiatočné písmená. Zdôvodnia pravopis slov.
c) Pomôžu si knihou alebo internetom a vyfarbia erb mesta Martin.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže viesť so žiakmi diskusiu o obci, v ktorej žijú, o jej častiach a ich názvoch. Uvedené názvy si môžu napísať do zošita. Žiaci aplikujú svoje vedomosti z prvouky, vlastivedy a zo slohového učiva Adresa bydliska.

2
a) Žiaci prečítajú napísané adresy. Podčiarknu v nich názvy ulíc a námestí. Všímajú si farebne zvýraznené začiatočné písmená v názvoch ulíc a námestí. Prečítajú, čo im hovorí Výkričník a spoločne o tom diskutujú. Osvojujú si učivo.
b) Prečítajú napísanú adresu. Podčiarknu v nej názov ulice. Všimnú si a povedia, v čom sa líši od adries v úlohe a)
Možné riešenie: V uvedenej adrese je názov ulice napísaný K letisku, teda bez slova ulica/Ulica.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

3
Žiaci prepíšu názvy ulíc do uvedenej tabuľky. Precvičujú si učivo. Vyriešenú úlohu si spoločne skontrolujú.
Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

4
a) Žiaci prečítajú adresy a prepíšu ich pravopisne správne. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
b) Navrhnú a vyrobia vizitku, v ktorej použijú jednu z adries z úlohy a). Hotovú vizitku prezentujú spolužiakom.
Možné riešenie:
Oprava hudobných nástrojov
Tomáš Beňo
Ulica mieru 2
986 01 Nová Baňa
Tel.: 020301110222
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať úlohu formou domácej úlohy.

5
a) Žiaci vypracujú úlohu podľa zadania. Sledujú obrázok a napíšu názvy ulíc, ktorými sa dostanú na určené miesta. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
b) Navrhujú vždy iné dve miesta a hovoria, ktorými ulicami sa k nim dostanú.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

6 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Žiaci doplnia správne veľké a malé začiatočné písmená. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 34
Názvy pohorí, vrchov a nížin, riek, potokov, vodných plôch.
Názvy štátov

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže v rámci motivácie opäť vhodne didakticky využiť mapu Slovenska. Žiaci jej pozorovaním vnímajú jednotlivé názvy geografických objektov a zoznamujú sa s pravopisom vlastných mien. Vyhľadávajú a čítajú z mapy názvy pohorí, riek, vrchov, susedných štátov. Jednotlivé názvy si môžu napísať do zošita a spoločne diskutovať o turistike a zaujímavých miestach u nás alebo o ich návšteve susedných krajín a pod. Oboznamujú sa s učivom.

1
Žiaci prečítajú názvy v plôškach a vyfarbia ich podľa návodu uvedeného v úlohe. Osvojujú si učivo.
KZ – čítanie, písanie.

Žiaci prečítajú informáciu Výkričníka. Spolu s učiteľom/učiteľkou si vysvetlia rozdiel v pravopise názvov – Štrbské Pleso (názov obce) a jazera Štrbské pleso (názov jazera, horského plesa, oka).
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

2
a) Žiaci dopíšu k všeobecným podstatným menám názvy vlastné podstatné mená z úlohy 1. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.
b) V napísaných slovách zakrúžkujú veľké začiatočné písmená a zdôvodnia pravopis.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

3
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Precvičujú si učivo.
a) Usporiadajú prehodené slabiky tak, aby vznikli správne názvy pohorí, vrchov, riek a potokov. Pomáhajú si knihou alebo internetom. Názvy napíšu a prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.
b) Napíšu do zošita pozvánku na výlet do Slovenského krasu alebo Pienin. Prezentujú pozvánku pred spolužiakmi.
Možné riešenie:
Pozvánka na výlet
Pozývame Vás na turistický výlet, na ktorom spoznáme krásy Slovenského krasu.
Kedy? V sobotu 12. mája 2022
Miesto zrazu: Parkovisko pri športovej hale
O koľkej? O 8.00 hod.
Turistický oddiel Turista
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 35

4

a) Žiaci prepíšu názvy pohorí a vodných plôch pravopisne správne do zošita. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu primerane skráti.

Riešenie: Malá Fatra, Oravská priehrada, Slovenské rudohorie, Slnečné jazerá, Javorníky, Liptovská Mara, Vysoké Tatry, Zelené pleso, Kremnické vrchy.

b) Vyhľadajú v knihe alebo na internete povesť, ktorá sa viaže k ľubovoľnému miestu na Slovensku, a porozprávajú jej obsah spolužiakom.

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať úlohu formou domácej úlohy.

5

Žiaci pracujú s knihou alebo s internetom. Napíšu do zošita názvy troch obcí, cez ktoré preteká rieka Váh. Vypracovanú úlohu prečítajú. Upevňujú si učivo.

Možné riešenie: Rieka Váh preteká cez Žilinu, Trenčín a Liptovský Mikuláš.

KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

6

a) Úloha rozvíja čítanie s porozumením. Žiaci vyfarbia vlajky štátov podľa pokynov v zadaní úlohy. Precvičia si písanie vlastných podstatných mien v názvoch štátov. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.

b) Pod vyfarbené vlajky napíšu názvy štátov, ktorým vlajky patria.

KZ – čítanie, písanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať úlohu formou domácej úlohy.

POUČKA

Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 36

7
a) Žiaci vypracujú úlohu podľa zadania. Opakujú si všeobecné a vlastné podstatné mená. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
b) Vo vyfarbených názvoch podčiarknu vlastné podstatné mená.
c) Vymyslia a povedia príbeh, v ktorom použijú slová z úlohy a). Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu vypracujú ústne.
Možné riešenie: Pani Novotná s manželom Ondrejom sú turisti. Žijú v Poprade. So sprievodkyňou sa vybrali na výlet do Slovenského rudohoria. Turistickým chodníkom kráčali potichu, aby nevyplašili veveričku, srnku a spiaceho výra vysoko v korune stromu. V lese stretli ochranára. Ten im porozprával príbeh o pytliakovi, ktorý kládol pasce lesným zvieratám. Do rozhovoru sa pridal aj horár. Posťažoval sa na hlučných a neporiadnych turistov, ktorí znečisťujú odpadkami les. Spomínal Kriváň i krásny výhľad na koryto rieky Hron.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať úlohu 7 c) písomne do zošita formou domácej úlohy.

8
Žiaci doplnia do viet vhodné údaje. Fixujú si pravopis vlastných podstatných mien. Vyriešenú úlohu prečítajú.
KZ – písanie, čítanie.

9
Žiaci napíšu do zošita názov svojho obľúbeného filmu, vyučovacieho predmetu, mesiaca a dňa v týždni. Upevňujú si pravopis všeobecných a vlastných podstatných mien.
Možné riešenie: Obľúbený film – Tri oriešky pre Popolušku, obľúbený vyučovací predmet – slovenský jazyk, obľúbený mesiac – jún, obľúbený deň v týždni – piatok.
KZ – písanie, čítanie.

10
Žiaci prepíšu pravopisne správne slovné spojenia do zošita. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti.
Riešenie: Ulica M. R. Štefánika, Liptovský Mikuláš, speváčka Dominika Mirgová, časopis Priateľ, Trojičné námestie, rieka Hornád, Volovské vrchy, Nízke Tatry, Letná ulica, Turňa nad Bodvou, mestská časť Petržalka, rozprávka Nebojsa, vrch Kriváň.
KZ – čítanie, písanie.

11 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 37
Opakovanie: PODSTATNÉ MENÁ

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). *Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku, ktorá je na obálke PU.* V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 31 – 34.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite 5 minút napíšu do zošita desať všeobecných podstatných mien začínajúcich sa na spoluhlásku p a desať vlastných podstatných mien, ktoré sa začínajú samohláskou A. Svoje riešenia prezentujú spolužiakom.
Možné riešenie: pero, papuče, písanka, poštár, pretekár, palica, páv, počítadlo, pilot, puding, Alena, Amerika, Andrej, Afrika, Austrália, Anička, Adam, Alexandra, Aladár, Amsterdam.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
Žiaci pracujú s knihou alebo pomocou internetu. Vypátrajú a napíšu požadované údaje v úlohe. Riešenia si spoločne skontrolujú.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
Žiaci rozšifrujú indície a napíšu na vyznačené miesta v úlohe názvy obcí a názov mestskej časti.
Riešenie: Dunajská Streda, Plavecký Štvrtok, Sobôtka.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
Žiaci vyrobia pohľadnicu (použiť môžu výkres). Nakreslia na ňu obrázok, napíšu text a adresu, ktoré prečítajú. Hotové práce môžu vystaviť v triednej galérii.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 38
PRÍDAVNÉ MENÁ *(pozri Teoretickú časť MK s. 10)*

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže vysvetliť pojem prídavné mená, pýtať sa na prídavné mená otázkami: Aký? Aká? Aké?, identifikovať na základe otázky prídavné mená v texte.

Skvelá domáca nátierka – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Prídavné mená**. V texte, ktorý sa odohráva v tretiackej triede, v ktorej žiaci pod vedením pani učiteľky pripravujú výbornú domácu nátierku, sú zakomponované **prídavné mená**, ktoré ale nie sú v texte farebne zvýraznené. Žiaci ich deduktívne, pomocou úlohy 2, vyhľadávajú vo vetách. Príbeh môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o povolaniach, šikovnosti každého človeka, o snahe zlepšovať sa a snažiť sa prekonávať prekážky. Text rozvíja čítanie s porozumením, vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Tretiaci na prípravu domácej nátierky potrebovali: tvaroh, maslo, mletú červenú papriku, soľ a čerstvú pažítku.***
- ***Tvrdenie nie je pravdivé. V školských jedálňach, reštauráciách pracujú páni kuchári, ktorí výborne varia.***
- ***Slovné spojenie - išlo mu to od ruky – znamená, že niekomu ide práca ľahko, dobre, je šikovný, ako napr. Šimonovi, ktorý miešal nátierku.***
- ***Šimona pri príprave nátierky podporoval Výkričník. Šimonovi sa začalo dariť, išlo mu to od ruky, a tak ho práca začala baviť a zapáčila sa mu.***
- ***Šimon sa chce v dospelosti stať kuchárom.***
- ***Napr. Viem uvariť puding. V 0,5 l mlieka rozmiešam čokoládový pudingový prášok a 2-3 lyžičky cukru. Mlieko s pudingom za stáleho miešania privediem do varu. Stíšim plameň a povarím asi 3 minúty. Uvarený puding vylejem do pripravených misiek, do ktorých som dala po piškóty a ovocie, napr. jahody či mandarínky. Puding nechám vychladnúť a po vychladnutí ho môžeme konzumovať.***

KZ – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže v tejto fáze vyučovacej hodiny rozdať žiakom kartičky so slovami (s podstatnými menami a prídavnými menami). Úlohou žiakov je vytvoriť dvojice slov, ktoré k sebe významovo patria. Žiaci vedia identifikovať podstatné mená, nové sú pre nich prídavné mená. Spoločne si vysvetlia, čo sú prídavné mená, ako sa na ne pýtame. Príklady slov na kartičkách: biely tvaroh, mäkké maslo, čerstvé bylinky, upečený rožok, veľká lyžica, hlboký tanier, malé taniere, chutné jedlo, šikovný kuchár, veselá kuchárka...

2
Žiaci v úvodnom texte vyhľadajú vhodné slová – prídavné mená, ktoré sú zároveň odpoveďami na otázky. Odpovede napíšu na linajky. Oboznamujú sa s učivom.
KZ – čítanie, písanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu do zošita stručne napísať, čo sú prídavné mená, otázky, ktorými sa na ne pýtame a ku každej skupine dopísať zopár príkladov.

3
Žiaci napíšu, aké vlastnosti má podľa nich Šimon. Prečítajú napísané slová. Osvojujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

4
a) Žiaci povedia, aké môžu byť predmety na obrázkoch. Slová – prídavné mená. Uvedomujú si otázky, ktorými sa pýtame na prídavné mená. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
b) Vyberú si jeden z troch obrázkov v úlohe a napíšu do zošita jeho opis. Opis prečítajú spolužiakom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne úlohu vypracujú ústne.
Možné riešenie: S mamičkou sme upiekli poschodovú tortu pre brata Samka. Bola vysoká približne 40 cm. Mala tri poschodia. Korpus tvorilo čokoládové cesto, plnka bola vyšľahaná z vanilkového krému. Povrch každého dielu sme obliali čokoládovou polevou a ozdobili sladkými mandľami. Na najvyššom poschodí trónili farebné kvietky z marcipánu a tri tortové sviečky.
KZ – rozprávanie, počúvanie, písanie, čítanie.

5
a) Žiaci vymyslia a napíšu po štyri podstatné mená k prídavným menám. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti.
b) Slovné spojenia použijú vo vetách. Vety povedia.
Možné riešenie: Cez rieku postavili dlhý most. Dominika uviazala mačke na krk červenú mašľu. Mamička mi ušila pekné šaty.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

6
Žiaci si prezrú obrázok dúhy a napíšu, aké má farby. Napísané prídavné mená prečítajú. Utvrdzujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – písanie, čítanie.

7
Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie. a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Fixujú si pravopis.
b) Priradia a spoja prídavné mená k podstatným menám. Slovné spojenia prečítajú.
KZ – písanie, čítanie.

8 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 40
Opakovanie: PRÍDAVNÉ MENÁ

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU. V Bodkinom zošite sú k tomuto učivu venované úlohy na stranách 35 – 36.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite päť minút napíšu do zošita čo najviac prídavných mien, ktoré súvisia so školou.
Možné riešenie: nová, vymaľovaná, poschodová, krásna, dobrá, veľká, zaujímavá, priateľská, bádateľská, zrekonštruovaná, malá, nízka, vysoká...
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
Žiaci si prezrú obrázky hudobných nástrojov a podľa napísaných prídavných mien vypátrajú a napíšu názvy hudobných nástrojov, na ktorých hrali Bodka, Otáznik a Výkričník.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
Žiaci pracujú s knihou alebo s internetom. Spoja prídavné mená s farbami, ku ktorým patria a rozšifrujú prídavné mená, ktoré sú vyjadrené farbami.
KZ – čítanie, písanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
Žiaci si prezrú hudobný nástroj zobrazený v úlohe. Napíšu jeho pomenovanie a slovne ho opíšu. Pri opise si pomáhajú prídavnými menami z pátracej akcie.
Možné riešenie: Hudobný nástroj má trojuholníkový tvar. Je kovový. Pri udretí kovovou paličkou, ktorú drží hudobník za umelohmotnú malú úchytku, vydáva zvonivý zvuk. Hudobný nástroj sa drží v ruke voľne, za farebný motúz.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 41
Slová s opačným významom (antonymá)

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže identifikovať slová opačného významu v texte, používať antonymá vo vetách, v texte.

Naša poznámka: Žiaci sa s antonymami bežne stretávajú v hovorenej reči od detstva. Sú súčasťou ich slovnej zásoby a slovného prejavu. V treťom ročníku si ich uvedomelo včlenia do jazykového systému.
Učiteľ/-ka pri ich systematizovaní môže opäť použiť kartičky so slovami. Úlohou žiakov bude vyhľadať dvojice slov, ktoré patria k sebe (na základe protikladu). Príklady slov na kartičkách: rýchly – pomalý, rovný – krivý, dobre – zle, pekná – škaredá, malá – veľká, stará – mladá, staré – nové, veselé – smutné, deň – noc, hovoriť – mlčať, otvoriť – zatvoriť...

1
a) Žiaci napíšu k uvedeným slovám slová s opačným významom podľa uvedeného vzoru. Osvojujú si učivo.
b) Použijú dvojice slov s opačným významom vo vetách. Štyri vety napíšu do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti.
Možné riešenie: Cez deň je svetlo, v noci je tma. Vonku som cítila mrazivý chlad, doma mi bolo príjemne teplo. Niekedy cítim smútok, niekedy radosť. Lož má krátke nohy, pravda ju vždy dohoní. Moja mamička je mladá, jej mamička je už stará.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

2
a) Žiaci nájdu v štvorsmerovke a vyznačia štyri dvojice slov s opačným významom. Napíšu ich na vyznačené linajky. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: vysoký – nízky, špinavé – čisté, dobrá – zlá, prázdny – plný.
b) Prečítajú slovo, ktoré v štvorsmerovke nemalo svoju dvojicu. Napíšu ho a dopíšu k nemu slovo s opačným významom.
Riešenie: nové – staré.
c) Žiaci doplnia do viet chýbajúce slová z úlohy a) a b). Doplnené vety prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

3
Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie. a) Žiaci prečítajú slová v obidvoch riadkoch. Vyhľadajú dvojice slov s opačným významom. Každú nájdenú dvojicu slov vyfarbia inou farbou. Upevňujú si učivo.
b) Do viet pod slovami, doplnia slová s opačným významom. Použijú dvojice slov z úlohy za a). Vety prečítajú a spoločne si vysvetlia ich význam.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 42
ZÁMENÁ *(pozri Teoretickú časť MK s. 10)*

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže vysvetliť pojem zámená, identifikovať bežne používané zámená (ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, tebe/ti, mňa/ma, nás, vám, im, jemu/mu, jej, môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich, kto, čo, ten, to, tam, takto) v texte, používať zámená v ústnej a písomnej komunikácii.

Život našich predkov – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Zámená**. V texte, ktorý hovorí o návšteve dedinky s krásnou ľudovou architektúrou, sú zakomponované zámená, ktoré ale nie sú v texte farebne zvýraznené. Žiaci ich neskôr, pomocou úlohy 6, vyhľadajú. Príbeh môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o živote našich predkov, ako voľakedy trávili deti voľný čas, o návštevách skanzenov. Text rozvíja čítanie s porozumením, vyjadrovacie schopnosti, prehlbuje vzťah k našej histórii, učí žiakov vážiť si to, čo majú a kde žijú. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Ľudová architektúra je staviteľské umenie. Môžeme sa s ňou stretnúť napr. v skanzenoch, kde môžeme obdivovať a pozorovať, ako sú staré domy postavené, ozdobené. (Žiaci diskutujú o skanzenoch, vysvetlia, čo sú, kde ich možno navštíviť, porozprávajú, ak niektorý skanzen navštívili.)***
- ***V minulosti si ľudia stavali domy väčšinou z dreva alebo z hliny. Dnes stavbári stavajú moderné domy z nových stavebných materiálov, majú veľa skla, sú technicky náročnejšie.***
- ***Naši predkovia to mali v minulosti ťažké. Veľa pracovali na poli, starali sa o zvieratá, dobytok, mali málo času na oddych. Ale často sa spoločne stretávali, rozprávali si rôzne príbehy a veľa pri práci spievali. Deti rady počúvali rozprávania dospelých a učili sa ľudové piesne.***
- ***Napr. Moja mamička je ekonómka, otecko ja šofér autobusu. Denne najazdí veľa kilometrov. Musí by veľmi pozorný a zodpovedný. Dnešné deti sa rady hrajú na tablete, počítači a veľa detí športuje, hrá na hudobnom nástroji, učí sa cudzie jazyky.***

KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

2
Úloha je súčasťou úvodnej etapy vyučovacej hodiny, vyvodzovania nového slovného druhu – zámená. Žiaci zámená v ponuke prečítajú a doplnia ich do viet. Doplnené vety prečítajú. Oboznamujú sa s učivom.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

Žiaci prečítajú, čo im hovorí Bodka. Spoločne s učiteľom/učiteľkou vedú diskusiu o zámenách. Zámená môžu použiť vo vetách.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu do zošita stručne napísať, čo sú zámená a dopísať zopár príkladov. Učiteľ/-ka môže žiakom rozdať kartičky so slovami – podstatné mená a zámená. Žiaci vyhľadajú páry (podstatné meno – zámeno), ktoré k sebe patria, riadia sa farbou slov na kartičkách. Príklady slov na kartách: ten – chlapec, tá - žiačka, to – pero, my – žiaci, oni – šoféri, vy – spolužiaci...

3
Žiaci nahradia zvýraznené podstatné mená zámenami. Vety napíšu a prečítajú ich. Osvojujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 43

4
a) Žiaci prečítajú vety. K zvýrazneným zámenám podľa vzoru vyhľadajú slová, ku ktorým sa viažu. Podčiarknu ich. Osvojujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
b) Zámená s podčiarknutými slovami vypíšu do zošita.
Riešenie: môj zošit, tvoja guma, jeho pravítko, jej ceruzka, naše prezuvky, vaše výkresy, ich knihy.
KZ – čítanie, písanie.

Žiaci prečítajú, čo im hovorí Bodka. Učiteľ/-ka vedie so žiakmi rozhovor o privlastňovacích zámenách.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

5
Žiaci vyfarbia plôšky so zámenami podľa návodu v zadaní. Precvičujú si učivo.
KZ – čítanie, písanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže žiakom doplniť informáciu o zámenách v úlohe 5. zámená, ktorými sa pýtame, sa nazývajú opytovacie, zámená, ktorými ukazujeme, voláme ukazovacie.

6
Žiaci pracujú s motivačným textom na s. 42. Opäť ho prečítajú a vyhľadajú a podčiarknu v ňom desať zámen. Podčiarknuté zámená prečítajú. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne ju primerane skráti, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – čítanie, písanie počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci na základe predchádzajúcich úloh dokážu vyhľadať v texte zámená.

7
Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti. Môžu používať záložku na obálke PU. a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý.
b) Označia číslom jednotlivé slovné druhy – 1 podstatné mená, 2 prídavné mená, 3 zámená. Fixujú si učivo. Vyriešenú úlohu prečítajú.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

8 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
a) Žiaci prečítajú text listu. Povedia, ktoré časti listu chýbajú (oslovenie, pozdrav a podpis). Opakujú si slohové učivo.
b) Vymyslia a doplnia chýbajúce časti listu. List napíšu do zošita. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
c) Podčiarknu v prepísanom liste všetky zámená. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Možné riešenie:

Milý bratranec Leo!

Posielam Ti pozdrav. My sme na dovolenke v Malej Fatre. V izbe som s mojou sestrou Adelou. Naši rodičia bývajú vedľa. Ich izba je prepojená s našou. Veľmi sa nám tu páči. Chodíme sa aj kúpať. Ako sa máš Ty? Napíš mi. Teším sa na Tvoj list.

S pozdravom

Tvoj bratranec Juraj

KZ – čítanie, písanie rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Naša poznámka: Aj toto pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Keďže ide o náročnejšie pravopisné cvičenie, vyžaduje si dôkladnú prípravu, precvičenie pred samotnou diagnostikou. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.

9 HRA
Žiaci sa snažia čo najrýchlejšie a bez chýb povedať uvedené jazykolamy.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 44
ČÍSLOVKY *(pozri Teoretickú časť MK s. 10)*

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže vysvetliť pojem číslovky, opýtať sa na číslovky otázkami: Koľko? Koľký?, vyhľadať v texte základné a radové číslovky, používať číslovky v bežnej komunikácii, zapísať číslovky slovom.

Darček na narodeniny – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Číslovky**. V texte, ktorý hovorí o tretiakovi Andrejovi, ktorý chce kúpiť babičke k narodeninám darček, sú zakomponované číslovky, ktoré ale nie sú v texte farebne zvýraznené. Žiaci ich v úlohe 2 vyhľadajú. Príbeh môže učiteľ/-ka využiť na rozhovor o finančnej gramotnosti žiakov, o ich vzťahu k blízkym, obdarúvaní niekoho, koho majú radi.
Text rozvíja čítanie s porozumením, ktoré je podporené aj emotívnym zážitkom z obsahu literárneho textu a rozvíja vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:
- ***Andrej chcel kúpiť babičke na narodeniny knihu s receptami na domáce zákusky.***
- ***Andrej mal našetrených sedem eur, chýbalo šesť eur.***
- ***Chýbajúce eurá mu dala jeho sestra Lea. Lea mu dala tri dvojeurové mince.***
- ***Svojich blízkych môžem potešiť tak, že im s niečím pomôžem, nakreslím im pekný obrázok, objímem ich alebo im poviem niečo milé, radostné. (Žiaci diskutujú o darčekoch pre svojich blízkych.)***

KZ – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie.

2
Žiaci vyhľadajú v motivačnom texte číslovky. Nebude to pre nich náročné. Prepíšu ich na vyznačené linajky. Prečítajú napísané slová. Oboznamujú sa s učivom. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – čítanie, písanie.

Naša poznámka: Žiaci sa s číslovkami stretávajú od prvého ročníka. Poznajú základné číslovky, ktoré označujú počet objektov, vo forme písania čísel ich používajú v matematických operáciách. Pri označovaní poradia majú osvojenú vedomosť a zručnosť písať za poradovými číslovkami (číslami) bodku. V treťom ročníku si osvoja pravopis písania základných číslovíek slovami.

3
Žiaci prečítajú slovné spojenia a otázky, ktoré k nim patria. Všimnú si a diskutujú o tom, čím sa líšia napísané čísla (modré čísla, ktoré určujú počet schodov a červené čísla označujúce poradie schodov). Osvojujú si učivo.
KZ – čítanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu do zošita stručne napísať, čo sú číslovky, otázky, ktorými sa na ne pýtame a ku každej skupine dopísať zopár príkladov.

Žiaci prečítajú, čo im hovorí Bodka. Diskutujú o tom, že uvedenú informáciu poznajú, s číslami sa stretávajú v matematike, so zápisom čísel slovami v jazyku.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 45

4

a) Žiaci prečítajú číslovky. Všímajú si ich pravopis, hlavne farebne vyznačené časti, ktoré ich upozorňujú, v čom sa líšia od čísloviek 1 – 10. Osvojujú si učivo.
b) Napíšu do vyznačeného farebného obdĺžnika otázku, ktorou sa pýtame na číslovky.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Prečítajú, na čo ich upozorňuje Výkričník. Je dôležité, aby si pravopis uvedených čísloviek zapamätali. Žiaci so ŠVVP majú možnosť pri úlohách používať pomôcku s napísanými číslovkami.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie..

Naša poznámka: Žiaci si môžu napísať do zošita príklady písania vybraných čísloviek číslom aj slovom. Učiteľ/-ka ich upozorní na vedomosť, že tieto číslovky určujú počet osôb, zvierat, vecí. Pýtame sa na ne otázkou Koľko?

5

a) Žiaci si prezrú peňaženky s eurami. Eurá spočítajú a výslednú sumu zapíšu číslom aj slovom. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: 90 – deväťdesiat, 19 – devätnásť, 50 – päťdesiat.
b) Vyfarbia peňaženku, v ktorej je najviac eur.
c) Vymyslia podobnú úlohu pre spolužiakov. Nakreslia ju na tabuľu alebo do zošita.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu pracovať s pomôckou – demonštračnými eurami, ktoré používajú na hodinách matematiky.

6

a) Žiaci prečítajú text. Číslovky v červených zátvorkách napíšu slovom. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie. Používajú pomôcku s napísanými číslovkami.
b) Prečítajú otázky pod textom a odpovedia na ne. Odpovede napíšu číslom aj slovom. Riešenie úlohy si skontrolujú so spolužiakmi.
Riešenie: 20 – dvadsať, 7 – sedem, 4 – štyri, 14 – štrnásť.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

7
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Precvičujú si učivo.
a) V štvorsmerovke nájdu dvadsať číslovíek, ktoré označujú poradie. Vyznačia ich a prepíšu do zošita. Číslovky zapíšu číslom aj slovom. Pracujú podľa uvedeného vzoru v zadaní úlohy. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie. Používajú pomôcku s napísanými číslovkami.
b) Z nezaradených písmen v štvorsmerovke utvoria slovo, ktoré doplnia do vety pod štvorsmerovkou. Prečítajú otázku a odpoveď napíšu do zošita.
Riešenie: Na číslovky, ktoré označujú poradie (radové číslovky), sa pýtame otázkou Koľký?
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

8
a) Žiaci prečítajú text. Vyhľadajú a podčiarknu v ňom číslovky. Fixujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie. Používajú pomôcku s napísanými číslovkami.
b) Roztriedia a prepíšu podčiarknuté číslovky do dvoch stĺpcov podľa otázok, ktorými sa na ne pýtame – Koľko? a Koľký? Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie. Používajú pomôcku s napísanými číslovkami.
c) K napísaným číslovkám (základným aj radovým) dopíšu číslo, ktorým sa zapisujú.
Riešenie:

základné číslovky	***radové číslovky***
dvadsať – 20	***tretej – 3.***
jedenásť – 11	***prvý – 1.***
deväť – 9	***druhá – 2.***
sto – 100	***tretia – 3.***
sedem – 7	***štvrtý – 4.***
trinásť – 13	***šiesty – 6.***

KZ – čítanie, písanie.

9 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 47
Opakovanie: ZÁMENÁ, ČÍSLOVKY

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Používajú záložku na obálke PU alebo inú gramatickú/pravopisnú pomôcku. V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 38 – 39, 40 – 41.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite päť minút:
a) zapíšu číslovky označujúce poradie slovom,
b) vypočítajú príklady v zátvorkách a výsledky zapíšu číslom aj slovom,
c) vypočítajú výslednú sumu nákupov zapíšu ju číslom aj slovom.
Riešenie: 100 – sto.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
a) Žiaci zapíšu na linajky číslovky od 0 do 10 slovom.
b) Vypátrajú a podčiarknu napísané číslovky podľa návodu uvedeného v úlohe.
KZ – čítanie, písanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
a) Žiaci rozlúštia zašifrované slová vo vetách. Rozšifrované vety prepíšu do zošita a prečítajú ich.
b) V prepísaných vetách podčiarknu zámená.
Riešenie: Zotrite tú tabuľu! Minula sa nám krieda. Ty poď naspäť! Odvaha mu nechýba. Futbalista kopol jedenástku. Prečo máš ostrihané vlasy? Moje obľúbené mesto je Banská Bystrica. Náš strýc Patrik býva v Námestove.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
Žiaci vytvoria a napíšu do zošita dve vety podľa návod uvedeného v zadaní úlohy.
Možné riešenie: Naša Zuzka nakreslila tri zvončeky. Dve mačky pijú čerstvé mlieko.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 48

SLOVESÁ *(pozri Teoretickú časť MK s. 10)*

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže vysvetliť pojem slovesá, opýtať sa na slovesá otázkou: Čo robí?, identifikovať slovesá v texte na základe otázky, písať v slovesách koncovku – li.

Ako si tretiaci uctili deň Zeme – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Slovesá**. V texte sú zakomponované slovesá Sú farebne zvýraznené, žiaci ich v texte ľahšie nájdu a lepšie sa im s nimi pracuje. Príbeh o brigáde v okolí školy môže učiteľ/-ka využiť na diskusiu o triedení odpadu, skrášlení svojho okolia, o vzťahu k prírode a jej ochrane. Text pomáha rozvíjať čítanie s porozumením, prináša literárny zážitok a zároveň prehlbuje environmentálne povedomie malých čitateľov. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Na brehoch potoka sa povaľovali: plastové fľaše, vrecká, papiere, zlomené plastové hračky.***
- ***Triediť odpad znamená dávať ho do príslušných vriec alebo kontajnerov podľa toho, z čoho je odpad vyrobený – plasty, sklo, papier, kov, textil. Kontajnery sú od seba farebne rozlíšené.***
- ***Žiaci používali na odpad žlté vrecia – tam patria plasty, do modrých vriec dávali papier a do zeleného vreca na sklo vkladala odpad pani učiteľka.***
- ***Áno, do hnedého kontajnera patrí bioodpad, do špeciálnych kontajnerov sa dáva textil. Použité baterky sa odhadzujú tiež do špeciálnych nádob. (Žiaci diskutujú o separovaní odpadu.)***
- ***Triedený odpad sa recykluje. Z papiera sa vyrábajú zošity, výkresy, toaletný papier a všeličo iné papierové. Z plastov sa vyrába napríklad odev, stavebný materiál a rôzne iné recyklované plastové výrobky.***

KZ – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie.

2
a) Žiaci prečítajú v úvodnom texte farebne zvýraznené slová. Učiteľ/-ka im vysvetlí, že sú to slovesá, na ktoré sa pýtame otázkami Čo robia? alebo Čo robili? Žiaci si osvojujú učivo.
b) Päť vyhľadaných slovies použijú vo vetách. Vety napíšu do zošita a podčiarknu v nich slovesá. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, prípadne im úlohu primerane skráti
Možné riešenie: Žiaci <u>sú</u> v škole. Včera <u>sme boli</u> v knižnici. Komu <u>patria</u> tieto farbičky? <u>Daj</u> pozor, aby <u>si sa</u> pri bicyklovaní <u>nezranil</u>! Na obed <u>sme mali</u> bryndzové halušky.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

3
Žiaci prečítajú slovesá v obrázkoch. Vyfarbia rovnakou farbou tvary toho istého slovesa. Precvičujú si učivo a vnímajú, že slovesá majú rôzne tvary, sú ohybný slovný druh.
KZ – čítanie, písanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže využiť túto úlohu na doplnenie ďalších otázok k slovesám, napr. Čo robíš? Čo robíte? Čo budeme robiť? atď. Žiaci si môžu zapísať otázky do zošita a dopísať k nim príklady slovies.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 49

4
Žiaci napíšu do zošita štyri rôzne tvary slovies chrániť a upratovať. Pracujú podľa vzoru. Slová prečítajú. Precvičujú si učivo.
Možné riešenie: chrániť – chránim, chrániš, chráni, chránili; upratovať – upratujeme, upratujete, upratuje, upratali.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka si môže pre žiakov pripraviť obrázky/kartičky, na ktorých budú znázornené činnosti (slovesá). Žiaci slovesami pomenujú činnosti zobrazené na obrázkoch. Slovesá môžu povedať v ďalších rôznych tvaroch. Alternatívna úloha na precvičenie rôznych otázok k slovesám: na jednej strane kartičky bude sloveso v príslušnom tvare, na druhej strane otázka k nemu, napr. Čo robíme? Píšeme.

5
Žiaci vytvoria a napíšu do zošita pozvánku na brigádu ku Dňu Zeme. Použijú v nej slovesá z úlohy 3 a 4. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Možné riešenie:
Milí žiaci a priatelia školy!
Pri príležitosti Dňa Zeme Vás pozývame na jarné skrášlenie školskej záhrady.
Akcia sa uskutoční dňa 22. apríla 2022 od 14. 00 do 18. 00 hod.
Pracovné pomôcky a náradie obdržíte u pána školníka.
Po skončení práce Vás pozývame na malé pohostenie.
Magda Mladá, riaditeľka školy
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

6
Žiaci prečítajú oznam. Vyhľadajú a podčiarknu v ňom slovesá. Prečítajú ich. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – čítanie, písanie.

7
a) Žiaci pracujú s motivačným textom na str. 48. Do zošita vypíšu slovesá, na ktoré sa pýtame otázkou Čo robili? Precvičujú si pravopis písania koncovky slovies – li (písanie slovies v minulom čase). Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
b) Zakrúžkujú v napísaných slovesách koncovku – li.
KZ – čítanie, písanie.

Žiaci prečítajú, na čo ich upozorňuje Výkričník. Učiteľ/-ka im uvedenú informáciu vysvetlí, upozorní ich, že príponu majú čítať mäkko. Môže im vysvetliť pravidlo pravopisu slovies. Okrem niektorých slovies v rozkazovacom spôsobe (ktoré patria medzi vybrané slová), napr. umy!, rozry!, sa slovesá končia vždy na -i/í.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

8
Žiaci doplnia do slovies koncovku – li. Vety prečítajú. Precvičujú si učivo.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

9

a) Žiaci upravia a napíšu do zošita oznam z úlohy 6 ako správu. Podčiarknu v nej slovesá. Fixujú si učivo o prípone -li. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.

b) Porovnajú podčiarknuté slovesá so slovesami v úlohe 6. Povedia, v čom sa líšia.

Riešenie: V správe sú slovesá v tvare minulého času s príponou -li, lebo udalosť sa už uskutočnila.

KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

10 PRAVOPISNÉ CVIČENIE

Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.

KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

POUČKA

Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 50
Opakovanie: SLOVESÁ

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU alebo inú gramatickú/pravopisnú pomôcku.
V Bodkinom doplnkovom zošite sú k tomuto učivu úlohy na stranách 42 – 43.

5-RÝCHLOVKA
Žiaci pracujú v skupinách. V časovom limite päť minút vymyslia a napíšu do zošita čo najviac slovies súvisiacich so športom. Môžu používať rozličné osoby alebo neurčitok.
Možné riešenie: beháme, skáču, šplhá sa, korčuľujú sa, plávali, lyžujem sa, kopali, preskakujeme, točí sa, bicyklovali sa, hádže, sánkovala sa, trénujeme, zápasil, boxovali, tancovala, utekala, triafali...
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

PÁTRACIA AKCIA
Žiaci pracujú s knihou alebo s internetom. V Krátkom slovníku slovenského jazyka vypátrajú význam slov recyklovať a separovať. Môžu si pomôcť aj Slovníčkom na vnútornej strane zadnej obálky. Významy slov napíšu.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

ŠIFROVACIA ÚLOHA
a) Žiaci prečítajú slová a rozšifrujú slovesá. Doplnia ich správne do viet.
b) Usporiadajú vety podľa časovej následnosti. Očíslujú ich podľa správneho poradia vyjadrujúceho denný režim.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

TVORIVÁ ÚLOHA
a) Žiaci vyhľadajú a napíšu do zošita recept na prípravu pudingu. Podčiarknu v ňom slovesá.
b) Pod dohľadom dospelého môžu doma podľa napísaného receptu uvariť puding.
c) Odfotografujú alebo nakreslia postup prípravy domáceho pudingu. Jeho realizáciu prezentujú pred spolužiakmi.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Tvorivú úlohu b) a c) vypracujú žiaci formou domácej úlohy.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 51
Slová s podobným významom (synonymá)

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže identifikovať slová podobného významu v texte, používať synonymá vo vetách, v texte.

Naša poznámka: Náš materinský jazyk je bohatý na slová, ktoré majú podobný význam. Používanie synoným obohacuje slovnú zásobu a vyjadrovacie schopnosti žiakov. Žiaci ich používajú od útleho detstva. Využívanie synoným má význam hlavne pri tvorbe textov, aby sa zamedzilo opakovaniu a používaniu tých istých slov. V treťom ročníku toto učivo nadobúda presné pomenovanie a stáva sa súčasťou ich jazykových vedomostí a zručností.

1
Žiaci prečítajú slová v riadkoch. Prečiarknu slovo, ktoré významovo medzi slová v riadku nepatrí. Zdôvodnia prečo. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
Riešenie: Víla pomenúva rozprávkovú postavu, ostatné slová označujú príbytky. Slová stáť a veľký v 2. a 3. riadku majú opačný význam ako význam ostatných slov.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

2
Žiaci prečítajú slová v plôškach. Vyfarbia rovnakou farbou slová s podobným významom. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – čítanie, písanie.

3
Žiaci napíšu k slovám po dve synonymá. Prečítajú napísané slová. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

4
Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy aj jej vypracovanie.
a) Žiaci doplnia slová s podobným významom do krížovky. Slovo z tajničky doplnia do vety. Vetu prečítajú. Fixujú si učivo.
b) Slová z krížovky a tajničky prepíšu v abecednom poradí do zošita.
Riešenie: ceruzka, kamarát, kniha, lampa, papuče, taška, záves, zošit.
KZ – písanie, čítanie.

5
Žiaci prečítajú vety a vysvetlia ich význam. Rozširujú si vyjadrovacie schopnosti.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Slová s podobným významom si žiaci môžu upevniť pomocou interaktívnych hier a úloh na CD SJ3, ako aj v Bodkinom doplnkovom zošite na str. 44.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 52
Opakovanie: SLOVNÉ DRUHY

Úlohy na stranách 52 a 53 môžu slúžiť na samostatnú prácu na utvrdzovanie a opakovanie osvojeného učiva. Majú diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU alebo inú gramatickú/pravopisnú pomôcku. Učiteľ/-ka môže využiť pri práci interaktívne hry, cvičenia a úlohy v offline prostredí CD SJ3.

1
a) Žiaci prečítajú vety. Pravdivé vety označia fajočkou, nepravdivé X.
b) Nepravdivé vety slovne opravia a prečítajú.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

2
a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Vety prečítajú.
b) Pomenujú slovné druhy a do vyznačených štvorcov napíšu čísla, ktoré patria k jednotlivým slovným druhom. Pri písaní správnych čísel (určovaní slovných druhov) si môžu pomôcť záložkou na obálke PU.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka upozorní žiakov na štvorček nad predložkou, ktorú sa ako slovný druh ešte neučili. S predložkami sa žiaci stretávajú neustále, hlavne pri podstatných menách, kedy si musia uvedomovať, že sa nepíše spolu so slovom, ale osobitne. Do štvorčeka dopíšu číslom 7.

3
a) Žiaci pozorne prečítajú vety. Označia chlapca, na ktorého platí opis v texte.
b) Vymyslia a napíšu k označenému chlapcovi požadované údaje.
c) Vyberú si jedného z ostatných chlapcov a opíšu ho. Môžu si pomôcť opisom v úlohe a).
Možné riešenie: Mám deväť rokov. V triede som najvyšší zo všetkých chlapcov. Mám oblečené modré nohavice, biele tričko s malými modrými bodkami a oranžové tenisky. Mám husté hnedé vlasy. Starám sa o žltú akváriovú rybku.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

4
Žiaci vypíšu z viet v úlohe 3 slovné druhy podľa pokynov v zadaní.
Riešenie: podstatné mená – chlapec, tričko, bodky, vlasy, okuliare, pes; prídavné mená – veselý, biele, malé, krátke, dobrý; zámená – ňom, mne, môj.
KZ – čítanie, písanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 53

5
a) Žiaci prečítajú otázky. Správne odpovede napíšu číslom aj slovom na linajky k otázkam.
b) Podčiarknu červenou ceruzkou číslovky, ktoré vyjadrujú počet a zelenou ceruzkou číslovky, ktoré vyjadrujú poradie.
KZ – čítanie, písanie.

6
Žiaci napíšu pred každé slovo zámeno a za každé sloveso podstatné meno. Vypracovanú úlohu prečítajú.
KZ – písanie, čítanie.

7
a) Žiaci prečítajú slová napísané v riadkoch. Označia slovo, ktoré do riadka nepatrí. Zdôvodnia svoje rozhodnutie.
Riešenie: V prvom riadku je medzi slovesami podstatné meno perina, v druhom riadku je medzi prídavnými menami sloveso maľuje, v treťom riadku je medzi zámenami prídavné meno veľká, vo štvrtom riadku je medzi podstatnými menami sloveso kolísať.
b) Žiaci označené slová prepíšu do zošita. Napíšu k nim po dve slová s podobným významom. Slová prečítajú.
Možné riešenie: perina – paplón, duchna; maľuje – kreslí, farbí; veľká – mohutná, obrovská; kolísať – hojdať, húpať.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

8 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 54

OPAKOVANIE UČIVA 2. POLROKA

Úlohy na stranách 54 a 55 môžu slúžiť na samostatnú prácu na utvrdzovanie a opakovanie osvojeného učiva za 2. polrok. Majú diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU alebo inú gramatickú/pravopisnú pomôcku. Učiteľ/-ka môže využiť pri práci interaktívne hry, cvičenia a úlohy v offline prostredí CD SJ3, ako aj Bodkin doplnkový zošit.

Naša poznámka: Úlohy na oboch stranách spája krátky príbeh troch kamarátov, ktorí sa vybrali na výlet do Kremnice. Žiaci postupne riešia zadania cvičení. Pri ich riešení sa uplatňujú všetky komunikačné zručnosti. Úlohy rozvíjajú čítanie s porozumením.

1

a) Žiaci si pri riešení úlohy zopakujú slovné druhy. Pracujú s prvou časťou textu.
b) Z textu vypíšu podčiarknuté slová. Napíšu k nim slová s opačným významom. Zopakujú si antonymá.
Riešenie: koniec – začiatok, ráno – večer, obuli – vyzuli, blízkom – ďalekom.
KZ – čítanie, písanie.

2

a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý.
b) Vyfarbia spiace vaky podľa návodu. Dozvedia sa, ktorému kamarátovi patrí daný spací vak.
KZ – čítanie, písanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 55

3
a) Žiaci prečítajú druhú časť textu a vypíšu zvýraznené slová. Slová očíslujú v abecednom poradí. Zopakujú si podstatné mená a zoraďovanie slov podľa abecedy.
b) Žiaci vypíšu z textu podčiarknuté slová. Napíšu k nim po dve synonymá. Vyriešenú úlohu prečítajú.
Riešenie: vyrábajú – zhotovujú, majstrujú; ukončili – zavŕšili, uzavreli.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

4
a) Žiaci vyberú a doplnia do slovných spojení správne začiatočné písmená. Zopakujú si pravopis všeobecných a vlastných podstatných mien.
b) Vylúštia krížovku. Zo slovných spojení vpisujú do krížovky iba vlastné podstatné mená z úlohy a).
c) Prečítajú opytovaciu vetu pod ilustráciou. Doplnia slovo z krížovky do vyznačených rámikov.
Prečítajú záver motivačného príbehu.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu príbeh o výlete Bodky, Otáznika a Výkričníka do Kremnice voľne prerozprávať, doplniť, čo ešte mohli kamaráti zažiť. Doplnený príbeh môžu napísať.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

SLOHOVÁ ČASŤ

Strana 56
INZERÁT

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže vyhľadať inzeráty v časopisoch, v novinách, v reklamách, na internete, triediť inzeráty podľa obsahového zamerania, dokáže písomne sformulovať krátky inzerát.

Hľadám knihu – motivačný príbeh v úvode učiva. Žiaci sa jednoduchou formou cez príbeh tretiačky Marcelky, ktorá hľadá knihu v mestskej knižnici, oboznámia s pojmom **inzerát** – čo je inzerát, čo obsahuje a aký je jeho text. Osvojujú si učivo. Učiteľ/-ka môže využiť príbeh na diskusiu o knihách, vzťahu žiakov k čítaniu, správaniu sa v knižnici. Text rozvíja čítanie s porozumením, obohacuje slovnú zásobu, vyjadrovacie schopnosti, žiacku predstavivosť ako aj literárny zážitok z čítania. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Žiaci prečítajú text. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.

Možné odpovede:
- ***Marcelka si chcela požičať štvrtý diel zo série Tretiačky Sára a Simona.***
- ***Séria kníh znamená, že titul má viac kníh, viac dielov na pokračovanie, v ktorých vystupujú tie isté hlavné postavy.***
- ***Pani knihovníčka Marcelke poradila, aby si šla pozrieť tabuľu s inzerátmi, ktorá je pred knižnicou. Práve tam visel inzerát, ktorý ponúkal na predaj knihu, ktorú Marcelka hľadala.***
- ***Inzerát slúži na predaj, kúpu, podarovanie niečoho, čo hľadáme, ponúkame alebo predávame.***
- ***Žiaci diskutujú o tom, kde sa stretli s inzerátmi, napr. v miestnych novinách, na nástenkách v obchodoch, na internete.***

KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu priniesť do školy časopisy a noviny a vyhľadať v nich rôzne druhy inzerátov.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

2
Úloha rozvíja čítanie s porozumením.
a) Žiaci prečítajú inzeráty. Povedia, kde sú zverejnené a o čom informujú (na internete, v časopise, miestom denníku, na obchode, na vývesnej tabuli v škole). Precvičujú si učivo.
b) Uvedené inzeráty farebne označia podľa návodu v zadaní úlohy.
c) Vymyslia a napíšu do prázdneho rámčeka vlastný inzerát. Napísaný inzerát prečítajú. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie.

3
Žiaci vyhľadajú v novinách, časopisoch alebo na internete tri rôzne inzeráty. Inzeráty nalepia alebo prepíšu do zošita a prečítajú spolužiakom. Upevňujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Možné riešenie:
Inzerát na tabuli pri miestnej tržnici
Ponúkam na predaj jablká z našej záhrady.
Cena za kilo: 0,80 €. Kontakt: 0800 100 100
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže zadať žiakom vypracovať túto úlohu formou domácej úlohy.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 58

VIZITKA

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže identifikovať vizitku po vizuálnej stránke, rozoznať, ktoré údaje o človeku vizitka prezrádza, predstaviť sa prostredníctvom vizitky, vyrobiť vizitku pre seba, pre spolužiaka, rodiča.

Kvapkajúci kohútik – motivačný príbeh v úvode učiva. Žiaci sa prostredníctvom krátkeho príbehu oboznámia s **vizitkou**, dozvedia sa, na čo slúži. Pracujú s motivačným textom. Všimnú si aj ilustráciu, ktorá vizuálne približuje text žiakom. Oboznamujú sa s učivom. Učiteľ/-ka môže využiť príbeh na diskusiu o dôležitosti každej profesie pre spoločnosť, o vzájomnej pomoci. Text rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Pani učiteľka informovala pána školníka o kvapkajúcom vodovodnom kohútiku v triede. Pán školník vybral z vrecka malú papierovú kartičku. Bola to vizitka.***
- ***Inštalatér je opravár plynových, vodovodných a kanalizačných potrubí. Opravár vodovodných potrubí sa nazýva vodoinštalatér.***
- ***Pomocou vizitky sa môžeme rýchlo spojiť s potrebným opravárom, technikom a pod. Na vizitke v texte boli uvedené kontaktné údaje na opravára vodovodných batérií a potrubí – vodoinštalatéra.***
- ***Žiaci diskutujú o tom, kedy a kde sa stretli s vizitkou. Napr. Mojej mamičke dala vizitku pani kaderníčka, aby sa mohla objednať na úpravu vlasov. Na vizitke bolo napísané meno kaderníčky, názov a adresa kaderníctva a telefónny kontakt.***

KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

2
Žiaci v motivačnom texte podľa pokynov v zadaní úlohy farebne vyznačia údaje na vizitke. Osvojujú si učivo. Prečítajú jednotlivé farebne vyznačené časti.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka môže žiakom priniesť na ukážku rôzne typy vizitiek.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 59

3
a) Žiaci si prezrú vizitky. Povedia, ktoré údaje obsahujú a v čom sa odlišujú. Precvičujú si učivo.
b) Porozmýšľajú a zdôvodnia, ktoré údaje vizitka musí mať (kontaktné údaje) a ktoré nemusí obsahovať (obrázok). Diskutujú o tom.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

4
Žiaci si prezrú vizitky. Povedia, ktoré dôležité údaje v nich chýbajú. Chýbajúce údaje do nich doplnia. Prečítajú doplnené vizitky. Fixujú si učivo.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu povedať, ktoré služby ponúkajú majitelia uvedených vizitiek.

5
Žiaci vymyslia vizitku. Doplnia do nej svoje údaje. Vytvorenú vizitku prečítajú. Aplikujú získané vedomosti.
Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – písanie, čítanie.

6
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Osvojujú si učivo. Cvičenie má charakter problémovej úlohy.
a) Povedia si navzájom, ktoré povolanie by chceli v budúcnosti vykonávať.
b) Navrhnú a z výkresu vyrobia vizitku pre svojho spolužiaka/spolužiačku vo dvojici. Použijú informácie, ktoré sa počas rozhovoru dozvedeli.
c) Žiaci sa predstavia podľa vizitky, ktorú pre nich vytvoril/a spolužiak/spolužiačka.
Možné riešenie:
Janka Škoricová
Výroba perníkov a medovníkov
Hrozienková 4
949 01 Nitra
Mobil: 0123 246 642
E-mail: janka@pernik.sk
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 60

OPIS

Opis pracovného predmetu

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže opísať charakteristické prvky predmetu, opísať funkčnosť predmetu a poznať jeho praktické využitie.

Čo je to? – motivačné texty – opisy predmetov ako hádanky v úvode učiva. Žiaci pracujú s textami, všímajú si, čo má obsahovať opis pracovného predmetu, snažia sa uhádnuť pomenovania jednotlivých predmetov. Prezrú si jednoduché ilustrácie, ktoré im pomáhajú zistiť odpoveď. Učiteľ/-ka môže využiť príbeh na diskusiu o pomoci žiakov pri domácich prácach, o bezpečnosti a správnom narábaní s pracovnými predmetmi. Text rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné riešenie:

- ***V textoch sú opísané tieto predmety: kladivo, naberačka a rýľ.*** **(*Ku každému predmetu napíšu na vyznačenú linajku názov predmetu, ktorého opis prečítali. Nápovedné obrázky pod textami môžu aj vyfarbiť. Osvojujú si učivo.)***
- ***Kladivo sa najčastejšie používa na pribíjanie, zatĺkanie, rozbíjanie, kutie a búchanie. Používajú ho stavbári, stolári, kováči, opravári, murári. Naberačka slúži na naberanie tekutých pokrmov. Používa sa v domácnostiach, reštauráciách, školských jedálňach na naberanie polievok, omáčok. Rýľ má využitie v záhradách, v poľnohospodárstve, pri práci s pôdou. Používa ho záhradkár, roľník a poľnohospodár.***
- ***Žiaci hovoria, kde sa s uvedenými predmetmi môžu stretnúť, napr. s kladivom pri práci v dielni, u dedka v komore; s naberačkou v jedálni a doma pri obede; rýľ môžu mať v záhradnom domčeku spolu s iným záhradným náradím.***
- ***Napr. kladivom som spolu s dedkom pribíjal klince do drevenej debničky, ktorú sme vyrábali. Naberačkou som si naberal polievku.***

KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

2
Žiaci si vyberú jeden z predmetov, ktoré sú zobrazené na obrázkoch. Vybraný predmet opíšu, pomáhajú si uvedenými otázkami. Opis napíšu do zošita a prečítajú spolužiakom. Precvičujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
Možné riešenie: Krhla je vyrobená z kovu. Tvarom sa podobá na valec. Je dostatočne veľká. Má zelenú lesklú farbu. Nalieva sa do nej voda, ktorou sa v záhrade polievajú rastliny či zelenina. Používajú ju záhradkári, ale aj bežne aj v domácnostiach pri starostlivosti o izbové rastliny.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

Naša poznámka: Ako aktivizujúcu metódu na hodine sa môžu žiaci zahrať hru Hádaj, na čo myslím. Žiaci hovoria indície (opisujú určený predmet, pýtajú sa na jeho vlastnosti) a ten, kto na predmet myslí, potvrdzuje alebo nepotvrdzuje hádajúcich tvrdenia (otázky). Žiaci kladú otázky, pokiaľ daný predmet neuhádnu.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 61
Návod a nákres (schéma)

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže slovne vysvetliť čo je nákres (schéma), identifikovať nákres (schému) v texte, charakterizovať návod, pracovať podľa jednoduchého návodu, prezentovať návod verejne.

Ako vyrobiť kŕmidlo pre vtáčiky – motivačný príbeh v úvode učiva. Žiaci sa prostredníctvom príbehu o Peťkovi a jeho dedkovi, ktorí zhotovujú kŕmidlo pre vtáčiky, oboznamujú s pojmami **nákres** a **návod**, na čo sú nám potrebné. Všimnú si ilustrácie, ktoré im vizuálne približujú text. Učiteľ/-ka môže využiť príbeh na diskusiu o pomoci vtáčikom v zime, o vzťahoch vnúčat k starým rodičom. Text rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Podľa viet: Petrík zobral nákres kŕmidla a začal si ho pozorne prezerať. Dedko zatiaľ čítal návod. (Žiaci v texte vyhľadajú, podčiarknu a prečítajú uvedené vety.)***
- ***Na výrobu kŕmidla potrebovali: veľkú plastovú fľašu, špagát, pravítko, nožnice, fixku a semienka.***
- ***S návodom a nákresom sa môžeme stretnúť napríklad pri kúpe nového nábytku, ktorý si doma sami zložíme, alebo pri skladaní lega. Nákresy bývajú aj v učebniciach, keď sa učíme o pôde, z ktorých častí sa skladá.***
- ***Slovo recyklované znamená už raz použité a opätovne z neho vyrobené niečo užitočné. Vrátené späť do výroby a k zákazníkovi.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

2
Žiaci si prezrú nákres kŕmidla v motivačnom texte a opíšu ho. Pomôžu si otázkami v úlohe 2 na strane 60. Prečítajú napísaný opis spolužiakom. Opakujú si učivo o opise. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 62

3
Žiaci zoradia a očíslujú obrázky podľa toho, ako treba postupovať pri výrobe kŕmidla. Ústne popíšu postup pri výrobe kŕmidla. Precvičujú si učivo.
KZ – písanie, rozprávanie, počúvanie.

4
a) Žiaci si prezrú obrázok zvieratka (žirafa) vyrobeného z papierového taniera. Prečítajú návod na jeho výrobu.
b) Vyrobia zvieratko podľa návodu. Prakticky si precvičujú slohové učivo.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Papierovú žirafu si žiaci môžu podľa návodu a pracovného postupu vyrobiť na hodine výtvarnej výchovy alebo pracovného vyučovania.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 63

5
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Cvičenie má charakter tvorivej úlohy. Z ponuky v úlohe si vyberú zvieratko, ktorému zostavia návod na jeho zhotovenie. Hotový návod odprezentujú. Utvrdzujú si učivo.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci si môžu návod na výrobu zvieratka aj napísať. Pomôcť si môžu úlohou 4 na str. 62.

6
Žiaci si prezrú nákresy. Porozmýšľajú a povedia, čo nákresy zobrazujú, na čo slúžia a kde sa využívajú.
Možné odpovede:
Nákres futbalového ihriska môže slúžiť na pozičné herné rozostavenie hráčov pri zápase ako aj na zápis mierky ihriska a jeho komponentov. Nákres je srdiečko slúži ako návod pre vyšívanie ornamentov a obrázkov pre niekoho, kto vyšíva. Nákres klietky pre škrečka alebo morčiatko slúži ako návod, čo by mala klietka obsahovať a kde by to malo byť umiestnené.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 64
Recept

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže rozpoznať jednoduchý recept, rozlíšiť druhy receptov (lekársky, kuchársky), pracovať podľa jednoduchého receptu, zostaviť jednoduchý recept.

Sirup proti kašľu, **Lekársky predpis** – motivačné texty v úvode učiva. Žiaci pracujú s textami, oboznamujú sa s pojmom **recept**. Všimnú si obrázky, na ktorých sú oba druhy receptov, ktoré im vizuálne približujú učivo. Učiteľ/-ka môže využiť príbeh na diskusiu o príprave jedál a nápojov, o dôležitosti ochrany zdravia. Text rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné riešenie:

- ***Prvý recept je recept na prípravu sirupu proti kašľu. S takýmto receptom sa môžeme stretnúť doma alebo u babičky, môžeme ho nájsť v ľudovom liečiteľstve, knihách o liečivých bylinách. Mohla ho napísať nejaká bylinkárka, ktorá sa zaoberala liečivými bylinami. S druhým receptom sa stretneme u lekára, ktorý ho predpíše a my si liečivo v lekárni vyberieme. Je to lekársky recept. Napísal ho lekár.***
- ***Recept na sirup proti kašľu je ľudový recept, overený skúsenosťami, popisuje nám, ako si máme sirup pripraviť sami doma. Druhý, lekársky recept, je predpis na výber lieku už vyrobeného v lekárni. Vyrába ho farmaceutická firma.***
- ***Ak má byť recept účinný, musí sa jeho príprava, výroba riadiť presným postupom výroby. Recept nám hovorí o presnom postupe prípravy jedál, nápojov, liečiv.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

2
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Osvojujú si učivo. Cvičenie má charakter aplikačnej úlohy.
a) Žiaci zostavia a napíšu kuchársky recept na prípravu praženice.
b) Doma si pod dohľadom dospelej osoby môžu tento pokrm podľa zostaveného kuchárskeho receptu pripraviť.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci majú veľmi radi praktické činnosti. Ak to priestorové a materiálne podmienky školy dovolia (ak má škola cvičnú kuchynku), môžu si spoločne pripraviť, v rámci hodiny slohu alebo inej vyučovacej hodiny, chutnú zdravú desiatu, obložené chlebíčky alebo ovocnú misu či upiecť koláčiky. Žiaci použijú pri ich príprave kuchárske recepty.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 65

ROZPRÁVANIE

Z výkonového štandardu: Žiak vie/dokáže porozprávať udalosť alebo zážitok zo života podľa série obrázkov, na základe vopred vytvorenej osnovy, porozprávať dej podľa časovej postupnosti, osvojí si pojmy úvod, jadro a záver príbehu (textu).

Klavírna súťaž – motivačný príbeh v úvode učiva. Žiaci sa prostredníctvom rozprávania tretiačky Elenky dozvedia o klavírnej súťaži, ktorej sa zúčastnila. Všimnú si ilustráciu, ktoré im vizuálne približujú text, a členenie textu na odseky. Oboznamujú s pojmami **úvod**, **jadro**, **záver** rozprávania. Učiteľ/-ka môže využiť príbeh na diskusiu o krúžkoch, ktoré žiaci navštevujú, o sebadisciplíne, vytrvalosti, práci na sebe, aby sa dostavil úspech. Text rozvíja čítanie s porozumením a vyjadrovacie schopnosti. Čítajú ho žiaci.
KZ – čítanie, počúvanie, rozprávanie.

1
Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.
Možné odpovede:

- ***Elenka hrá na klavíri od svojich šiestich rokov, teraz ako tretiačka má deväť rokov. Z toho vyplýva, že Elenka hrá na klavíri tri roky.***
- ***Elenka vyhrala v medzinárodnej súťaži mladých klaviristov. Súťaž sa konala v Prahe.***
- ***Elenka na súťaži zahrala skladbu Wolfganga Amadea Mozarta.***
- ***Bola pohrúžená do hudby znamená dokonale sa sústrediť na hudbu, nič naokolo nevnímať, iba hru na klavíri.***
- ***Elenka rozložila fotografie podľa toho, ako sa príbeh v Prahe odohral. Spolužiakom vyrozprávala príbeh tak, ako sa postupne odohrával, podľa časovej postupnosti.***
- ***Napr. Áno, hrám na flaute. Do ZUŠ chodím už druhý rok. Dvakrát do týždňa mám hru na flaute a jedenkrát mám hudobnú teóriu. Súťažili sme v rámci triedy, obsadila som tretie miesto.***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka žiakov vopred upozorní na členenie textu v motivačnom príbehu. Povie im, že každé rozprávanie príbehu má tri časti – úvod (vtiahnutie do príbehu), jadro (dej samotného príbehu) a záver (ukončenie rozprávania). Pri rozprávaní príbehu sa musí dodržať časová postupnosť, ako sa príbeh postupne odohral.

2
Žiaci si všimnú členenie úvodného textu na tri časti. Farebne ich označia podľa návodu v zadaní úlohy. Môžu odseky podfarbiť alebo zakrúžkovať. Osvojujú si učivo. Prečítajú jednotlivé časti príbehu (úvod, jadro, záver).
KZ – čítanie, počúvanie.

3
a) Žiaci porozprávajú vlastnými slovami Elenkin príbeh.
b) Vymyslia a napíšu na linajky k príbehu dva nové nadpisy. Precvičujú si učivo.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 66

4
a) Žiaci si prezrú obrázky súvisiace s motivačným príbehom. Obrázky očíslujú podľa časovej postupnosti tak, ako sa príbeh odohral.
b) Žiaci povedia, ktoré obrázky patria do úvodu, jadra a záveru rozprávania. Vnímajú, že k jadru príbehu patrí viac obrázkov. Vyfarbia očíslované plôšky podľa návodu v úlohe 2 na str. 65.
KZ – písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka upozorní žiakov na vedomosť, že dej príbehu môžeme zaznačovať nielen v písomnej podobe, ale aj podľa série obrázkov. Podľa napísanej alebo nakreslenej osnovy môžu ľahšie prerozprávať dej príbehu (textu).

Žiaci prečítajú a odpovedajú na otázku, ktorú im dáva Otáznik. Odpoveď: Dej príbehu je dôležité rozprávať podľa časovej postupnosti preto, aby sme sa dozvedeli, ako sa príbeh postupne odohrával, aby sme záver príbehu spoznali až na konci.
KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

5
a) Žiaci prečítajú vety. Zoradia a očíslujú ich podľa časovej postupnosti. Pomôžu si motivačný textom na s. 65.
Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy.
b) Povedia a prečítajú vety, ktoré patria do úvodu, jadra a záveru rozprávania. Opäť si všimnú, že k jadru príbehu patrí viac viet. Precvičujú si učivo.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Naša poznámka: Učiteľ/-ka žiakov upozorní, že tieto vety sú písomnou osnovou k deju príbehu. V úlohe 4 to bola nakreslená osnova a v tejto úlohe je to napísaná osnova príbehu.

Bodka oboznámi žiakov s pojmom osnova, na čo osnova slúži.
KZ – čítanie, počúvanie.

6
a) Žiaci prerozprávajú motivačný (úvodný) text podľa nakreslenej alebo napísanej osnovy. Precvičujú si učivo.
b) Porozmýšľajú a povedia, ako osnova pomáha pri rozprávaní príbehu.
KZ – rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 67

7
a) Žiaci prečítajú príbeh Darček k narodeninám v PU SJ na str. 44.
b) Prečítajú slovné spojenia v plôškach. Slovné spojenia, ktoré nepatria k príbehu, prečiarknu. Tie, ktoré tvoria osnovu príbehu, zoradia očíslovaním podľa časovej postupnosti. Fixujú si učivo. Žiakom so ŠVVP poskytne učiteľ/-ka viac času na vypracovanie úlohy, skontroluje pochopenie úlohy.
c) Prerozprávajú príbeh podľa osnovy.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

8
a) Žiaci nakreslia osnovu k príbehu, ktorý nedávno zažili. Fixujú si učivo.
b) Pomocou nakreslenej osnovy porozprávajú svoj zážitok spolužiakom.
Možné riešenie:

Kamaráti, poviem vám zážitok, ktorý sa mi stal nedávno. Príhoda je to jednoduchá, ale veľmi radostná.

Cez víkend som bola u starých rodičov. Poobede začal padať sneh. Starkí nemali sane. Načo by im boli? Ale ja by som sa tak rada sánkovala! Už dávno som nebola vonku s kamarátmi z dediny. Babka mi dala 30 €, nech si idem do športového obchodíka kúpiť sánky. Dedko ma tam odviezol autom. Sane našťastie mali. Kúpila som si krásne drevené. Po príchode k starkým som vyšla von. Kamaráti však vonku neboli. Trochu sklamaná som išla spať. Ráno, keď som sa zobudila, bežala som k oknu. Na neďalekom kopci sa sánkovalo veľa detí. Konečne, pomyslela som! Rýchlo som sa naraňajkovala, poobliekala a utekala s novými saňami za kamarátmi.

Takáto bola moja radostná príhoda s novými sánkami.
KZ – písanie (kreslenie), rozprávanie, počúvanie.

9 HRA
Cieľom hry je žiakov zábavnou formou aktivizovať v učení. Podporuje tvorivosť, originalitu, samostatnosť, nabáda k spolupráci medzi žiakmi. Žiaci sa rozdelia do skupín. Vyberú si ľubovoľnú ľudovú rozprávku a napíšu k nej osnovu. Potom ku každému body osnovy nakreslia obrázok. Vypracované osnovy si navzájom vymenia prerozprávajú podľa nich rozprávky. Výkresy môžu vystaviť v triednej galérii.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

POUČKA
Postava Výkričníka upozorňuje na poučku, ktorá je zhrnutím vyvodeného učiva. Učiteľ/-ka spolu so žiakmi prečíta poučku, vysvetlí dôležité pojmy, ktoré si majú žiaci zapamätať.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 68

OPAKOVANIE UČIVA 1. POLROKA

Strana môže slúžiť na samostatnú prácu, má diagnostickú funkciu pre učiteľov i žiakov. Úlohy majú aplikačný charakter. Žiaci si prostredníctvom nich zopakujú prebrané slohové útvary (inzerát, vizitka, nákres, návod, recept, členenie rozprávania, osnova). Učiteľ/-ka môže zvoliť aj inú formu práce podľa uváženia (práca vo dvojiciach alebo v skupinách). Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU. Úlohy v slohovej časti môžu prezentovať ústne, prípadne vypracovať aj na počítači.

1

Žiaci prečítajú poučky a doplnia do nich chýbajúce slová. Vyriešenú úlohu prečítajú.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

2

a) Žiaci si prezrú obrázky. Napíšu podľa nich do zošita recept na prípravu mrkvovo-ananásového šalátu.
b) Doma podľa zostaveného receptu pripravia šalát. Pracujú pod dohľadom dospelého.
Možné riešenie:
1. Na prípravu mrkvovo-ananásového šalátu potrebujeme: dve väčšie mrkvy, ananás v konzerve, jeden citrón, vanilkový cukor, strúhadlo, varešku, nožík a škrabku na mrkvu, lopárik, misku.
2. Škrabkou ošúpeme mrkvu. Umyjeme ju pod tečúcou vodou.
3. Nastrúhame mrkvu do misky.
4. Na lopáriku pokrájame ananásové kolieska z konzervy na malé kocky.
5. Nakrájaný ananás pridáme do misky k nastrúhanej mrkve. Nasypeme vanilkový cukor a pridáme šťavu z polovice citróna.
6. Vareškou všetky ingrediencie dobre premiešame.
Podávame ako prílohu k hlavnému jedlu. Dobrú chuť!
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?

Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 69

ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE

Žiaci si záverečným učivom – zhrnutím učiva 3. ročníka zopakujú nadobudnuté jazykové vedomosti, ktoré si osvojovali na hodinách slovenského jazyka. Pri opakovaní vedomostí odporúčame používať Bodkin zošit. Doplnkový zošit ponúka možnosť pracovať v ňom individuálne alebo spoločne na hodinách slovenského jazyka. Vybrané úlohy môžu žiaci vypracovávať aj formou domácej úlohy. Odporúčame, aby žiakom so ŠVVP učiteľ/-ka kontroloval/-a pochopenie zadaní jednotlivých úloh. Podľa potreby im úlohy skrátil/-a alebo pridal/-a čas, aby stihli vypracovať každú úlohu. Úlohy, ktoré žiaci nestihnú urobiť, nehodnotí. Žiaci používajú záložku na obálke PU alebo inú gramatickú/pravopisnú pomôcku. V Bodkinom zošite sú k tomuto učivu venované úlohy na stranách 47 a 48.

Dovidenia, tretiaci! – motivačný príbeh v úvode tematického celku **Záverečné opakovanie**, ktorým sa Bodka, Otáznik a Výkričník lúčia so školským rokom a oni spomínajú na chvíle strávené v škole. Učiteľ/-ka môže využiť príbeh na rozhovor o zhodnotení práce počas uplynulého školského roka, na plány počas prázdnin, ale aj na zopakovanie pravidiel bezpečnosti a ochranu zdravia.

1

Práca s textom. Žiaci čítajú a odpovedajú na otázky vyplývajúce z textu. Rozvíjajú si čítanie s porozumením a komunikačné zručnosti. Jednotlivé otázky sú označené farebnými bodkami, čo napomáha lepšej orientácii pri riešení úlohy. Zároveň ponúka možnosť farebne vyznačiť v texte požadované odpovede.

Možné odpovede:

- ***Príbeh sa odohráva na konci školského roka.***
- ***Naši malí kamaráti boli v triede sami, lebo tretiaci sa už rozpŕchli domov na letné prázdniny.***
- ***Výkričník smútil za kamarátmi tretiakmi, ale bolo mu ľúto aj to, že sa školský rok rýchle skončil.***
- ***Vo štvrtom ročníku budú naši kamaráti spoločne so štvrtákmi cestovať po Slovensku. Spoznajú nové mestá, hory, jaskyne, rieky, jazerá a priehrady.***
- ***Našim trom kamarátom by som odporučila navštíviť Banskú Štiavnicu. Je to krásne historické mesto, bohaté na pamiatky a zaujímavosti. Krásna a malebná je aj Banská Bystrica. Ponúka množstvo turistických vychádzok do jej okolia. (Žiaci diskutujú a navrhujú miesta, ktoré sa oplatí navštíviť a spoznať.)***

KZ – čítanie, rozprávanie, počúvanie.

2

Žiaci prečítajú tvrdenia. Vyfarbia písmeno P, ak je tvrdenie pravdivé, písmeno N, ak je tvrdenie nepravdivé.

KZ – čítanie, písanie.

3

a) Žiaci vyhľadajú v úvodnom texte tri slová so slabikotvornou spoluhláskou.

b) Napíšu ich na linajky a zvislými čiarami rozdelia na slabiky.

Riešenie: roz/pŕch/li, štvr/tá/ci, štvr/tom, dl/hé, hl/bo/ké.

KZ – čítanie, písanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 70

4
a) Žiaci doplnia do slov chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Prečítajú slová.
b) Obrázok vyfarbia podľa návodu napísaného v úlohe.
KZ – písanie, čítanie.

5
a) Žiaci vymyslia a napíšu k vybraným slovám byľ, syr a jazyk po štyri príbuzné slová. Slová prečítajú.
b) Porozprávajú príbeh, v ktorom použijú slová z úlohy a). Vymyslia príbehu vhodný nadpis.
Možné riešenie: Na rybačke
Raz sa rybár so synom vybrali na ryby. Pri koryte rieky si rozložili udice. Pohodlne sa usadili a čakali, kedy sa lanká na udiciach myknú. Obyčajne do päť minút sa rybky chytili na návnady. Teraz nič. Začali zívať od nudy. Začala im byť zima. Rybár si vytiahol zips na vetrovke a syn si pozapínal gombíky na veste. Rybár bol povolaním hasič. Jeho syn bol výborný žiak. Bol veľmi bystrý. Vyhral jazykovú súťaž. Spolužiaci ho v škole nazývali jazykovedec. Hoci na ši rybári nič neulovili, videli malú lasicu a myšku. Domov sa vrátili s prázdnym vedrom, ale krásnymi zážitkami, čo všetko videli.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 71

6

a) Žiaci pracujú s úvodným textom na str. 69. Vypíšu z farebne vyznačenej vety všetky podstatné mená, prídavné mená a slovesá.
b) Podstatné mená očíslujú v abecednom poradí.
Riešenie: mestá – 4, jaskyne – 2, jazerá – 3, hory – 1, rieky – 6, priehrady – 5.
c) Napíšu ku každému prídavnému menu slovo s opačným významom.
Riešenie: dlhé – krátke, vysoké – nízke, hlboké – plytké, tmavé – svetlé, veľké – malé.
d) K slovesám napíšu po dve synonymá.
Riešenie: uvidíme – spozorujeme, zbadáme; spoznáme – poznáme, zistíme.
KZ – čítanie, písanie.

7

a) Žiaci doplnia do slov vo vetách chýbajúce samohlásky i, í alebo y, ý. Vety prečítajú.
b) V texte podčiarknu zámená. Prečítajú podčiarknuté zámená.
Riešenie: kto, ti, ti, ho, jeho, ho, ty, ja, naše.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

8

Papierová skladačka NEBO – PEKLO
Žiaci si vyrobia podľa nákresu papierovú skladačku. Postup výroby skladačky ako aj pravidlá hry sú napísané v zadaní úlohy.
KZ – čítanie, písanie, rozprávanie, počúvanie.

Naša poznámka: Žiaci môžu pracovať vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.

Strana 72

9
Žiaci pracujú vo dvojiciach. Spoločne si pomáhajú, navzájom sa radia, kooperujú. Vyberú a doplnia do slov vo vetách pravopisne správne začiatočné písmená. Číslovky v zátvorkách napíšu do viet slovom. Vety prečítajú.
KZ – písanie, čítanie, počúvanie.

10
Žiaci pracujú s textom v úlohe 9. Odpovedia na otázky. Odpoveď, výpočet, napíšu číslom aj slovom. Pri riešení úlohy môžu použiť miesto vyznačené na výpočet. Prečítajú napísané odpovede.
KZ – písanie, čítanie, rozprávanie, počúvanie.

11 PRAVOPISNÉ CVIČENIE
Pravopisné cvičenie je zamerané na precvičenie osvojených vedomostí z danej témy. Slúži ako diktát alebo cvičenie na prepis slov. Môže sa použiť i na domácu úlohu. Má aj diagnostickú funkciu. Učiteľ/-ka môže využiť aj alternatívne možnosti práce s pravopisnými cvičeniami. Žiaci so ŠVVP píšu pri diktovaní každé druhé slovo/každú druhú vetu, prípadne pravopisné cvičenie vypracujú vo forme doplňovačky.
KZ – čítanie, písanie, počúvanie.

Ako sa ti darilo?
Žiaci vyfarbia hviezdy, ktoré slúžia ako sebahodnotenie spokojnosti so svojou prácou.

© Vydavateľstvo AITEC, Bratislava. Všetky práva vyhradené.